

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 43 (2486) 1997 SPALIS-OCTOBER 21

LIEUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA — \$1

Lietuvių medžioklė

Nuo seniausių laikų žmonių judėjimas pasaulyje vyksta be sustojimo. Neramumai, karai tą vyksmą dar daugiau paspartina, išplečia. Kraustymasis iš vietos į vietą, iš krašto į kraštą daugeliui tampa būtinybe – savano-riška ar priverstine.

LIEUVIŲ tautą išsiblaškymo banga labiausiai palietė per Antrąjį pasaulinį karą ir po jo. Vieni iš savo krašto pabėgo, kitus ištrėmė, treči kitais būdais savo gyvenvietes paliko. Atitrūkę nuo tautos kamieno, skirtingų sąlygų, labai nevienodų išsikūrimo galimybių paliešti, svetimų kultūrų įtakose vieni greičiau, kiti lėčiau ėmė apsiprasti naujose vietose. Reikėjo gyventi, duoną pelnyti, pastogę turėti, šeimas auginti. Visi tie buitiniai poreikiai rišo prie naujų įsitvirtinimų, nors daugeliui tokia dalia nebuvo lengva. Savo noru pasitraukusiems iš tėvynės, nėra abejonės, ji buvo lengvesnė, tremtiniais – nepalyginamai sunkesnė. Tačiau visais atvejais išsikūrimas daugiausia priklausė (ir tebeprisiklauso) nuo žmonių ryžtingumo, nepasimetimo, apskurimo, darbštumo. Žodžiu – nuo žmogaus vieniokių ar kitokių būdo savybių. Yra žmonių, kurie ir savame krašte gyvendami, geras sąlygas turėdami, nesugeba ar nenori bent patenkinamai tvarkytis. Tokiems nei sava aplinka, nei sava kalba nedaug ką reiškia. Tuo tarpu kiti ir svetimosiose padangėse, dar kaip reikiant neišsiskynę, sugeba nugaleti pasitaikančias kliūti ir neblogai kurtis. Gyvenimo gerovė nėra dovana, bet labai didelė dalimi žmogaus pastangų rezultatas. Išėjvijos gyvenime turime tūkstančius pavyzdžių, rodančių, kas iš tikrųjų įmanoma padaryti, jei tik užtenka ryžto ir darbštumo judėti atitinkama linkme.

TARP tų pavyzdžių laikui bėgant prasikiša ir iškilėsių asmenų, sulaukiančių platesnio dėmesio ar pripažinimo. Ne apie visus parašo mūsų spauda. Ne visose vietovėse, kur tokie žmonės reiškiasi, yra lietuvių, kurie galėtų ar norėtų parašyti. Kartais tik iš vietinės ar ir platesnės gyvenamojo krašto spaudos sužinome apie gabius visuomenėje prasikišusius, pagarsėjusius tautiečius. Jų randama įvairiose srityse – mokslo, meno, teatro ar filmų pasaulyje, politikos darbuotėse, sporto žymūnų tarpe ir t.t. Nors po truputį apie visus juos parašius, turbūt susidarytų storoka knyga, rodanti lietuvių įnašą į pasaulinę kultūrą ir civilizaciją. Sunku būtų šiandien spėti, ar toks leidinys galėtų kada pasirodyti ir kas tuo turėtų pasirūpinti? Antra vertus, šiek tiek neramina faktas, kad kai kurie iškilieji asmenys tyčia ar netyčia save braukia iš lietuvių tarpo, keičia pavardes, slepia savo kilmę ir taip dingsta svetimųjų apsuptyje. Tokių dingusių ieškojimas yra didelis ir painus darbas – galima labai lengvai paklysti, atsimušti kaip į sieną ir, nenorint savo projekto niekais paversti, skelbti prielaidas. Taip kartais jau ir nučinama iki to, kad bet koks plačiau pagarsėjęs, daugiau žinomas asmuo įtariamas esąs lietuvis. Šitokios keistenybės, žinoma, nieko gero neduoda, o dažnai atvejais tik juoką sukelia. Lietuvių medžioklė palengvėtų, jeigu paieškomieji nustotų slapstytis. Bet čia jau daugiau tautinės savigarbos reikalas. Būtinai jos reikia. Ir visur – kaip duonos kasdieninės ir vandens. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Sumažintas deficitas

Finansų ministeris Paul Martin savo metiniame pranešime spalio 15 d. Vankuveryje paskelbė, kad praėjusių finansinių metų, užsibaigusį kovo 31 d., deficitas buvo žemiausias per 20 metų, siekęs \$8.9 bln. O 1995-1996 m. deficitas buvo \$28.6 bln. Jis pažadėjo, kad ateinančiais metais Kanados finansinė apyskaita balansuos. Tačiau dar per anksti pažadėti kanadiečiams, kad bus įmanoma sumažinti mokesčius.

Valdžios pajamos pakilo \$10.6 bln. iki \$140.9 bln. Šiuo laiku deficitas yra tik 1.1% bendro vidaus produkto. P. Martin kadencijos pradžioje tas skaičius siekė 6%.

Ontario premjeras Mike Harris spalio 10 d. pakeitė savo vyriausybės sudėtį. Svarbiausias pakeitimas buvo švietimo ministerio John Snobelen, kuriam nepavyko susitarti su mokytojų unijomis. Jam paskirta "Natural resources" ministerija, o švietimą perėmė Dave Johnson, pasižymėjęs derybininkas. Taip pat sveikatos ministeriui Jim Wilson, kurio ryšiai su sveikatos darbuotojais vis aštrėjo, duota vadovauti Energetikos ministerijai, turinčiai artimoje ateityje rūpintis "Ontario Hydro" pertvarkymu. Jo vieton paskirta

Elizabeth Witmer, pasižymėjusi savo tvirta laikysena darbo ministerijoje, kai unijos priešinosi įstatymui 136. Pilietybės, kultūros ir pramogų ministrę Marilyn Mushinski pakeis Isabel Bassett.

Ministerių pakeitimai paskelbti parlamento sesijai užsibaigus spalio 9 d., norint jiems duoti laiko iki sekančios sesijos pradžios lapkričio 17 d. susipažinti su naujomis pareigomis. Pertvarkymu konservatoriai pasistengė pakelti savo nukritusį populiarumą jų vyriausybės kadencijai įpusėjus.

Albertos provincijoje nedarbo skaičiai (5.6%) yra žemiausi visoje valstybėje. Todėl daug nedirbančių vyksta į šią provinciją tikėdamiesi greit išsidarbinti. Vis dėlto konkurencija yra aštri – dviejų naujų televizijos stočių 115 darbams buvo 4,000 kandidatų. Taip pat yra didelis trūkumas butų. Lengviausiai išsidarbina turintys amatus, pvz. statyboje, arba patyrę techninės srityse, kaip kompiuterių. Tačiau nedarbo statistika yra daug aukštesnė jaunimo tarpe – 15-24 m. amžiaus nedirbančių yra 10.4%.

Toronto savivaldybių rinkimuose, įvyksiančiuose lapkričio (Nukelta į 5 psl.)

Šimtmetis namas Anykščių pakraštyje, už Anykštos upelio, pastatytas dar 1883. Tai senoji miesto pradinė mokykla, kurioje mokėsi ir rašytojai J. BILIŪNAS, A. VIENUOLIS-ŽUKAUSKAS. Vėliau čia būta progimnazijos, gimnazijos klasių

Ties Europos sąjungos durimis

Vokiečių spauda svarsto ES plėtimą rytų linkme, kviečiamas kandidatas ir tų kvietimų tebelaukiančias

Europos rytų ir vidurio valstybių siekiai jungtis į Europos sąjungą (ES) šiuo metu gana plačiai aptariami spaudoje, ypač po pirmosios atrankos, įvykdytos š. m. liepos mėnesį.

Von Peter Hort Vokietijos laikraščio "Frankfurter Allgemeine Zeitung" 1997 m. rugsėjo 12 d. laidoje svarsto klausimą, ar plečiant ES bus kalbama tik su kai kuriomis valstybėmis, ar su visomis, kurios nori tapti ES narėmis? Straipsnio autorius rašo, kad kas tik kaip apsisprendžia, tuojau susilaukia ir kritikos. Šiuo atveju jis turi gerai pagrįsti, kodėl vieniems teikiama pirmenybė, o kiti iš tikrųjų ar tik nuododuot lieka atstumi.

Šią patirtį nūdien išgyvenanti Europos tarybos komisija, kuri liepos mėn. savo vadina-mąja "Darbotvarkę 2000" išskyrė Lenkiją, Vengriją, Čekiją, Slovėniją, Estiją ir Kiprą tartis dėl tų kraštų priėmimo į Europos sąjungą. Kitos penkios kandidatės, kurios Briuselyje nuolat beldžiasi į duris ir labiausiai trokšta tapti ES narėmis, pripažintos netinkamomis. Tai Rumunija, Bulgarija, Slovakija, Latvija ir Lietuva. Ypač Baltijos valstybės tasai komisijos nuosprendis aiškinamas nepagrįstu atmetimu.

Nėsiškūs reikalavimai

Penkiolika Europos sąjungos valstybių, taipgi ir Europos parlamentas, pradeda paruošiamuosius darbus, kas jau dabar vadinama plėtos strategija.

Lietuvos ministeris pirmininkas G. Vagnorius labai susirūpinęs, kad ES pareigūnas Briuselyje olandas Van den Broek niekaip negali "Darbotvarkės 2000" nuosprendžio nei tinkamai paaiškinti, nei juo labiau pagrįsti.

Van den Broek tik pareiškė, kad komisija, vertinama iš viso 11 kandidatų į ES, surištų bendrais tikslais ar sutartimis, turi remtis tų kraštų politiniais bei ekonominiais kriterijais.

Iš esmės dalykas liečia tam tikrą politinį ir ekonominį subrendimą, ūkinių reformų pažangą, taipgi ir atitinkamą pasirušimą prisiimti ES-gos teisinę būklę.

Tyrinėjant politinį subrendimą, tik viena kandidatė – Slovakija – nesanti dar jungimosi į ES sąlygų išpildžiusi. Visi kiti kraštai daugiau ar mažiau yra jau pažengę reikiama kryptimi.

Tačiau laisvosios rinkos atžvilgiu, taipgi ir teisėtvarkos, matomi skirtingi vaizdai. Komisijos manymu, Čekija, Estija, Vengrija, Lenkija ir Slovėnija čia pa-minėtose srityse rodančios pa-

vyzdį. Antra vertus, šiandien iš tikrųjų dar nė viena kandidatė nesanti tinkamai pasirušusi jungtis į ES-gą. Plėtos laikotarpiu bus tik atsižvelgiama į tai, kiek kuri valstybė-kandidatė bus pažengusi pagal nustatytas ES normas.

Diskriminacija?

Kyla tik vis dėlto klausimas, ar atranka nepasitarnaus diskriminacijai? Ar ES vadovybė, ypač labai nuvylusi Latviją ir Lietuvą, šalia jų išskirdama Estiją, nesijaučia tuos du kraštus be rimto pagrindo atmetusi? Van den Broek į tai atsakė, kad komisija dirbusi pagal ES vadovybės suteiktą jai mandatą ir pagal Baltijos valstybių pageidavimus. Iš viso to gauti atskiri "techniško subrendimo" įrodymai – tam tikros politinės išvados ES vadovybei; antra vertus, Baltijos kraštai savo pageidavimus pareiškė ne kaip viena bendra grupė, bet kiekviena šalis atskirai.

Lietuvos atvejis

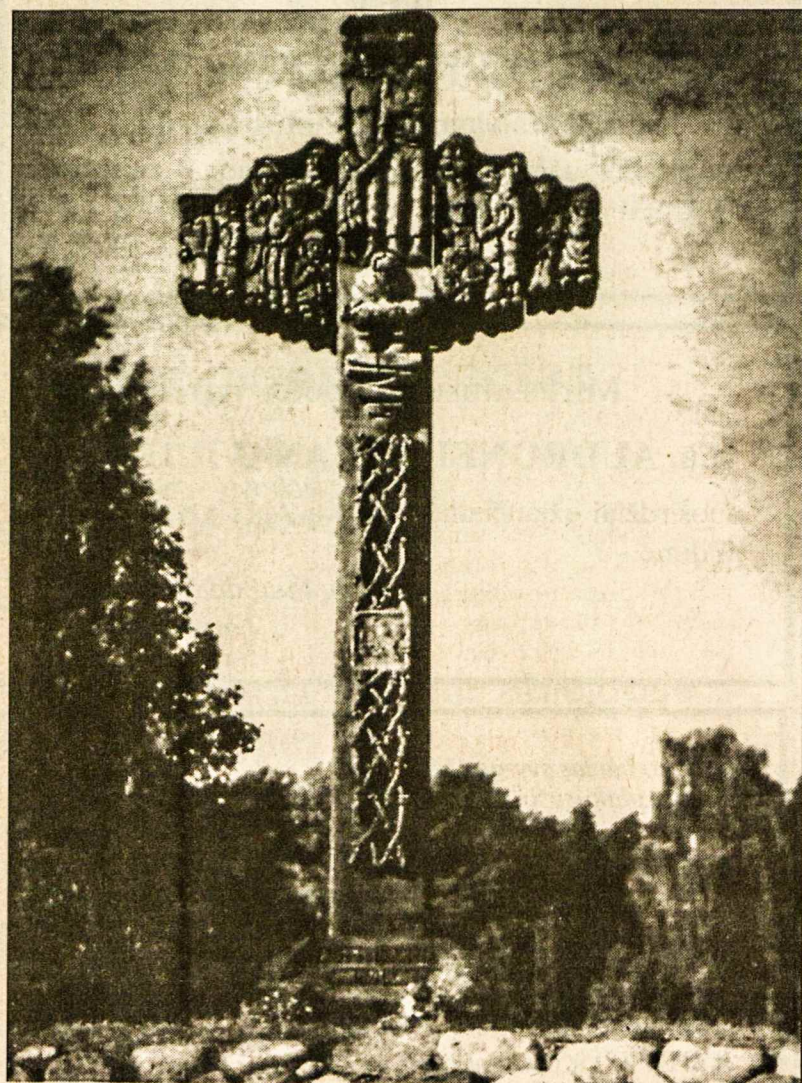
Straipsnio autorius von Peter Hort toliau rašo, kad Lietuva priekaištuoja dėl padaryto sprendimo kriterijų. Iš tikrųjų ir buvo laukiama, kad Lietuvos

ministeris pirmininkas ES vadovybės nuosprendį sutiks su aštria abejone, ar elgiamasi teisingai.

Manoma, kad Briuselyje praėjusių metų Lietuvos pasiekimai nebuvo gerai apgalvoti. "Politiškai ir ekonomiškai Lietuva šiandien stovi ant tos pačios pakopos kaip Estija ar Lenkija", – pareiškė Vagnorius. Jo kraštas visas stojimo į ES sąlygas yra išpildęs. Jei gruodžio mėnesį Liuksemburge valstybės ir ES vadovybė remsis ES komisijos nuosprendžiu, joks lietuvis šito negalės suprasti. Dar daugiau – vienas NE prieš dalyvavimą ES sudėtyje gali stipriai sujudinti komunistines jėgas ir labai neigiamai paveikti politinį pastovumą Baltijos kraštuose.

Tasai įspėjimas paveikęs gana gausius EVP (Europos liaudies partija) igaliotinius, kurie nepatenkinti Briuselio vadovybės sprendimais. Dauguma igaliotinių, kurie po socialdemokratų Europos parlamente Strasburge kaip frakcija užima antrą vietą, sutaria su olandų politike Maij-Weggen, kuri mano, kad jau vien tik dėl geopolitinės padėties Baltijos kraštai turėtų būti vienodai vertinami.

(Nukelta į 3-čią psl.)

1989 metais prie Anykščių kapinių pastatytas Tremtinių kryžius "Tautos kančia – mano kančia" (autorai – J. Tvardauskas, L. Tarabilda)

Savaitė Lietuvoje

Prezidentas Strasburge

Spalio 9 d. Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas buvo išvykęs į Strasburgą dalyvauti Europos tarybos aukščiausio lygio susitikime. Jame susirinko visų 40-ties Europos tarybos valstybių ir keturių kraštų, turinčių svečio teises jos seime, vadovai bei Europos komisijos prezidentas Jacques Santer. Lietuva yra tikroji Europos tarybos narė nuo 1993 m.

Išteigtas naujas komitetas

Spalio 6-7 d.d. Vilniuje įvyko Europos sąjungos ir Lietuvos jungtinio parlamentinio komiteto steigiamasis posėdis. Jame buvo paskelbtas pareiškimas, jog "gyvybiškai svarbu, kad derybos dėl narystės Europos sąjungoje prasidėtų vienu metu su visomis pripažintomis demokratijos kriterijus atitinkančiomis šalimis pretendentinėmis". Komitetas paragino, kad tai būtų nuspręsta Liuksemburge, nes tai būtų parama ir paskatinimas tęsti pagrindines ekonomikos, valdymo ir kitas reformas bei užtikrintų didesnę visuomenės paramą vyriausybės veiksmams šiose srityse, praneša ELTA. Taip pat būtų užtikrintas politinis ir ekonominis stabilumas Vidurio ir Rytų Europoje.

Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas pareiškė, kad šis komitetas padės Lietuvai greičiau ir veiksmingiau įsijungti į ES, sustiprins seimo ryšius su Europos parlamentu. Jis pripažino, kad reikės stengtis padidinti žemės ūkio konkurencijas, nes Lietuvos žemdirbiai skeptiškai vertina Lietuvos įsijungimą į ES, baimindamiesi, jog su savo gaminiiais nesugebės konkuruoti ES rinkoje.

Seimo pirmininkas Prancūzijoje

Kaip praneša ELTA, spalio 7 d. Prancūzijos ambasadorius Lietuvoje Michel Touraine įteikė seimo pirmininkui Vytautui Landsbergiui Garbės legiono "Grand officier" ordina, paskirtą Prancūzijos prezidento dekretu. Tą pačią dieną V. Landsbergis su delegacija išvyko į Paryžių, kur jis susitiko su Prancūzijos senato prezidentu Rene Mznors, Valstybinės asamblėjos prezidentu L. Favius, užsienio reikalų komiteto pirmininku J. Lang ir kitais pareigūnais.

Senato prezidentas patikino V. Landsbergį, kad artimiausiu metu senato posėdyje (spalio 14 d.) Prancūzijos senatas patvirtins Lietuvos ir Europos sąjungos sutartį, tvirtindamas, jog Prancūzijai Lietuva yra svarbi valstybė.

Paskirtas misijos vadovas

Kaip rašo ELTA, spalio 8 d. prezidentas Algirdas Brazauskas pasirašė dekretą, kuriuo Lietuvos misijos ŠAS (NATO) vadovu-ambasadoriumi paskirtas buvęs krašto apsaugos ministeris Linas Linkevičius. Jo kandidatūrai taip pat pritarė Lietuvos vyriausybė. Misija ŠAS-oje buvo įsteigta rugpjūčio 1 d., tačiau ji pradės veikti dabar, paskyrus vadovą.

A. Saudargas Vengrijoje

BNS žiniomis, Lietuvos užsienio reikalų ministeris Algirdas Saudargas spalio 7-8 d.d. lankėsi Vengrijoje, kur jis susitiko su Vengrijos UR ministriu Laszlo Kovacs, pramonės, prekybos ir turizmo ministriu, Valstybinės asamblėjos pirmininku bei kitais pareigūnais. Susitikimuose buvo aptartas Lietuvos ir Vengrijos politinis bei ekonominis bendradarbiavimas bei įsijungimas į ES ir ŠAS. Vizito metu buvo pasirašyta vyriausybinių sutarčių dėl bendradarbiavimo kultūros, švietimo ir mokslo srityse. A. Saudargas Budapešte atidarė Lietuvos garbės konsulatą.

Svarstyta biudžetas

Rugsėjo 18 d. Lietuvos seimas svarstė biudžeto įstatymo patikslinimus, pagal kuriuos lapkričio ir gruodžio mėnesiais numatyta išdalinti 287 mln. litų. Iš jų 100 mln. litų atitektų ligonių kasoms, 21-22 mln. litų turėtų būti skirta pedagogų atlyginimams, kurie tuomet padidėtų 20%.

Socialinėms išmokoms, tarp jų ir studentų stipendijoms, numatyta apie 10 mln. litų, o mažas pajamas turinčioms šeimoms už šildymą ir karštą vandenį bus kompensuojama papildomai skyrus 30 mln. litų.

Numatoma, kad lapkričio-gruodžio mėnesiais Lietuvos gyventojų pensijos bus 30% didesnės negu metų pradžioje. Vidutinė pensija sieks 275 litus. Vidutinis darbo užmokestis nuo metų pradžios yra padidėjęs 13%.

Nestipri šventovė

"Lietuvos rytas" skelbia, kad spalio 5 d. nuo vėjo nugriuvo dvi Elektrėnų Švč. Mergelės Marijos, Kankinių Karalienės šventovės kolonos. Griūdamos ant pastato, masyvios 32 ir 27 metrų aukščio kolonos subyrėjo į gabalus. Tuo metu vyko vidudienio Mišios, kuriose dalyvavo apie 500 žmonių. Lauke buvo vaikų, bet jie nesužeisti. Šventovės pradėta statyti 1990 m., pašventinta 1996 m. Jos priekyje stovėjo 7 kolonos. RSJ

Šiame numeryje

Lietuvių medžioklė

Kai kurie iškilieji asmenys braukia save iš lietuvių tarpo

Ties Europos sąjungos durimis

Lietuva šiandien stovi ant tos pačios pakopos kaip Estija

Su kaimynais besiderant

Teritorinė autonomija Lietuvai nepriimtina

Vaikų globa ir apsauga Lietuvoje

Skriaudžiamiems vaikams būdingas nepasitikėjimas savimi

Sklinda garsas apie Lietuvos arkivyskupą

Prel. dr. P. Gaidos knyga "Nemarus mirtingasis" Venezuoloje

Tarptautiniame esperantininkų kongrese

Šv. Tėvas pasakė ilgoką kalbą esperantiškai

Lietuvių slaugos namai

Toronto Lietuvių Namų ir Labdaros valdybos pranešimas

Nauja Bendruomenės vadovybė Amerikoje

Kol darbas nebaigtas, nedera grumtis dėl laurų vainiko

Abstraktinės tapybos pradininkai

Ar mes tikrai išmanom, kas tas modernizmas?

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com
Canada Post Registration nr. 509 Sales Product Agreement nr. 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaite-Jonaitienė,
C. Senkevičius, G. Gaizutienė. Metinė prenumerata – \$40, pusmetinė – \$20,
rėmėjo – \$50, garbės – \$60. Oro pašto užėjus – \$115. Amerikoje – JAV dol.
Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją.
Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį
redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendra-
darbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550)
is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in
December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.,
2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672.
U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular
\$40.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. PERIODICALS
Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes
to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA
POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario
L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Sektų grėsmė Lietuvoje

Žlugus oficialiam komunizmui Rytų ir Vidurio Europoje, atėjo religijos laisvė, kuria masiškai ėmė naudotis įvairios sektos iš Vakarų. Jų antplūdis pasiekė ir Lietuvą. Baiminamasi, kad jų antplūdis gali suklaidinti lietuvių visuomenę. Čia aptariamos tik dvi ryškesnės sektos. Jų ir kitų stebėjimas įgalina manyti, kad sektų invazija Lietuvai negresia

ANTANAS O. BARKAUSKAS, Kaunas

Krišnos išpažinėjai

Tai negausi, oficialiai induizmo ir budizmo "super-naujo-vė", Tarptautinė Krišnos sąmonės organizacija.

Krišnos sektą Vakaruose įsteigė Swami Prabhupada (1966 m. Niujorke). Jis mirė 1977 m.

Lietuvoje ji atsirado 1993 m. Į ją neigiamai žiūrėjo Lietuvos valdžios administracija, tačiau kaip organizaciją registravo. Labai retai galima juos pamatyti miesto gatvių eitynėse (grupė apie 20 asmenų) mušant būgnus ir kastetus, giedant monotonišką primityvią giesmę "Hare-Krišna".

Krišnos išpažinėjų sekta skiriasi nuo kitų induizmo išpažinėjų tuo, kad ji garbina sudievinatą asmenybę Krišną. Jo išpažinėjai turi sugiedoti 1728 kartus vardo pagarbinimą: "Hare Krišna". Tai griežta sektos dienotvarkės dalis, užimanti "18 darbo valandų" per parą. Į tą "darbo laiką" dar įeina ir "Bhagavad-gita" – induizmo literatūros skaitymas.

Per patį vidurdienį krišnininkai valgo bendrus pietus, vadinamus "prasadam". Pietų patiekalai yra gaminami pagal senovės indų vedų receptus.

Krišnininkai – tai indiškio tipo išvaizdą primenantieji žmonės (vyrai – beplaukiai, apsi-gaubę iki juosmen marškos). Jie platina Hare Krišnos knygas (anglų k.), kurios yra gana brangios.

Jehovos liudytojai ir kiti

XX š. antroje pusėje atsirado daug krikščioniškos religijos sektų. Jos įvairiais būdais siekia suburti ypač jaunimą. Jų įtakos sfera yra pasiekusi ir Lietuvą. Iš tokių minėtini: Jehovos liudytojai, baptistai, ir kiti.

Tų sektų veikėjai bando tikinti juosius patraukti savo renginiais – susibūrimais, pokalbiais, patarimais, mokymais, giesmėmis, "palaiminimais", įvairiais leidiniais "Naujasis Testamentas ir psalmi", "Sargybos bokštas" ir kt. Visa tai yra dalinama nemokamai gatvėse, troleibusuose, išnešiojant po namus.

Didelį aktyvumą rodo vie-

• Aš esu taikos žmogus. Dievas žino, kaip aš myliu taiką, tačiau ti-kiuos, jog niekada nepasidarysiu toks niekšas, kad priespaudą pa-laikytčiau taika. (L. Kossuth)

nas iš Jahovos išpažinėjų sektos centrų Suomijoje. Savo tikėjimu skleidė jie panaudoja valdiškas sales kultūros rūmuose, mokyklų salėse ir kt., kur pastoviai rengia sveikas pagal savo programą ir pakvietimus. Šv. Raštą aiškina pagal savo supratimą menkai pasirengę pasauliečiai. Todėl ir smalsuolių būna nedaug. Daugelis žmonių tos perteikiamos literatūros nesu-pranta ir nežino kas čia darosi, kas tas Jehova ir Sūnus Kristus (be Šv. Dvasios, be Dievo Motinos Marijos, be sakramentų).

Dar nerandama tinkamų priemonių Lietuvoje sustabdyti sektantizmo skleidimą, nes nenorima supriešinti atskirų visuomenės sluoksnių. Tačiau sektos Lietuvoje niekada nesu-ras pakankamai pritarimo. Katalikų tikėjimo idealų kilnumas bus šaukte šaukia ir taurųji nu-siteikimą, į Dievo namus – Bendriją, kurią įsteigė pats Viešpats Dievas – pasaulio At-pirkėjas.

Kad ir kaip būtų lanksčios sektų ir "karštų išpažinėjų" sklaidžiamos nerealios prielai-dos, jos nėra pakankamai pagrįstos. Katalikų tikėjimas yra pozityvus ir nehipotetinis spren-dimas, ko negalima priskirti nė vieniui sektai ar išpažinėiui. Jis (katalikų tikėjimas) yra pagrįstas pilnutiniu Dievo apreiški-mu, kurio nuosekliai laikosi Katalikų Bendrija (Bažnyčia) nuo pat pradžių.

Prieš kelerius metus Kaune lankėsi mormonų sektos grupė iš Anglijos. Jiems pavyko į savo renginį suburti Lietuvos kariuo-menės karių-klausojų grupę. Ne pagal savo valią susirinko nelabai gausus karių skaičius. Mormonai giedojo kažkokias nesuprantamas giesmes, o "karš-ti išpažinėjai" aiškino savo tikė-jimą (per vertėją iš anglų į lie-tuvių kalbą) ir platino religinio turinio knygeles. Buvo atliktas inscenizuotas "palaiminimas", kai "karštas liudytojas", abiem rankom, paliečia nusižeminu-siojo galvą ir kužda paslaptin-gus žodžius. Iš tokių nusižemi-nusių karių buvo tik vienas, ku-ris sutiko su šia procedūra. Kiti neplanorėjo tapti pajuokos ob-jektais.

Ar gresia Lietuvai sektan-tizmo invazija? Jokių būdu – ne! Norisi pabrėžti, kad tik menkas katalikiškas sąmonin-gumas gali atverti žmones į sek-tantizmą. Bet to kaip ir nėra, – mes to nepastebime. Tai katali-kiškojo sąmoningumo geroji iš-dava.

A+A

MARIJAI PRANULIENEI

Lietuvoje mirus,

sūnus – VYTAUTĄ ir LEONĄ Lietuvoje, brolius – kun. dr. VIKTORĄ, JUOŽĄ ir PRANĄ SKILANDŽIŪNUS Kanadoje bei visus gimines nuoširdžiai užjaučiame –

Juškevičių šeima

Su naujuoju Lietuvos ambasadoriumi JAV-bėms STASIŲ SAKALAUSKU (dešinėje) ir poniu SAKALAUSKIENE, KLB pirm. ALGIRDAS VAIČIŪNAS po JAV LB tarybos posėdžių Filadelfijoje

Spaudos balsai

Su kaimynais besiderant

Varšuvos dienraštis "Gazeta Wyborcza" š. m. rugsėjo 30 d. laidoje rašo: "Penktadienį Rusijos parlamentas vienbalsiai priėmė nutarimą kreiptis į prezidentą Jelciną, kad jis neskubėtų pasirašyti 'ginčytiną' sutartį, nustatančią sieną su Lietuva, nes tuo būdu būtų pašalinta paskutinė kliūtis Lietuvai įstoti į ŠAS (NATO). Parlamentas taip pat pareiškė, kad Lenkijai ir Lietuvai įstojus į ŠAS Karaliaučiaus srities padėtis labai komplikuosis – ji bus be sausumos ryšio su likusia Rusijos dalimi. Parlamentas taip pat pabrėžė, kad, remiantis Potsdamo konferencijos nutarimu, Rusija turi teisę į Klaipėdos kraštą. (...) Lietuvos seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis priminė, kad Rusijoje Baltijos kraštai dažnai yra vadinami 'prarastomis teritorijomis'; tai reiškia, kad jas reikia atgauti."

Klaipėda turi 210.000 gyventojų, kurių 25% yra rusai.

Lietuva-Lenkija

Krokuvos savaitraštis "Tygodnik Powszechny" š. m. rugsėjo 28 d. laidoje rašo apie vis gerėjančius Lietuvos-Lenkijos santykius. Kodėl Lietuva stengiasi šiuos santykius gerinti, savaitraštis aiškina: "Lietuvos naudą yra aiški. Ji yra maža valstybė (4 milijonai gyventojų!), nepriklausoma vos šešeri metai, privalanti užsitikrinti saugumą platesnėse ir pastovesnėse struktūrose. Tuo metu, kai Lenkija įstos į ŠAS, o Rusija perkels savo kariuomenę prie abiejų pasaulių sienos, Lietuva gali pasi-justi esanti replės. Juo labiau, kad su Rusija ji turi bendrą sieną... vakaruose, su Karaliau-

čiaus sritimi. Jos pietryčių kaimynė Gudija priklauso Rusijos Gudijos sąjungai. (...) Teoretiškai galvojant, kokiu nors sprendimu galėtų būti pasiekti glaudūs Lietuvos-Gudijos ryšiai atnaujinantys buvusius Didžiosios kunigaikštystės tradicijas. Tačiau, kokia yra Gudija, visi mato. Lietuva galėtų likti neutrali sutinkamai su Rusijos saugumo garantijomis, tačiau tai būtų kraštutinis sprendimas, kurį valstybė, nuo istorijos pradžios būdama konflikte su Rusija, galėtų padaryti. Tuo būdu liko per paskutinįjį šimtmetį nemėgstama Lenkija, kraštas kuris pateks į ŠAS."

Bando sudrumsti

Ne visiems Lietuvos-Lenkijos suartėjimas yra priimtinas. To paties savaitraščio š. m. spalio 3 d. laidoje buvęs Lenkijos ambasadorius Lietuvai Jan Władki rašo:

"Lenkų partijos pirmininkas Lietuvos seimo narys ir vienas pagrindinių Lenkų sąjungos veikėjų Jan Sienkiewicz 'Kurier Wileński' skiltyse pastaroju metu pareiškė, kad su Lietuvos valdžia yra pasirošęs svarstyti tik... teritorinę autonomiją, 'bent tokią, kokią šiuo metu ga-vo Skotija ir kokios siekia Vel-sas'. Jis tai padarė puikiai su-prasdamas, kad teritorinė au-tonomija Lietuvai nepriimtina. 90-tų metų pradžioje bandymas sukurti autonomiją pradėjo di-delį ir su vargu išvengtą kon-fliktą tarp lietuvių ir lenkų ma-žumos, tačiau Lenkija autono-mijos reikalavimo neparėmė. (...) Tokio pobūdžio kai kurių lenkų bendruomenės vadovų veiksmams visų pirma kenkia tai

pačiai bendruomenei ir gali pa-kenkti lenkų-lietuvių santykiams, jeigu politiniuose Lenkijos sluoksniuose rastų atgarsį ir bū-tų jų aprobuota."

Tomo Venclovos manymu ("Metmenys" 1994 m. nr. 2), "Vilnijos" draugija, R. Ozolas ir Z. Zinkevičius drumsčia lietu-vių-lenkų santykius, tačiau J. Widacki pastebi, kad nuo Lie-tuvos nepriklausomybės pra-džios ligi dabar tai daro Lie-tuvos lenkų sąjungos veikėjai.

Gera žinia

Europos taryba parlamento posėdyje priėmė nutarimą nu-traukti žmogaus ir tautinių ma-žumų teisių Lietuvoje stebėji-mą. Ši žinia, atėjusi į Vilnių iš Strasburgo, įgalino Lietuvos val-džią laisviau atsisakyti. Anksčiau padėtis šiose srityse buvo kriti-kesnė, ypač dėl nuomonės Eu-ropos tarybos komisijos, prieš dvejus metus besilankiusios Lietuvoje, esminių trūkumų ka-lėjimuose ir tautinių mažumų teisių srityje. ("Izvestia" 1997. IX. 26).

Torų likučiai

Broklino ortodoksų žydų savaitraštis "The Jewish Press" š. m. spalio 3-9 d.d. laidoje rašo: "Tarp Lietuvos valdžios remia-mų renginių ryšium su Vilniaus Gaono 200 metų mirties sukak-ties minėjimu, buvo gaudžios ir jaudinančios laidotuvių iškilmės rugsėjo 10 d. Torus ritynių liku-čiai, kurie išliko po holokausto buvo palaidoti pirmose oficia-liose 'geniza' apieigose, remia-mose buvusio nacių okupuoto krašto. Šioje iškilmėje dalyvavo išlikę po holokausto Vilniaus žydų bendruomenės nariai ir Gaono iškilmų svečiai – žydai. Įžymus dalyvių tarpe buvo dr. Vytautas Landsbergis, Lietuvos seimo pirmininkas. Po ilgų de-rybų ir diskusijų tarp rabino Ronald'o Greenwald'o ir dr. Landsbergio buvo ne tik gauti (Toros) likučiai palaidojimui, bet ir teisė naudotis valstybės archyvais bei tirti likusių Torų ritynių.

Iškilmė prasidėjo prie sei-mo rūmų. Likučiai buvo įvynioti į lininį maišuką ir patalpinti specialiaame karste, kurį parūpi-no Lietuvos valdžia. Iškilmingai procesijai vadovavo rabinas Eli-ezer Sandler iš Poale Agudath Israel kongregacijos. Rabinas Greenwald ir rabinas dr. Ger-shon Gewirtz nešė karstą iš sei-mo į laukiantį gatvėje katafalką. Jį per Vilniaus miestą ligi kapi-nių lydejo automobiliai. (...)

Rabinai įvertino Lietuvos valdžios pastangas patalpinti apie 300 Torų ir pergamentų Mažvydo bibliotekos archyve ir juos sukataloguoti. Nors žymi Torų dalis gali būti restauruota, tačiau daug likusių ir ritynių irgi reikės palaidoti. Dr. Landsber-giui buvo padėkota už suteiktą galimybę priėti prie Torų ar-chyvo ir už pastangas padaryti tinkamą sprendimą dėl Torų ri-tinių ateities."

Ligi šiol apie Torų ir doku-mentų saugojimą Lietuvoje bu-vo neigiamai kalbama. Šis straips-nelis buvo išspausdintas laikraš-čio nekrologų skyriuje. J.B.

Pavojai ir mitai

Mano atoliepis į K. Keblio pastabas

DR. RŪTA GAJAUSKAITE

Visi sutiksime, kad "geležinė uždanga" labai nesena realybė ir nepriskirtina prie mitologijos. Visi žinome, kad ši "uždanga" neprileido informacijos ne tik iš SSSR į pasaulį ar iš pasaulio į Sovietiją, bet ir vi-duje valstybės slopino bet kokią žiniasklaidą. Tylomis, nakčia, paslapčiomis dingdavo žmonės ir net giminės nedrįsdavo ieš-koti, pamatę nužudytą saviškio aikštėje išniekintą kūną – bijojo prieiti ir prisipažinti, nes tai grėsė visos šeimos kelionė toli-majam Sibirui. Ir raudono visa Lietuva tik širdimi, ir laidojo saviškus tik slapčia.

Visi žinojome, kad mūsų, okupuotųjų, darbas buvo skiria-mas tankų gamybai, todėl šioje "laisvojoje" šalyje nebuvo ne tik sviesto, bet ir duonos. O spau-da, radijas ir televizija klykė apie SSSR taikingąją politiką, apie penkmetinių planų vykdymą ir viršijimą, nors grūdus pirkto iš Amerikos. Ir tai buvo ne mitologija, o mūsų vargana realybė ištisą pusę amžiaus!

Dar vieną mitą skleidė so-vietai – šaltojo karo pačiame apogėjuje – apie "taikingojo atomo" naudingumą, pesticidų-herbicidų stebuklus... O tuo tarpu Skandinavijos valstybės ste-bėjo Arktinio vandenyno didė-jantį radioaktyvumą, nes ten Sovietija laidojo radioaktyvią-sias atliekas. Šiandien Lietuva sprendžia-neišsprendžia pestici-dų problemų, kurių kalnų ka-lnai privaryti visuose pašaliuose dar 200 metų nesusirs ir grasin-mums ir mūsų vaikams.

Po avarijos Černobylio AE Europos valstybės bemat nu-statė radioaktyvaus debesies slinkimo kryptis ir užterštumo intensyvumą, ėmėsi skubių vals-tybinių ir individualių priemo-nių neigiamoms pasekmėms iš-vengti. O pas mus buvo tyku, jokios informacijos: žmonės kaitinosi saulėje, dirbo lauko darbus, į pirmąją žolę išleido gyvulius, nors Lietuvoje 1986 m. balandžio 28-29 dienomis radi-a-cija viršijo normą šimtus kartų...

Ir vėl sovietai kūrė mitus apie Černobylio avarijos nereikš-mingumą... Tačiau vėl prievarta, vėl gyvulinuose vagonuose siun-tė tūkstančius vyrų į Černobylį avarijos likviduoti. Be elemen-tarių žinių apie pavojų, apie ap-sisaugojimo galimybę ir be saug-os priemonių plikomis ranko-mis užkišo mūsų vaikai tą pra-garo gerklę... Ir niekur viešai neskelbiami duomenys apie tūkstančius numirusių, dešimtis tūkstančių negalios besika-muojančių. Vien Lietuva, turė-dama tokią pat, pabaisą Igna-linoje, atjautė ir pirmoji Čer-nobylio vaikus į savo pajūrį pa-sikvietė, pirmoji Druskinkuo-se sanatoriją avarijos likvidato-riam paskyrė, pirmoji griebėsi ir "černobylinio" tipo reaktorių uždarinėti. Nors sovietinių mitų kūrėjai "komunisto garbės žo-džiais" prisiekinėjo, o jiems antrino TATENOS specialistai savaisiais garbės žodžiais, kad

Ignalinos AE tikrai nesprogs, tačiau Lietuvos žaliųjų banga nušlavė pirmąją "geležinės už-dangos" eilę ir parodė tikrąją ekologinę būklę.

Antroji banga išviešino Gu-lagų paslaptis. Pasaulis išvydo pasibaisėtiną vaizdą: pačių rusų prisipažinimu per sovietmetį buvo nužudyta per 40 milijonų žmonių, nuo žemės paviršiaus nušluota apie 70 tautų nevaly-vos gamybos užteršti didžiuliai žemės plotai (Tiumenė, Pripetė, Černobylis), daugelis upių, ištis-augusios "civilizacijos ligos" skinte skina jaunus (27-35 me-tų) žmones.

Pasibaigė sovietinės mitolo-gijos laikotarpis, prasidėjo po-komunistinės realybės metai. Todėl keista, kad laisva spauda besidžiaugiančioje demokrati-nėje šalyje kai kurie chemijos mokslų daktarai Černobylio avarijos pasekmės ir ištisų tautų tragediją pavadino "smarkiai paplitusia mitologija". Keista, kad chemijos žinovai nežino sintetinių junginių antropogeni-nio poveikio.

Šiuo metu Lietuva gydo so-vietinės okupacijos žaizdas: at-stato ne tik politinių kalinių, tremtinių ir prievartinių emi-grantų teises, bet ir rūpinasi ekologinio genocido aukomis. Žinome, kad kas 9-tas respubli-kos gyventojas – su negalia, kas 5-tas vaikas atleidžiamas nuo karinės tarnybos dėl psichinių deformacijų. Kruopščiai slėptos tikrosios padidėjusio sergamu-mo priežastys netikėtai išryškė-jo per masinį karvių susirgimą leukoze: tapo akivaizdu, kodėl mažėja gimstamumas, plinta "civilizacijos" ligos, trumpėja gyvenimas, daugėja išsigimimai, tapo ilgai dangstyti alkoholizmu ir rūkymu.

Avarijos Černobylio AE pa-skleistas radioaktyvūs užterši-mas, tylus ir nematomas žmo-nijos priešas, realiai jaučiamas ir Lietuvoje. Grasinami pakar-toti kontinentinę katastrofą, Ig-nalinos AE reaktoriai lieka lie-tuvių tautos sunaikinimo pa-stovia grėsmė, nes jie yra to pa-ties tipo, kaip ir Černobilyje, ir jokia techninių saugos priemo-nių programa negali pakeisti galingiausio pasaulyje reaktori-aus-veikimo principo. O jis yra defektyvus ir pavojingas. Todėl Lietuvos žaliųjų pastangomis buvo ne tik sustabdyta III bloko statyba Ignalinoje, bet ir visų "černobylinio" tipo reaktorių statyba visoje Rusijoje. Ignali-nos AE I ir II bloko veikmė buvo leista tik iki jų projekcinio termino ir tik su ypatingomis apsaugos priemonėmis. Šias, dešimtis milijonų kainuojančias technines priemones Lietuvai dovanoja Europos valstybės, nes mes neturime nei lėšų, nei saugumui reikalingo techninio lygio, nei AE valdymo mecha-nizmo. Europos šalys realiai su-pranta grėsmę ir padeda su są-lyga – apsaugoti žemyną nuo avarijų iki AE veikimo termino pabaigos, o ne mito.

(Straipsnis sutrumpintas, Red.).

Mūsų mielai narei

a.a. AUDRONEI KAZANAVIČIENEI

mirus,

jos vyrą ANTANĄ, gimines Lietuvoje, draugus bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

KLKM draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyrius

A+A

VIRGINIJAI ŽEMAITIENEI

mirus,

jos vyrą JUOŽĄ, sūnus – RIMĄ, PETRĄ ir AUDRIŲ, brolių LIUDĄ, KRIŠČIŪNĄ ir visus jų šeimas, mamą A. KRIŠČIŪNIENĘ bei kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

J. E. Bukšaičiai

J. A. Vaškevičiai

J. A. Ivanauskai

P. A. Skilandžiūnai

V. I. Liškauskai ir šeima

W. I. Dauginiai

J. Vingelienė

A. Bražys

I. Punkrienė

E. Bočkienė

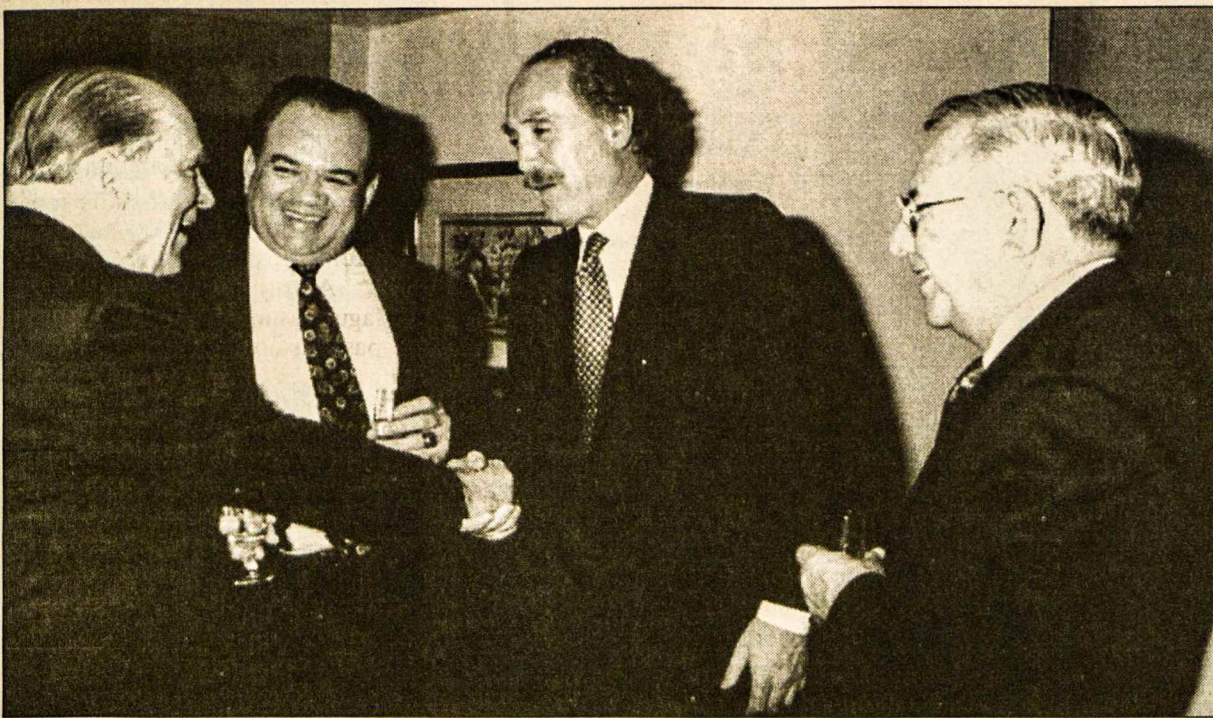
Palinko beržas svyruonėlis,
sustojo plakusi širdis!

A+A

ALBINUI STANKUI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo žmonai STASEI, sūnams – ROMUI ir ALEKSUI su šeimomis, seserims – TONIJA, STASEI, broliui JUSTINUI ir jų šeimoms –

Windsoro lietuvių bendruomenė

Susitikimas Venezueloje vienos šventės proga. Iš kairės: Lietuvos ambasadorius V. A. DAMBRAVA, El Salvadoro ambasadorius LUIS ARTURO ZALDIVAR ROMERO BERNABEU, Ispanijos ambasadorius MIGUEL ANGEL FDEZ. MAZARABROZ ir Peru ambasadorius viceadmirolas JUAN CASTILLA MEZA

Vaikų globa ir apsauga Lietuvoje

Jau priimtas seime Vaikų teisių įstatymas. Parengtas ir Vaikų globos bei apsaugos įstatymas, bet seimo dar nepriimtas. Vaikų globos bei apsaugos klausimas Lietuvoje yra labai aktualus, nes esant daugybei sutrikusių šeimų vaikai auklėjami valstybės išlaikomuose vaikų namuose

IRENA LUKOŠEVIČIENĖ,
Toronto

Šioje srityje Lietuvoje dirbau 1996 m. rudenį 4 savaites ir 1997 m. vasarą 7 savaites, iškviesta Švietimo ministerijos specialiu programų skyriaus vadovės Giedrės Kvieskienės (13-tas ir 14-tas kartas mano profesinio darbo Lietuvoje nuo 1990 m.).

Mėginsiu pasidalinti šioje srityje išgyventa profesinė patirtimi, kuri gal bus naudinga išsvijoj organizacijoms ir institucijoms, telkiančioms Lietuvai labdarą ir pagalbą. Lietuvoje jau priimtas Vaikų teisių įstatymas, išleista apie jį gera brošiūrėlė. Vaikų-jaunimo globos ir apsaugos įstatymas buvo pateiktas seimui prieš vasaros atostogas. Svarbu, kad ne tik būtų priimtas tas įstatymas, bet ir būtų sudaryta tinkama praktinė sistema, nes be jos gerai paruoštas įstatymas liks tik ant popieriaus.

Globos ir apsaugos principai

Beveik visų profesijų žmonės, dirbantys su vaikais, susiduria su jų apsauga. Socialinio darbuotojo pareiga yra iširti ir išsiaiškinti kilusiose problemose vaiko išnaudojimą, skriaudą, riziką ir numatyti apsaugos planą. Dirbant su jau veikiančiu "Jaunuolių apsaugos" įstatymu, vaikų, globos ir apsaugos klausimas yra labai aktualus. Visos profesijos yra ipareigosios skaitytis su vaikų globos įstatymo reikalavimais, su vaiko, jaunuolio brendimu, šeimos problemomis ir pavojais. Profesinis darbas pareikalauja daug energijos ir įsipareigojimo ieškant būdų ir tinkamų metodų įgalinančių suprasti išgyvenimus, priežastis ir suvokti bei numatyti tinkamą metodiką.

Svarbiausia – atrasti būdus sustabdyti vaiko skriaudimą, išnaudojimą (seksualinį, fizinį, dvasinį), stoką priežiūros ir numatyti išgyventų problemų sumažinimą ateityje. Tas pagalbos teikimas neturi palausti ar sunaikinti esminių vaiko poreikių: tėvų meilės, priklausomumo šeimai, pastovumo. Išskyrus kritiškas būklės, kur vaiko gyvybę, jo sveikatą ar normalus brendimas yra pavojuje. Tada tenka daryti radikalią sprendimą, kad vaikas išvengtų tų pavojų, bet išsiaiškinus su šeima, kas ją privedė prie tokių išgyvenimų. Nepasiekus tėvų pozityvaus įsipareigojimo tenka vaiką ar jaunuolį laikinai atskirti nuo šeimos, kad jam būtų užtikrintas saugumas ir normalus gyvenimas, o šeimai teikti atitinkamą pagalbą. Svarbu išlaikyti pozityvų ryšį su šeima ir teikiama pagalba neišprovokuoti konflikto ar pasmerkimo, kaip Lietuvoje vyksta su vadinamom asocialiom šeimomis, kurios yra nuteisios, atstumtos, pažemintos. Nusikriaustiems jų vaikams nėra sudaromos sąlygos kada nors sugrįžti į savo šeimą.

Vaikų skriaudos ar išnaudojimo atvejais tėvai pasijunta kalti, pasmerkti kaimynų, draugų, šeimos giminiių, vaikų mokytojų, gydančiųjų ar organizacijų vadovų. Tų tėvų jausmų negalima ignoruoti, juos reikia suprasti ir priimti į pagalbos ratą.

Kiekvienos pagalbos procesas turi skaitytis su supratimu ir suvokimu visų išgyvenimų, o tinkamai puoselėjama komunikacija, analizė, išgyvenimų ir realybės supratimas gali padėti tėvams priimti jiems ir nusikriaustam vaikui reikalingą pagalbą.

Pagalbos planavimas

Apsaugos procese svarbu atrasti pasitikėjimo ryšį su šeima, kad pagalbos procese neišprovokuotume tėvų pasipriešinimo, nepriartimo ar nepripažinimo jiems reikalingos pagalbos. Pastaroji turi užtikrinti tam tikrą kontrolę vaiko ar kūdikio brendime. Reikia įjungti medicininę pagalbą – vizitus med. sesers, šeimos pagalbininkės (homemaker), mokytojo dėmesį, pozityvią giminiių kaimynų laikyseną.

Kiekvienam vaikui ir šeimai yra svarbūs tarpusavio santykiai, priklausomumas ir šeimos dvasia. Todėl atskiriant vaiką nuo šeimos svarbu, kad tai neįvyktų bausmės, smurto, nutiesimo dvasioje. Čia atkreipti dėmesį į laikyseną asocialių šeimų atžvilgiu. Pagalbos teikėjas turi būti jauciantis išgyvenamą būklę, turi panaudoti reikalingą laiką, jei norim išvengti krizių ir pagalbos atmetimo. Pirminiame pagalbos procese svarbu skaitytis su tuo, kas vyksta ir išgyvenama tuo momentu ir nebūtinai iškelti praeities nesklaidumus, nors tai reikia turėti galvoje planuojant realią pagalbą.

Globa praktiniame gyvenime

Beveik visose vaikų-jaunuolių skriaudos, išnaudojimo, nepriežiūros išgyvenimuose susiduriame su krizės išgyvenimais. Daugeliu atveju tos krizės yra dalis praeities ir dabarties gyvenimo ir reišikiasi skurdu, nepriteklum, šeimos nesantaika, negatyvia aplinkos įtaka, psichinėm ar fizinėm sveikatos problemom, atsiskyrimu ar užsi-sklendimu savo asmeniniame lūkste be ryšio su aplinka-izoliacija nuo visuomenės, alkoholizmu, nusikaltimais ir pan. Todėl numatytos ir suplanuotos pagalbos procese galima dažnai susidurti su neigiamom reakcijom.

Kas gi Lietuvoje nėra matęs Puntuko, didžiosios Anykščių žemės įžymybės. Nors ir šie mažieji anykštėnai dabar jau žino, kad Žemaitijoje, Barstyčių kaimo laukuose, stūkso dar didesnis riedulys, bet jiems Puntukas vis tiek nepriylgsta. Nuotr. Alf. Laučkos

PRANEŠIMAS IŠ VENEZUELOS

Sklinda garsas apie Lietuvos arkivyskupą

FELIKSAS ZUBRAS

1997 m. rugsėjo pabaigoje Lietuvos ambasadorius dr. Vytautas A. Dambrava lankėsi tar-nybiniais reikalais Carabovo valstijos sostinėje Valencia, savivaldybės mero Francisco Cabrera Santos, Tarptautinių parodų organizavimo centro direktoriaus Walter Hugo Sharry ir kitų institucijų kvietimu. Vizito proga buvo iškilmingai pristatyta mons. dr. Prano Gaidos knygos "Nemarus mirtingasis" ant-ra ispaniškoji laida.

Pedagoginiame institute

Rugsėjo 23 d. rytą ambasadorius pradėjo mokslo metus Valencijos Popiežiaus Jono XXIII vardo Pedagoginiame institute, skaitydams paskaitą akademiniam jaunimui. Jos klausėsi 250 studentų ir Instituto profesūra. Paskaita, nestokojusi minčių, entuziazmo ir sąmojo, buvo sutikta plojimais ambasadoriui atsidėkoti sustojusių dalyvių.

Po to ambasadorius noriai atsakinėjo į klausimus tiek paskaitos tema, tiek apie Lietuvą. Studentams rūpėjo Lietuvos valstybės atkūrimo pažanga, turimi sunkumai ir daroma pažanga, rengiantis narystei Europos Sąjungoje ir Šiaurės Atlanto sąjungoje. Eilė klausimų lieto Lietuvos aukštąjį švietimą, valstybės istoriją ir kultūrą. Ambasadoriui padarė įspūdį mokslinis studentų išprusimas ir jų drausmingumas.

Instituto vadovai dėkojo už pradinę mokslo metų paskaitą ir kvietė jį grįžti bei dalyvauti metinėje šventėje. Ambasadorius Dambrava buvo apdovanotas Instituto insiginijomis, garbės žymenimis, leidiniais ir mokinių rankų darbo dovanomis. Galiausiai sekė trumpos vaišės.

"Nemarus mirtingasis" arkivyskupijoje

Vidurdienį Lietuvos ambasadorius buvo laukiamas Valencijos arkivyskupijos būstinėje. Vietoj tuo metu išvykusio arkivyskupo J. E. Jurge Urosa Saviano, jo vardu priėmė generalinis vikaras mons. dr. Josė Sotero Valero. Pirmiausia buvo abiejų privatus pokalbis K. Bendrijos, Lietuvos ir Venezuelos temomis. Po to abudu nuvyko į arkivyskupijos kurijos iškilnių salę, kur laukė gausus kvietinių svečių būrys.

Mons. J. Sotero Valero savo įžanginiame žodyje sakė esąs arkivyskupo ipareigotas Lietuvos ambasadoriui priimti visu iškilmingumu. Ambasadorius esąs giliai įsipareigojęs katalikams. Venezueloje jis esąs laikomas ir "Bažnyčios ambasadorium". Monsinoras sakė pats Didįjį Penktadienį naudojės tekstą iš ambasadoriaus paruošto "Septynių žodžių" leidinio.

Toliau mons. Sotero labai šiltai kalbėjo apie katalikiškąją lietuvių tautą, jos gyvą religinį gyvenimą prieškarinės nepriklausomybės metais, statistiniais duomenimis palygindamas su sovietų vykdytu katalikybės naikiniu. Tuo metu iškilus šventųjų vainiko garbės nusipel-

nusio arkivyskupo Teofiliaus Matulionio asmenybė. Jis pateikė daug svarbių ir jaudinančių faktų iš švento lietuvių kankinio gyvenimo. Prieš jį palaiminimui sukulpęs ir patsai popiežius Pijus XI.

Padėkos žodį tarė ambasadorius Vytautas A. Dambrava. Jis sakė nesijaučiąs garbės svečiu, o labiau – savo šeimoje. K. Bendrija esanti kiekvieno kataliko namai, ir visi jos nariai turi tarnauti bendram tikslui, siekdami įgyvendinti Kristaus taiką pasaulyje.

Labai draugiškoje atmosferoje pasikeista atminimo dovanomis jų tarpe Valencijos arkivyskupo Jorge Urose Savino ambasadoriui dedikuotais dviem savo raštų tomiais: "Jėzus Kristus – kelias, tiesa ir gyvenimas". Pabaigoje arkivyskupijos kurijos pagrindinėje salėje įvyko ambasadoriaus garbei suruoštos vaišės.

Kiti uždaviniai

Po mons. Prano Gaidos knygos pristatymo buvo vykstanta ilgesniams susitikimui su Valencijos lietuvių bendruomenės atstovais. Su jais buvo išsami aptarti aktualūs tolimesnės veiklos klausimai.

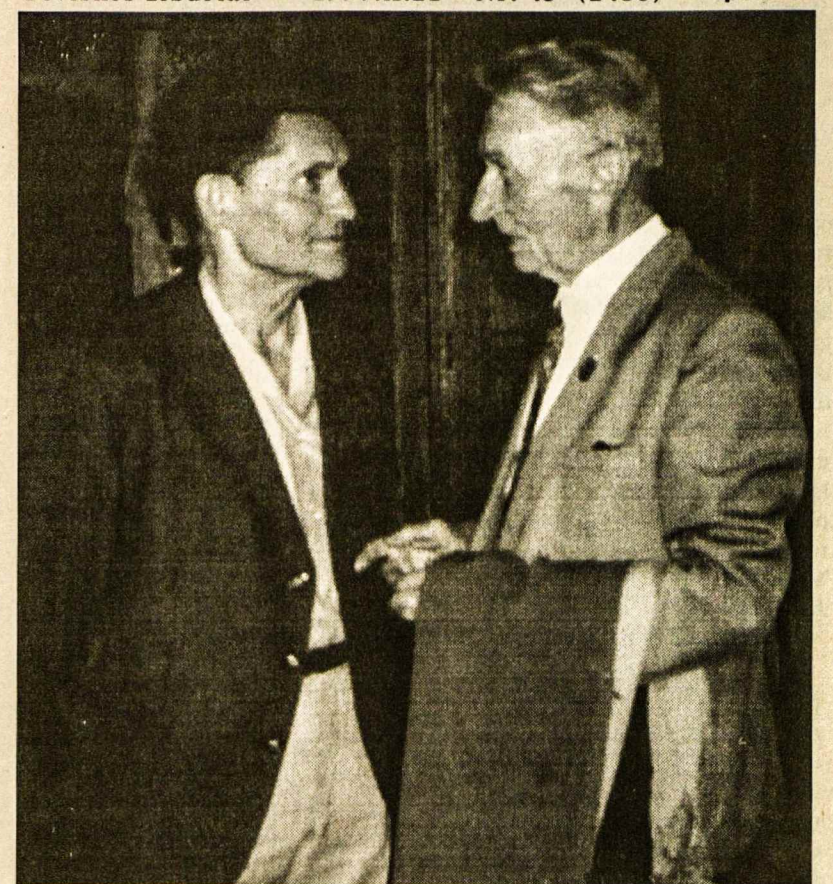
Vakare ambasadorius buvo garbės svečias Tarptautinių parodų organizavimo direktoriaus Walter Sahrry suruoštoje vakarienėje, kur buvo aptartos Lietuvos dalyvavimo galimybės tarptautinėse mugėse, kurių pirmoji prasideda šių metų spalio mėn. pabaigoje.

Prekybos parodoje

Rugsėjo 24 d. ambasadorius dalyvavo kaip garbės svečias tarptautinėje "Aidemotriz-97" prekybos mugės atidaryme, į kurį atvyko daug dalyvių – pramonės ir prekybos sluoksnių pareigūnai, kvietiniai svečiai, rajono valdžios, Pramonės ir prekybos rūmų, diplomatinio korpuso atstovai. Po to kartu su meru Francisco Cabrera ambasadorius apžiūrėjo rodinius, kalbėjęs su vietinės ir užsienio pramonės bei verslo atstovais, diplomatais. Parodoje su savo gaminiais dalyvavo JAV, Vokietija, Brazilija, Šveicarija, Meksika, Japonija, Taivanas ir kitos šalys. Čia aplankė Kolumbijos, Panamos, Kosta Rikos, El Salvadoro, Irako bei kitų šalių atstovai.

Ambasadorius dr. V. A. Dambrava davė pasikalbėjimą televizijos ir visų rajono laikraščių korespondentams. Ketvirtąją televizijos kanalo atstovė Ninoska León pakvietė ambasadorių dalyvauti jos rengiamoje specialioje programoje apie Lietuvą.

Vizitas buvo organizuojamas siekiant stiprinti prekybinius ryšius, užsimezgusius 1933 m., kai Lietuva kaip garbės svečias dalyvavo tarptautinėje parodoje Valencijoje. Lietuvos verslas bei gamyba vietiniuose ir užsienio pramonės bei verslo sluoksniuose buvo labai teigiamai įvertintas. Belieka laukti šių metų dalyvavimo rezultatu.

IX PLB seimo surengtame partizanų pagerbime dalyvavo 160 partizanų, atvykusių iš įvairių Lietuvos vietovių. Dešinėje partizanas laiko jų slėptuvės vėliavą. Nuotr. P. Kuro

Kalba pirmieji partizanai

Pasakoja Vytautas Nanartavičius-Nainys

"TŽ" redakciją pasiekė iš Lietuvos partizanų pasakojimai, užrašyti Varėnos I-sios vidurinės mokyklos XI klasės mokinės Giedrės Tamulevičiūtės. Čia pateikiame vieną iš tų pasakojimų. RED.

Vokiečių okupacijos metais susikūrė pagrindinė organizacija – Lietuvos laisvės armija (LLA). Jos tikslas – priešintis okupantams, netarnauti vokiečiams. Merkinėje buvo štabas. Vadovavo viršaitis Šukys ir mokyklos direktorius Valiukas, vakmistras Ignatas.

1944 m. buvo ruošiami kovai ne tik su vokiečių okupantais, bet ir su rusų. Kaupiami ginklai, kovotojų būriai. Praėjus II frontui, Liškiovoje pradėjo kurtis "Šarūno" partizanų būrys. 1944 m. rugsėjo 16 d. priimta priesaika. 22 vyrai iš Liškiovos, Žeminių, Kibysių, Vilkių, Radysčių pasiryžė ir prisiekė kovoti už laisvę. Organizacinį darbą nuveikė Balys Šimkonis-Šarūnas (kadrinis karininkas) – ir prasidėjo partizanų veikla.

1945 m. vasario 6 d. Macevičiuose (netoli Kapčiamiesčio) įvyko "Šarūno" susirėmimas su "žaliomis kepurėmis" – pasieniečiais. Kautynės įvyko netikėtai. Mat kai būrys apsisitojo trijose sodybose, pastebėjo pasieniečiai, apsupo. Pro langą išsokęs karininkas užgriuvo ant pasieniečio – vienas kitą nušovė... Ten mes netekome devynių kovotojų.

Po poros savaitių – 1945 m. vasario 28 d. – vėl mūšis prie Panaros. Nuo ankstyvo ryto iki vėlyvo vakaro griaudėjo šūviai. Vadovavo Mykolas Lukošius-Lukštas-Lukošius-Nemunas. Rusų kareiviai spaudė partizanus – šie traukėsi į Žaliamieskį. Pavakary, prietemoj, netikėtai žuvo vadas Lukošius (matyt, slapuko kulka jį kliudė).

Žaliamiesky į pagalbą atėjo partizanai iš Šventėžio apylinkės. Visi atmušė rusus – šie su

nukautais grįžo į Merkinę. Perėmė būrį Juozas Slauta-Aušra. Vėl mūšis Žaliamiesky. Pakliu-vom į apsupimą – NKVD ir stri-bai pašovė 8 mūsų kovotojus. Išvartyti į pamiškę – apsupti žuvo. Vadas Juozas Slauta žuvo sužeistas nusišaudamas. Sužeistas ir vidurius – pats automata smakran įrėmęs paspaudė seriją.

Per pusę metų vyko šie mūšiai. Per pusę metų netekome trijų vadų. Būryje jau buvo 127 žmonės iš šių apylinkių. Po to būrys prisijungė prie Šiaubo būrio (Antano Grušausko). Dar padaugėjus partizanų, Grušauskas-Siaubas tapo Seirijų bataliono vadu, prijungė "Šarūno" rinktinę. Reikėjo stiprinti drausmę, mokyti kovos taktikos, suvienyti apylinkės partizanus į batalioną. Kovo 27 d. prie Bardžiūnų kaimo žuvo Adolfas Liaukevičius (Gegužis).

Balandžio 9 d. užpulta Šiaubo būrio stovyklavietė. Žuvo 11 kovotojų: Balevičius Motiejus-Klevas, Juozas Leknickas-Pušis, Anicetas Gavutis-Perkūnas, Juozas Paulėkas, A. Jurelevičius, Liudas Kibildis-Juodvarnis, Antanas Rasimavičius, Petras Amšiejus ir trys nežinomi iš kito būrio. Į priešių rankas sužeistas pakliuvau ir aš, Vytautas Nanartavičius-Nainys. Šamone atgavęs pamąčiau, jog guliu trijų NKVD karininkų gniaužtuose... Po to – gulagai...

Aš buvau vienas pirmųjų "Šarūno" būrio kovotojų. Pietų Lietuvoje, Liškiovoje, pirmoji užuomazga kovos. Tai "Šarūno" branduolys. Juk tik 1945 m. pavasarį susikūrė Vanago, Kazimieraičio būriai. O mes kovojome nuo 1944 m. rudens (rugsėjo 16-ąją būrys prisiekė). Tuo norėčiau didžiutis... Per tuos 5-6 mėnesius dalyvavome sunkiose mūšiuose. Kiek mūsų žuvo! Likusiųjų tik keletas. Apie žuvusius surinkti žinių nelengva. Juk tada buvo įsakymas: jokių užrašų nesinėšiot! Archyvų jokių nelikę. Net KGB archyvuose žinių apie žuvusius nėra.

Todėl ir skubame mes, likę gyvieji, papasakoti apie savo draugus. Jie privalo būti žinomi. Jų darbai užrašyti ant gimtosios Panemunės žemės krauju...

Ties Europos sąjungos...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Panašiai galvojančios ir Švedijos, Danijos bei Italijos vyriausybės, įsitikinusios, kad visos kandidatės neturėtų būti skirtingai traktuojamos.

Kas lems?

Tolesnis procesas netolimoje ateityje didele dalimi iš esmės priklausys nuo didžiųjų Europos valstybių – Vokietijos, Prancūzijos ir Didžiosios Britanijos – įtakos. Dabartinis ES tarybos pirmininkas Juncker, rengiant "Darbotvarkę 2000", tepalaikė ribotus ryšius su ES komisijos pirm. Santer'iu. Atrodo, kad Juncker komisijos nuomonę yra padalinęs. Jis mano, kad vis dėlto pirmiausia reikėtų kalbėti su tais penkiais labiausiai pažengusiais kraštais, o kitus kandidatus kol kas telkti į vadinamąją "Europos konferenciją", kad jie

ruoštųsi vėlesniam įsijungimui į ES.

Atrodo, kad ir Vokietija, jau vien finansiniais sumetimais, pasisako už siūlomus ribojimus. Tačiau ministerio pirmininko Kohl'io partijos nariai, priklausantys Strasburgo parlamentui, Stockholme pareiškė nuomonę, kad su visomis valstybėmis, išskyrus Slovakiją, norinčiomis tapti ES narėmis kitų metų pradžioje ir turėtų būti tariamasi.

Pagaliau straipsnio autorius apgailestauja, kad nepaisant kitų problemų, surišusių su ES padidėjimu, visuomet keliamas tik kandidatų pribrendimo klausimas. Kaži ar pati Europos sąjunga esanti pribrendusi didinti savo šeimą?

(Vokiškus tekstus šiam straipsniui parūpino L. Kro.) Snk.

OVER A CENTURY OF SERVICE

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

LAISVOJE TĖVYNĖJE

AUKURAS PAKEIS FONTANĄ

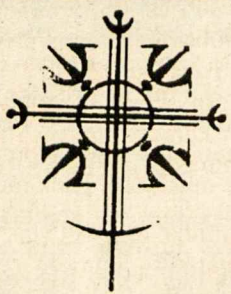
Anykščiuose, Vysk. A. Barausko aikštės centre, prieš dešimt metų pastatytas fontanas jau spėjo užakti. Jis dabar bus pakeistas Lietuvos dailės akademijos jaunojo skulptoriaus M. Valackos diplominio darbo paminkliniu variantu "Žuvusiems už Lietuvos laisvę". Fontaną pakeis akmeninis aukuras ir trys iš jo kylančios bronzinės liepsnos, primenančios stilizuotas žmogaus figūras. Šį variantą skulptoriaus M. Valacka paruošė su architektu G. Juška.

PAMINKLAS KLAIPĖDOJE

Gedulo ir vilties dieną Klaipėdoje buvo pašventintas paminklas 1940-90 m. nuo nacių ir sovietų okupacijų nukentėjusiems klaipėdiečiams. Projektą šiam paminklui sukūrė klaipėdiečių architektas Gytis Tiškus, o paminklines sienelės ant žemės įrengė Klaipėdos specialiosios paskirties bendrovės "Keliai" specialistai. Toje aikštelėje jau seniau Sibiro tremtinių ir politinių kalinių iniciatyva buvo pastatyta Juozo Gencyčiaus skulptūra "Kancėja". Dabar ši vieta Klaipėdos centre jau yra pavadinta Gedulo aikšte. Dvi paminklines sienelės, nutiestas ant paukštintos žemės kauburėlio, sudaro iš visos Lietuvos suvežti akmenys su jų okupacinių kankinių, gyvųjų ir žuvusiųjų pavardėmis.

SOVIETŲ VADAI KGB KIEME?

Buvusiuose KGB rūmuose Vilniuje dabar yra įsteigtas Tautžudystės aukų muziejus. Jame betgi nėra sovietų kompartijos vadų paminklų, pašalintų iš Vilniaus ir kitų Lietuvos miestų. Tos statulos lig šiol buvo laikomos Vilniuje, Stp. Dariaus ir St. Girėno gatvės dvidešimtpenktiojo namo kieme. Pasak "Lietuvos ryto" atstovės Dalios Mesteikytės, tame kieme yra suversti paminklai J. Stalinui, V. Leninui, Z. Angariečiui, V. Kapsukui bei kitiems sugriuvusio sovietinio komunizmo šaukliams. Tuo atmatų kiemu dabar domisi tik Vilniaus turistai, kiti užsieniečiai ir ypač išeivijos lietuvių jaunimas. Sovietinių statulų paminklinis palikimas dabar priklauso Vilniaus miesto savivaldybei, o jų norėtųjų atsikratyti. Tad neuostabu, kad dalį tų statulų buvo pasiūlyta Lietuvos gyventojų tautžudystės ir rezistencijos tyrimo centro generalinei direktorei Daliai Kuodytei įstatyti buvusį KGB rūmų Vilniuje kieme. Juk jis dabar priklauso Tautžudystės aukų muziejui. Jau yra pradėtas tokiame perkėlimui labiausiai tinkamų statulų pasirinkimas. Pasirinkėjai betgi apgailestauja, kad tokių didžiųjų tautžudystės atstovų, kaip J. Staliną ir V. Leniną, nebus galima įsivežti pro vartus. Mat jų statulos per aukštos ir per sunkios. Jos galėtų nutraukti tame kieme požemyje KGB praveistus ryšių laidus.

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Louheed's Limited
šeima ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaučia kitus"

Sudbury

Ontario

Teks ieškoti lengvesnių. Geriausiai tiktų GPU vado F. Dzeržinskio biustas, o gal ir V. Kapsukas su Z. Angariečiu ar kompartijos veikėjų labai populiariuos memorialinės (atminimų) lentos.

PREKYBOS CENTRAS

Panevėžyje buvo atidarytas "Arguvos" bendrovės naujas prekybos centras, kuriuo galės naudotis smulkieji Panevėžio ir aplinkinių rajonų verslininkai, ūkininkai, pieno ir mėsos bendrovės. Naujasis "Arguvos" turgus po stogu turi dviejų tūkstančių kvadratinį metrų plotą. Turgaus pastatą pašventino Truskavos klebonas kun. Petras Baniulis. Tačiau panevėžiečiai jau spėjo nusivilti. Mat prekių ir gaminių kainos gerokai didesnės negu šalia esančioje prekybos bazėje, o prekių pasiūla – kukli.

ŽYDŲ TAUTŽUDYSTĖS AUKOS

Uteniškiai kiekvienierių metų paskutinį rugpjūtį sekmadienį prisimena ir pagerbia Rašėje, Skaisatiliu miške, užkastas žydų tautžudystės aukas. Ten 1941 m. vasarą okupacinio vokiečių režimo vykdytojai nužudė apie aštuonis tūkstančius civilių gyventojų. Dauguma sušaudytųjų buvo žydai, bet su jais žuvo ir kai kurie lietuviai. Reginos Lietuvausienės pranešimu "Lietuvos aido", tada ten buvo sušaudytas net ir vienas žydus gelbėjęs kunigas. Dabar toje žudynių vietoje yra pastatytas paminklas žydų tautžudystės aukoms. Paskutinį rugpjūtį sekmadienį prie paminklo susirenka uteniškiai ir vietiniai gyventojai, visuomenės atstovai ir dvasininkai. Atvažiuoja ir giminių iš užsienio. Svečiai džiaugiasi gerai prižiūrima artimųjų žūties vieta ir yra dėkingi uteniškiams. Tragiškasis Skaisatilio miškas yra netoli Utenos.

MEDALINAI ŽYDŲ GELBĖTOJAM

Lietuvos prez. A. Brazauskas, minėdamas žydų tautžudystės dieną, Žuvancijų gelbėjimo kryžiumi apdovanojo 27 Lietuvos ir užsienio gyventojus už žydų gelbėjimą II D. karo metais. Aštuoniolikai tie kryžiai buvo paskirti: jau po mirties. Juos priėmė jų artimieji. ELTOS pranešimu spaudai, Žuvancijų gelbėjimo kryžiumi po mirties buvo apdovanoti: Marijona Barčienė, Kazys Boruta, Stefa Bukauskienė, Juozas Gasiūnas, Jonas Graževičius, Vladas Iliukas, Galina Jackevičiūtė, Andrius Kalendra, Edvardas Levinskas, Anicetas ir Kazimieras Prialgauskai, Jokūbas Ratkevičius, Jurgis ir Stasys Tallat-Kelpšos, Marija Urbonovė, Adolfas Vanagas, Janina Vanagaitė-Kaknevičienė ir Kostas Želvy. Gelbėjimo kryžiai gyviesiems buvo paskirti: Jurbarko rajono gyventojai Antaninai Endrikenai, klaipėdiečiai Genei Pupšytei-Laurinaitienei, vilnietei Malvinai Rakovskai, telišietei Ievai Šalavajienai, vilniečiui Juozui Tenukui, Kanados gyventojai Stefai Vanagaitė-Petratienai, JAV gyvenančiai Stasei Vanagaitė-Petersonienei, vilkaviškietėms Karolinai Zabarauskienai ir Kosteui Vyšniauskienai. Jed Vašem institute Izraelyje įsteigtu "Pasaulio teisuolio" medaliu jau yra apdovanoti 332 lietuviai, o lietuviškuoju Žuvancijų gelbėjimo kryžiumi nuo 1992 m. – beveik 180 Lietuvos piliečių.

V. Kst.

Ivedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel 905 383-9026

154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.C.H.

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- JAUGĖ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS DRYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIŠYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAIS
- PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- STERILŲ ĮRANKIŲ

PRIIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:

☒ ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
☒ HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
☒ HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7444

Britanijos Londono lietuvių katalikų parapijos klebonas kun. dr. J. SAKEVIČIUS, MIC, sveikinamas 90-tojo gimtadienio proga

Britanijos lietuviai - darbai ir rūpesčiai

PARAPIJA. Lietuvių katalikų parapija Londone surengė savo ilgamečio klebono kun. Jono Sakevičiaus, MIC, 90-tojo gimtadienio minėjimą 1997 m. rugsėjo 13 d. (gimęs 1907 m. birželio 30 d.). Minėjimą pradėjo tarybos pirm. S. Kasparas trumpu įvadinio žodžiu.

Lietuvos respublikos ambasadorius Justas Paleckis sveikino sukahtuvininą linkėdamas geriausios sėkmės einant garbingas kunigo-klebono pareigas. Ambasados darbuotojai apdovanojo tautine juosta, kuria perjuosė sukahtuvininą konceliarijos vedėja Imsrė Sabaliūnaitė. Jauniausieji parapijiečiai, vadovaujami Sofijos Juras-Watson ir Tomo Wrigh, įteikė gėlių puokštę ir kita tautinę juostą su įrašu "Sveikiname su 90". Salėje pasigirdo linkėjimai "Ilgiausių metų..."

Visi buvo pakviesti eiti prie gražiai papuošto ir skaniais valgiais aprausto bufetinio stalo, kurį paruošė Veronika Juriene su talkininkėmis Milda Kačieniene ir Nijole Dargiene.

Pasivažišius, "Gimtinės" ansamblis vadovaujamas Vidos Gasparienės padainavo liaudies dainų, o kankininkės davė liaudies melodijų muzikos. Buvo perskaityta daugiau kaip pusšimtis sveikinimų tik pamintant vardus ir pavardes.

Sukahtuvinininkas buvo pakviestas perpajuti gimtadienio tortą, ant kurio degė devynios žvakės. Užpūtę žvakes, perjojęs tortą kun. J. Sakevičius pasakė kalbą apie savo buvimą Londone 1946-1951 m. Tas laikotarpis buvo pats sunkiausias. Londono lietuviai karo metu neteko savo klubo patalpų – buvo subombarduotos, neturėjo kur susirinkti. Reikėjo naujų patalpų. Tos patalpos buvo nupirktos 1946 m. senosios išeivijos paskolintais pinigais. Klebonas dėkojo už visų pastangas išlaikyti šią vienintelę lietuvišką parapiją Vakarų Europoje, kvietė visus lietuvius katalikus sekmadieniais lankytis savoje lietuviškoje šventovėje. Išreikšė padėką už visas dovanas, sveikinimus, gausų dalyvavimą šioje iškilmėje ir jos rengėjams bei šeimininkėms.

VIETINĖ SPAUDA. Minėjimo dienai artėjant netylėjo ir anglų savaitraščiai. "Hackney Gazette" rašė: "Is Father John Britain's Longest Serving Priest", trumpai apibūdinęs parapijos 100 metų veiklą. Sovietų sąjungai subyrėjus nauja išeivių banga papildanti jo parapijiečių eiles. "East London Advertiser" rašė: "Birthday Bash for Father John". Esą kun. Jonas, būdamas 90 metų amžiaus, eina stipry.

LONDONO TOWER HAMLETS dekanato kunigas ir Rytų Londono vyskupas Victor Guazzelli š.m. rugsėjo 9 d. vakare susirinko lietuvių parapijos menėje posėdžio. Apžiūrėję Šv. Kazimiero šventovę jie vienbalsiai pripažino, kad lietuvių šventovė viduje yra gražiausia visame dekanate. Po posėdžio buvo paminėtas ir klebono gimtadienis prie vaišių stalo. V. Guazzelli sakė, kad nuo šiandien Tower Hamlets dekanate turime ne kunigą Joną, bet "Lithuanian Duke" – Lietuvos kunigaikštį.

FIRST PLACE PHARMACY

350 King St. E., Hamilton
540-8877

Viktoras Remesat,
BSc.Pharm

- ☐ 10% nuolaidos pensininkams (15% trečiadieniais)
- ☐ Nemokamas vaistų pristatymas
- ☐ Sveikatos priežiūros įrankiai

PIANISTĖS MŪZOS RUBACKYTĖS koncertas įvyko garsioje Londono muzikos salėje Wigmore Hall. Atliko Schubert'o, Chopin'o, Liszt'o kūrinius. Tai jau antras jos koncertas Londone. Ir šį kartą pianistė buvo sutikta su ovacijomis.

PARAPIJOS SUSIRINKIMAS.

Šv. Kazimiero parapijos Londone metinis susirinkimas įvyko 1997 m. rugpjūtio 24 d. savoje menėje. Pirmininkavo Z. Juras, sekretoriavo V. Puidokienė. Klebonas savo pranešime priminė, kad šiuo metu Londone yra keli šimtai naujų ateivių, bet ne visi jungiasi į parapijos veiklą ir tik dalis lankosi sekmadienio pamaldose. 1996 m. buvo: 15 krikštų, 4 vedybos, 14 laidotuvių ir 3 priėmė Sutvirtinimo sakramentą iš arkiv. J. Bulaičio. Tarybos pirm. S. Kasparas savo kalboje pažymėjo, kad lietuviškoji parapija yra dvasinio ir tautinio gyvenimo centras, kurio išlaikymas darosi vis sunkesnis finansiskai. Jis perskaitė ir išdėstė narkose. Turėta 1996 m. 12062 sv. pajamų, 9012 išlaidų; likutis 3050 sv. perkeltas į rezervą. Revizijos komisijos pranešimą padarė A. Ives-Ivanauškas.

Pasiskaičius pakeidautą klebonui kunigalbininko ir parapijos įregistravimo britų labdaros komisijoje, kur teikiama atleidimai nuo valstybinių mokesčių.

Išrinkta nauja parapijos taryba: pirm. S. Kasparas (jau 40 metų eina tas pareigas), vicepirm. J. Černis, išd. A. Ives-Ivanauškas, sekr. V. Puidokienė. Rev. komisija: P. Žurenkus, M. Balčiūnas. Tarybos nariai: H. Pisciūnė, F. Senkuvienė, J. Maskauskas. S. Kasparas

Saulius Šimolūnas

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

Kražių klebonas A. BUDRIUS, lankydamas klivlandiečius, aplankė ir dailininko R. LANIAUSKO studiją

Nuotr. V. Bacevičiaus

KAIRYS
BALTIC EXPEDITING

- ◆ Siuntiniai ◆ Standartiniai maisto siuntiniai ◆
- ◆ Valiutos pristatymas į Lietuvą ◆

Paslauga garantuota. Pakvitavimai su gavėjų parašais grąžinami paštu.

Dėl informacijų skambinkite:

Vytautui Kairiui (905) 643-3334

Bernardui Mačiui (905) 632-4558

Leonui Balaišiui (514) 366-8259

Užsakymai dėl šventinių pristatymų priimami iki 1997 m. gruodžio 1 d.

Sukursiu gražų paminklą

pagal jūsų pageidavimus

Dailininkas **Kęstutis Keparutis**

Tel. FAX 905 540-1705

238 Emerald Street North,
Hamilton, Ontario L8L 5K8

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Naujuoju JAV ambasadoriumi Vilniuje buvo paskirtas Keith' C. Smith. Jis šioms pareigoms buvo prisaikdintas JAV valstybės departamente rugpjūčio 19 d. ir Vilniun išskrido rugsėjo 5 d. Ten jis pakeitė trejus metus JAV ambasadoriumi dirbusį J. Swihartą.

"Dirvos" savaitraštis rugsėjo 30 d. laidoje visą puslapį paskyrė JAV LB Klivlando apylinkės valdybos ir lietuvių visuomenės atsiveikimui su "Grandinėles" vadovais Aleksandra ir Liudu Sagiais, sugrįžtančiais gyventi Lietuvoje. Širdis atskleidžia atsiveikimui pasirinkta straštė "Sėkmės Jums, mielieji, gimtinėje!" Nuotraukomis ir atsiveikimo tekstu pateikiami dideli "Grandinėles" bei jos vadovų Aleksandro ir Liudo Sagių laimėjimai Lietuvai išeivijoje.

Vašingtonan jau atvyko naujasis Lietuvos ambasadorius inž. Stasys Sakalauskas. Lietuvos ambasadoj Vašingtone jis yra dirbęs patarėju 1994-97 m., o Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje nuo 1991 m. vadovavęs JAV skyriui, 1992 m. lapkės diplomatinės kursų Britanijos universitete. Atgimioje Lietuvoje inžinieriaus specialybę turintis Kauno politechnikos instituto auklėtinis S. Sakalauskas dabar jau laikomas karjeriniu diplomatu.

Brazilija

Birutė ir Algis Valeikos iš Čikagos sugrįžo į Sao Paulą ir įsikūrė Vila Zelinioje. Čikagoje jie paliko dvidešimt ten išgyventų metų. Sao Paulo lietuvių džiaugiasi po daugelio metų sugrįžusiais kolonijais nariais.

Kun. Pranas Gavėnas, SDB, iš Lietuvos atsiųstame laiške "Mūsų Lietuvai" nusiskundžia, kad jis, išvykdamas Lietuvon 1992 m., ten tikėjosi susigrąžinti devynis lietuvių saležiečius kunigus, kurių dabar labai reikia religiniam darbiui Lietuvoje. Tačiau sugrįžo tik šeši, įskaitant ir patį kun. P. Gavėną, SDB. Eiles sumažino Brazilijoje numiręs kun. P. Urbaitis, SDB, Sao Paulo lietuvių kolonijoje įstrijęs kun. P. Rukšys, SDB. Kun. P. Gavėnas, SDB, gyvena viltimi, kad vysk. P. Baltakiui, OFM, pavyks išleisti Lietuvon ir kun. P. Rukšį, SDB. Esą į Sao Paulą galėtų pakeisti, kuris nors lietuvis pranciškonas, kurių yra daugiau už saležiečius.

Vokietija

Šilalės rajono savivaldybės delegacija, vadovaujama burmistrės Zitės Lazdauskienės, lankėsi Vokietijos Štavenageno mieste. Šilutė su šiuo miestu prieš trejus metus pasirašė bendradarbiavimo sutartis. Šį kartą šilutiškiai planavo susipažinti su sveikatos apsaugos ir švietimo sistemomis, apsilankyti pas ūkininkus ir grįžtant parsivežti labdaros.

Stuttgarto lietuvių džiaugiasi jaunimo antplūdžiu iš Lietuvos. Atvykėlių grupę daugiausia sudaro studentai ir darba pas vokiečius gavusios lietuvaits. Pirmajame susitikime su Stuttgarte gyvenančiais lietuviais dalyvavo

apie 20 tokių jaunuolių iš Lietuvos. Dabar jau jie susitinka su vietiniu lietuvių jaunimu, nevengdami ir lietuviškų renginių. Vasario šešioliktosios minėjime pasikaitą apie dabartinę ekonominę Lietuvos gyvenimą skaitė studentė L. Želvytė.

Lenkija

Lietuvių visuomeninę kultūros draugiją pakeitusi dabartinė Lenkijos lietuvių draugija (LLD) Suvalkijos vaivadijos teismo patvirtintuose įstatuose yra įsipareigojusi siekti lietuvių ir lenkų bendravimo. Problema betgi sudaro praeities kovos dėl Vilniaus ir lietuvių centru buvusį Seinų. Pasak LLD pirm. Petro Maksimavičiaus, ta praeitis yra pagrindinė kliūtis LLD pradedamam veiklos penkiasdešimtmėčiui. Beveik visos lietuviškos mokyklos dabar yra Punsko valsčiuje, o jų reikėtų ir Seinų krašte bei kitose Lenkijos vietovėse. Poreikiai ignoruojami, nes Lenkija neturi tautinių mažumų įstatymo.

Australija

Tasmanijos lietuviai Tautos šventėje prisiminė neįvykusį Vytauto Didžiojo karūnavimą. Apie jį trumpai kalbėjo Ramūnas Tarvydas. Paskaitininku pakviestas Stepas Augustinavičius paskaitai apie Vytautą D. nebuvo pasiruošęs. Jis prisipažino, kad neturi nieko naujo, ko dar lietuviui nežinotų. Tad paskaitą apie Vytautą D. ir pastangas jį karūnuoti jis pakeitė ištraukomis iš II D. karo savo dienoraščių.

Sidnio lietuvių džiaugiasi pensininkams pastatyta sodyba. Bendriems reikalams ten yra sodybičių gražiai pertvarkyta svetainė. Šią vasarą sodyboje buvo pasistatyta stoginė, skirta automobilių apsaugai nuo saulės kaitros. Sodyboje apsilanko ir svečių iš Lietuvos. Lietuviška sodyba Australijoje žavėjosi ir Pasaulio lietuvių žiemos sporto šventės dalyviai Loreta Požerskytė, Geditimas ir Vitalija Ganatauskai, ką tik atskirdę iš Lietuvos.

Melburno "Dainos" sambūris, vadovaujamas Birutės Prašmutaitės, aplankė Gold Coast auksinės pakrantės ir Brisbanės lietuvių. Aukšinėje pakrantėje "Dainos" sambūrio nariai dalyvavo lietuvių gegužinėje, o Brisbanėje giedojo jų pamaldose. Abiejose vietovėse buvo surengti koncertai.

V. Kst.

Century 21
OFFORD
REALTY LTD.
Member Broker, 38 Hurontario St.,
Collingwood, Ontario L9Y 2L6
Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į
Angele Šalvaitę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patars.
Darbo tel. 705 429-2121 ar
705 445-5640
namų tel. 705 429-6428

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, isikūres nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos.

AKTYVAI PER 39 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki1.75%
santaupas2.25%
kasd. pal. taupymo sąsk.1.50%

PASKOLAS
Asmeninės nuo6.25%
neklm. turto 1 m.5.60%

INDĖLIAI:
90 dienų indėlius2.50%
180 dienų indėlius2.75%
1 m. term. indėlius3.25%
2 m. term. indėlius4.00%
3 m. term. indėlius4.25%
4 m. term. indėlius4.75%
5 m. term. indėlius5.25%
RRSP ir RRRF (Variable)2.50%
1 m. ind.3.25%
2 m. ind.4.00%
3 m. ind.4.25%
4 m. ind.4.75%
5 m. ind.5.25%

Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000. Be to, narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ
INTERAC KORTELĖ

Tarptautiniame esperantininkų kongrese

Romoje įvyko tarptautinis katalikų esperantininkų kongresas, kuriame dalyvavo atstovai iš 23 šalių, įskaitant Lietuvą. Dalyvius pagerbė Šv. Tėvas Jonas Paulius II ir Italijos prezidentas Scalfaro

Doc. LAURYNAS SKŪPAS, Vilnius

“Tad eikite ir padarykite mano mokiniams visų tautų žmones” (Mt.28,19). Šiais Šv. Mato Evangelijos žodžiais 1997 m. rugpjūčio 31 d. Romoje prasidėjo 50-sis Tarptautinis esperantininkų katalikų kongresas.

Nuo pat ryto traukiniais, lėktuvais, autobusais į Romą skubėjo įvairių šalių esperantininkai. Stotyje Termini girdėjo si tarptautinė kalba.

Kongreso būstinė – Sassone – Ciampino, karmelitų vienuolynas, 15 km nuo Romos centro. Vakarp suvažiuoja daugybę pažįstamų ir nepažįstamų vieniščių ne tik iš Europos, bet ir iš tolimosios Malaizijos bei Brazilijos. Tai 23 šalių dvasiškiai ir pasauliečiai. Gausios delegacijos iš Italijos, Lenkijos, Rumunijos, Vengrijos. Lietuvos grupėje penki esperantininkai: J. Raiilienė ir P. Lukoševičienė iš Panevėžio, kun. salezietis Pr. Gavėnas iš Alytaus, B. Dudinas bei šių eilučių autorius iš Vilniaus.

Kongresas prasideda esperantiškomis Mišiomis vienuolyno koplyčioje. Jas aukoja šešių valstybių kunigai. Jų tarpe ir kun. Pr. Gavėnas.

Truputis istorijos

Tuoj po tarptautinės kalbos sukūrimo (1887 m.) krikščionys pradėjo jos mokytis, vildamiesi per esperanto suvienyti krikščioniją. S. Testamentas – pirmoji religinė knyga, išversta į šią kalbą. Nuo 1903 m. leidžiamas žurnalas “Espero Katolika” (Katalikų viltis).

1910 m. kun. E. Peltier įsteigė Tarptautinę katalikų esperantininkų sąjungą (IKUE). Tais pačiais metais Romoje įvyko pirmasis jos kongresas. Popiežius Pijus X sveikino ir laimino esperantininkus, sakdamas: “Esperanto turi didelę ateitį”. Esperanto greit išplito religijos, ypač katalikų, pasaulyje. Nacių koncentracijos stovyklų kankiniai šv. Maksimilijonas Kolbė ir palaimintasis Tito Brandsma buvo aktyvūs esperantininkai.

Popiežius Jonas Paulius II tautas kasmet sveikina ir esperantiškai, o Prahos arkivyskupas kardinolas Miloslavas Vlk, Europos vyskupų tarybos pirmininkas, globoja IKUE. Daug misijonierių yra esperantininkai. Vatikano radijas, transliuoja laidas esperanto kalba. Vatikanas 1989 m. pripažino liturgiją esperanto kalba.

Kongrese

Rugsėjo 1 rytą autobusai su beveik 400 dalyvių pajuda Romos centro link. Šv. Petro bazilikoje prie centrinio altoriaus esperantiškai Mišias atnašauja vienas vyskupas ir 14 kunigų. Įvairių tautų žmonės tarptautine kalba išpažįsta savo tikėjimą, gieda, kalba “Patro nia” (Tėve mūsų).

Po Mišių aplankome baziliką, meldžiamės prie Mikelandželo “Pieta” (1498 m.), liečiamo šv. Petro statulos basą koją, kuri per daugybę metų maldininkų taip nuglostyta, jog ir

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A5 (prie Lietuvos Namų)
Pirma pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

Kanados Lietuvių ir Lietuvos Lietuvių Fondas

KL Fondo kapitalas daugiau kaip 2 milijonai dolerių yra neliečiamas. Palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai Kanadoje ir Lietuvoje.

Per 30 veiklos metų KLF paskyrė 1.3 milijonus dolerių lietuviškai kultūrai menui ir švietimui.

Testamentuose neužmirškite Kanados lietuvių fondo (Lithuanian-Canadian Foundation).

Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

pirštų nebematyti, medituojame prie šv. Petro kapo.

Visa popietė skirta ekskursijai po Romą. 16 v. Romos meries salėje “Protomoteca”, kapitulyje, dalyvaujant miesto valdžios, Eklezijos atstovams, Vatikano radijo direktoriui atidarė 50-ji IKUE kongresą. Kalbos, įvairių šalių atstovų sveikinimai ir linkėjimai.

Rugsėjo 2-ji. Rytą vėl autobusai mus veža į Romą. Tai turizmui skirta diena. Programoje Koliziejus, Romos Forumas bei šv. Mišios esperanto kalba Šv. Jono ir Pauliaus bazilikoje. Po pietų laisvas laikas individualiai programai.

Romos įdomybės

Mano svajonė – Šv. Lauryno šventovė. Šv. Laurynas – krikšto metu gautasis mano dangišskasis globėjas, todėl nieko nelaukdamas važiuoju į ją. Jaudinuosi, nes žinau apie šventojų kančią ir mirtį už tikėjimą ant įkaitintų geležių.

Štai ir Šv. Lauryno šventovė, besiglaudžianti prie didelių ir senų kapinių, kuriose ilsisi nemažai ir iškilii lietuvių. Šventovėje tamsoka, centre – altorius su šventojo palaikais, kuriuos dengia tamsiai raudonas audeklas. Netoliese relikvija – tos pačios geležys ant kurių mirė kankinys. Prisiliečiu prie audeklo ir lieku tarsi suakmenėjęs. Jaučiu betarpišką nebylų, bet stiprų psichologinį bendravimo ryšį su savo dangiškuoju globėju.

Su liūdesiu palieku šventovę, bet, gavęs dovanų šv. Lauryno paveikslėlį ir maldos tekstą, suvokiu, kad šis globėjas manęs niekada vieno nebepaliks...

Kita mano svajonė – Bruno Buozzi gatvė 75. Čia “Opus Dei” įsteigėjo palaimintojo Jose-Maria Escrivà dė Balaguer palaikai, palaidoti Švč. Marijos Taikos karmelienės prelatūros šventovėje. Vyktu į ją. Mane pastinka kun. Rolf Tomas. Sužinojęs, jog aš iš Lietuvos, mielai aprod palaimintojo butą, šeimos fotografijas. Meldžiamės prie Palaimintojo kapo gražioje šventovėje. Čia meldžiasi daug jaunimo iš viso pasaulio, nes “Opus Dei” atvėrė tikintisiesiems kelią į šventumą per kasdienį darbą, asmeninių ir šeimyninių pareigų atlikimą, apaštalavimą ir maldą.

Vatikane ir Kvirinale

Rugsėjo 3-ji. Važiuojame į Vatikaną. Dalyvaujame Šv. Tėvo audiencijoje. Mus pasodina centre netoli paties popiežiaus. Šalia ir lietuvių maldininkų grupė. Popiežius Jonas Paulius II atvyksta popomobiliu, sveikindamas susirinkusius. Įsitaishs beveik prie Šv. Petro Bazilikos durų, jis taria žodį įvairiomis kalbomis, jų tarpe ir lietuviškai, laimina žmones.

Atskirą ir ilgą kalbą Šv. Tėvas sako esperantiškai, pabrėžia šios kalbos reikšmę vienijant krikščionis, sveikina kongreso dalyvius. “Nuoširdžiai trokštu, kad su Dievo pagalba jus skelbtumėte brolybės idėjas įvairiose tautose. Laiminu jus ir linkiu Viešpaties gėrybių” – baigia savo pasisakymą Jonas Paulius II-sis.

Tą pačią dieną 12 v. Kvirinalo rūmuose esperantininkus priima Italijos prezidentas Oscar Luigi Scalfaro. Bendra fotografija ir draugiški linkėjimai.

Prie jūros

Vakarui artėjant visi išvykstame į Rimini miestą prie Adri-

jos jūros. Ten kongreso tąsa su platesne darbo ir poilsio programa. Išklausome du įdomius pranešimus: “Tikėjimo daigai įvairiuose Europos kultūros sluoksniuose” (kun. Lajos Kóbor, Vengrija); “Ar įmanoma bendrauti su įvairiais religiniais sąjūdžiais bei sektomis?” (kun. Batista Cadei, Italija).

Kongreso dalyvius priima Rimini meras, keturias valandas plaukiojame garlaiviu po jūrą. Jūreiviai vaišina kepta žuvimi ir vynu. Briolini parke įvyksta vakaronė su Rimini gyventojais, folkloro ansamblių pasirodymais, vaišės ir pan.

Na, o Šv. Jono ir Pauliaus šventovėje, vienintelėje pasaulyje esperantiškoje, kasdien aukojamos šv. Mišios (parapijos klebonas mons. D. Magnani, esperantininkas).

Baigiant

Rugsėjo 6 d. Gailestingumo Motinos šventovėje, stebuklingoje vietoje, Mišių metu visa IKUE veikia pavedama Švč. Marijos globai.

Negalima pamiršti ir ekskursijos į mažytę San Marino valstybę bei šv. Mišių San Marino bazilikoje, Mišių už tai ką ir teisingumą bei jaudinančio pamokslą, kurį esperantiškai pasakė kun. Giovanni Balconi iš Milano.

Negalima pamiršti ir atsišveikinimo momentų prie esperantiškos Rimini šventovės, pasikeitimo adresais ir paskutinių bendruomenės Mišių

Negalima pamiršti ir tų žmonių, kurie nuoširdžiai ir nesavanaudiškai padėjo man įgyvendinti individualią turistinę programą bei geriau pažinti krikščionybės lopsį – Romą. Tai Lietuvos ambasadorius Romas Podagėlis, monsinjoras Antanas Jonušas, kun. Diulio Magnani, IKUE sekretorius Carlo Sarandrea, daktaras R. Sola ir kt. Visiems jiems nuoširdus aciū!

Na, o kitas, jau ekumeninis kongresas – 1998 m. vasarą Nanto mieste Prancūzijoje.

LAURYNAS SKŪPAS prie Lietuvos ir kitų valstybių vėliavų esperantininkų kongrese Italijoje

Šių eilučių autorius LAURYNAS SKŪPAS (antras iš kairės) su esperantininkais iš Italijos, Malaizijos ir Vokietijos Romoje

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

10 d., kandidatuos apie 1100 asmenų, norinčių pareigų įvairiose tarybose. Šiuose rinkimuose bus beveik trečdaliu mažiau kandidatų negu pračiuose rinkimuose 1994 m. Naujajai Toronto “megacity”, apjungiančiai 6 dabartinius priemiesčius, vadovaus 57 narių taryba su burmistru priešakyje. Kandidatų į merus yra nemažai, tačiau vienintelės linksniuojamos pavardės yra North York mero Mel Lastman ir Toronto burmistris Barbara Hall.

Šie rinkimai yra istoriškai svarbūs, nes pagal naują provincijos įstatymą bus sumažintas mokyklų tarybų skaičius (nuo 129 iki 66) ir jų narių tapigi bus mažiau (nebe 1900, o tik 700).

Pertvarkymo pasekmės dar nėra aiškios. Yra žinoma tik, kad kiekviena nuosavybė provincijoje bus naujai įvertinta

(reassessed). Mokesčių apskaičiavimas keisis, savivaldybės pačios nustatys kokių tarifų. Savivaldybės turės mokėti didesnį nuošimtį išlaidų socialinės rūpybos programoms.

Ontario provincijos ekonominė būklė vėl pagerėjo ant-rame š.m. ketvirtyje. Paaugo 7.2%, net daugiau negu finansų ministeris Ernie Eves šį pavasarį numatė. Tai leidžia tikėtis, kad vyriausybė galės išlaikyti savo pažadą sukurti 725,000 naujų darbų per savo 5 metų laikotarpį. Bendrasis vidaus produktas pakilo 1.8% tame laikotarpyje.

Manitobos provincija išleido naują įstatymą, kuriuo įpareigoja, kad tėvai ar globėjai atlygintų nepilnamečių vaikų tyčia padarytus nuostolius viešai ar privačiai nuosavybei. Nukentėjusieji galės kreiptis į smulkių paieškų teismus ir būti atlyginti iki \$5,000. RSJ

Tėviškės žiburiai • 1997.X.21 • Nr. 43 (2486) • psl. 5

Lietuvių slaugos namai

Tautiečių grupė, susirūpinusi uždelsta slaugos namų statyba Toronte, įteikė statytojams petiją su gausiais parašais, prašydama parinkti tinkamesnę vietą statybai ir tuo būdu išjudinti pačią statybą. Čia pateikiame statybos planuotojų paaiškinimą. RED.

LN IR LABDAROS VALDYBOS DĖL SLAUGOS NAMŲ PRANEŠIMAS

1997 m. rugsėjo mėn. 30 d.

LN ir Labdaros valdybos vardu norime atsakyti į pristatytą rugsėjo 18 d. dėl slaugos namų projekto petiją, kurioje rašoma: “Mes, pasirašiusieji šiame pareiškime, kad Toronto Lietuvių Namų ir “Labdaros” valdyba nedarytų tolimesnių išlaidų slaugos namų statybos planavime 19-20 Dorval gatvėje, Toronte, ir parinktų sklypą tinkamesnėje vietoje, kur statyba būtų lengvesnė ir ekonomiškė”.

Mes atidžiai peržiūrėjome pasirašiusių petiją ir radome: 116 iš LN narių parašų, 160 ne LN narių ir 76 neįskaitomus parašus, iš viso – 352 parašai.

Gal Jums gali kilti klausimas, kodėl mes šią petiją ir parašus taip peržiūrėjome. LN ir Labdaros valdyba yra išrinkta ir atsakinga už 1500 LN narių, todėl buvo svarbu žinoti LN narių susidomėjimas slaugos namų statyba.

LN ir Labdaros valdyba ir be petijos žino, kad slaugos namų statyba kitur būtų lengvesnė ir ekonomiškė kaip dabartinėje 19-20 Dorval gatvėje. Petijoje vartotas žodis “STATYBA” neįtraukia žemės pirkimo kainos kitoje vietoje, kuri kainuotų apie \$1 mil. už akrą (kad patenkintų to paties masto statybos reikalavimus – 2 akrus, kas kainuotų \$2 mil.).

Valdyba pagal Toronto miesto ir Ontario sveikatos ministerijos pareigūnų patvirtintus planus gavo iš “Van Bots Construction”: įkainavimus, rodančius, kad slaugos namai kainuotų \$335,000.00 daugiau dėl sunkesnės statybos virš požeminio

traukinio tunelių. Iš viso slaugos namų statybos kaina, įskaitant \$335,000.00, būtų \$7,100.000 dolerių.

Valdyba dėkoja visiems aukotojams už jų aukas slaugos namų statybai ir supranta jų nusivylimą, kad slaugos namai dar nėra pastatyti.

Valdyba nori paaiškinti, kaip mes priejome prie Dorval Road projekto. Slaugos namų statybos idėja prasidėjo prieš 8 metus. Tada buvome be pinigų ir be Sveikatos ministerijos leidimo lovoms. Ši idėja buvo priimta lietuviškos visuomenės ir buvo pradėtas lėšų vajus slaugos namams.

Pirmas žingsnis buvo gauti iš Sveikatos ministerijos leidimą dėl reikiamų lovų ir slaugos namų vietos. Tuo laiku, turėdami mažai aukų, turėjome pasirinkti žemę, kurios mes esame saviininkai. Po trejų metų, pagal Dorval slaugos namų projektą, ministerija davė sutikimą dėl 60 lovų, kadangi buvo trūkumas slaugos namų lovų šiame rajone. Tai buvo labai svarbu, kadangi Sveikatos ministerija prisideda prie išlaikymo išlaidų maždaug 50%.

Nors mes turėjome žemę ir leidimą bei pašalpą iš ministerijos dėl 60 lovų, negalėjome vykdyti statybos dėl finansinių trūkumų. Per sekančius 5 metus buvo bandyta gauti iš Ontario valdžios paramą dėl pačios statybos. Per šitą laikotarpį buvo susitarkyta su miestu ir TTC statybos ir aplinkos reikalavimais.

Pagalau Sveikatos ministerija, suprasdama, kad etninės grupės be statybinės finansinės paramos negalės slaugos namų projektą įvykdyti, įvedė “Capital Grants Program”.

Norint gauti finansinę paramą statybai, turėjome pristatyti detalius planus (statybos vietą, pastato didumą; sveikatos operacinius planus bei sąlygas). Pagal Sveikatos ministerijai pristatytus reikalavimus Labdaros fondas 1997 m. kovo mėn. 26 d. buvo apdovanotas \$2.4 mil. subsidija (grant) slaugos namų statybai Dorval gatvėje.

Ši ministerijos pažadėta subsidija atėjo su tam tikrais reikalavimais:

a) Ši pašalpa duota tik dėl 60 lovų statybos. Norint turėti daugiau lovų, reikėtų padengti visas statybos ir operacijų išlaidas savais pinigais.

b) Ministerija reikalauja padidinti gyventojų patalpų dydį maždaug 50%. Šitas reikalavimas pakelia statomų slaugos namų statybos kainą ir tuo pačiu priverčia valdybą pakeisti ir patvirtinti naujus planus. Šie pakeitimai yra dabar atlikti statybai Dorval Rd.

c) Prieš išduodama \$2.4 mil. subsidiją, ministerija turi žinoti ir priimti duomenis kaip visas projektas bus finansuojamas, įskaitant mortgicijų iš finansinių įstaigų.

Visuomenėje yra propaguojama mintis, kad valdyba išleido dalį suaukotų pinigų, ir tai be jokios naudos. Valdyba nori pabrėžti, kad nesvarbu kur slaugos namai bus statomi, be valdybos atliktų darbų ir padarytų išlaidų, mes nebūtume gavę:

1. Leidimo dėl 60 lovų. Šis leidimas sumažina kiekvieno slaugos namų gyventojų nuomą maždaug 50%.

2. Be Sveikatos ministerijos patvirtintų statybos planų nebūtume gavę pažadėtos \$2.4 mil. subsidijos slaugos namų statybai Dorval gatvėje.

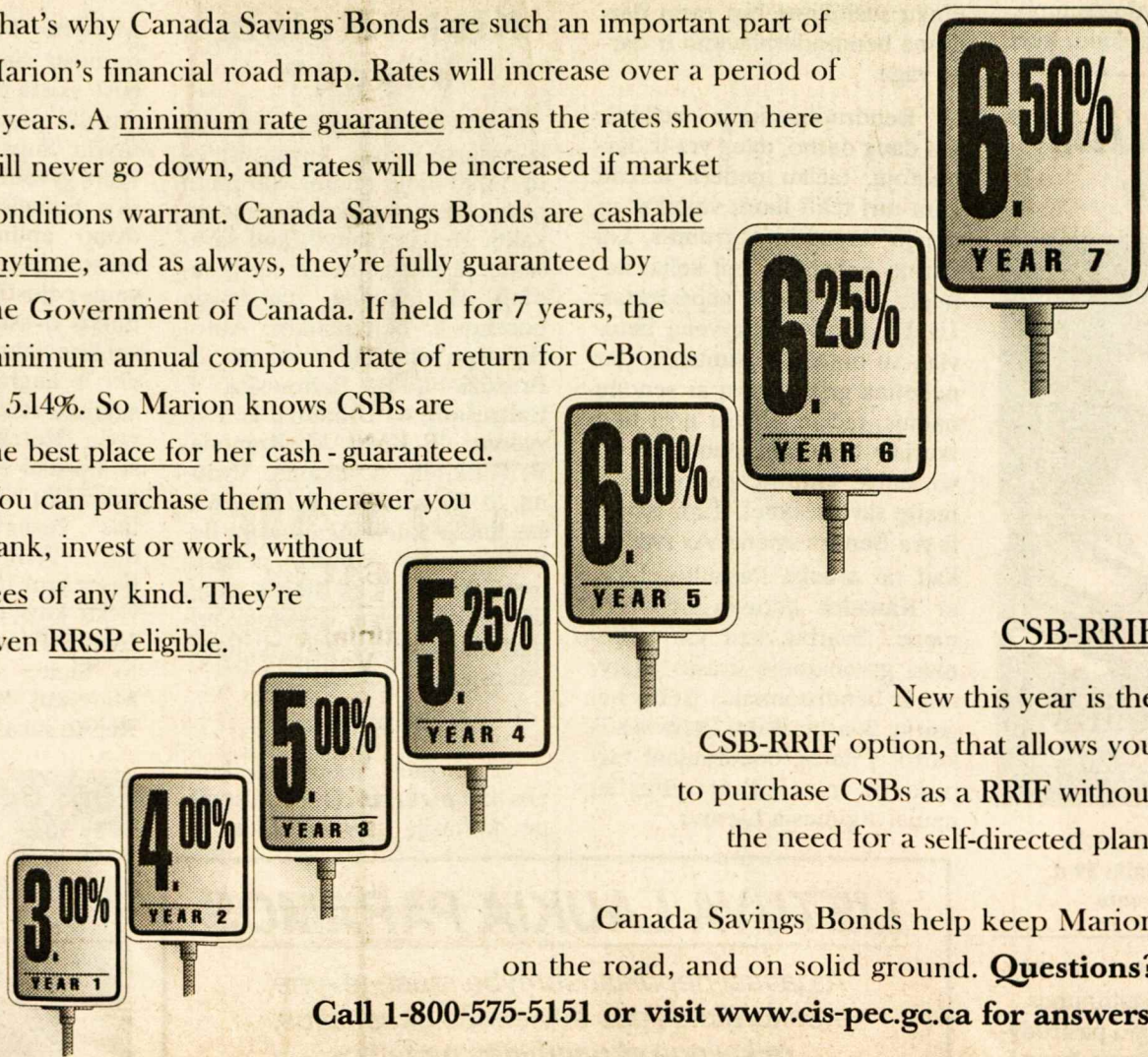
LN valdyba išrinkta metiname susirinkime, atstovauja visų narių skirtingoms nuomonėms ir stengiasi surasti bendrą sprendimą pagal turimą finansinį pajėgumą. Mes tikimės, kad šis valdybos atsakymas paaiškins ir duos suprasti, kad valdyba stengiasi ir daro viską, kad slaugos namai būtų pastatyti kuo greičiau ir kuo ekonomiškiau pagal esamą mūsų finansinį pajėgumą.

Valteris Drešeris, pirmininkas LN ir Labdaros valdybos vardu

Marion loves a winding road. And why not. She's on solid ground.

That's why Canada Savings Bonds are such an important part of Marion's financial road map. Rates will increase over a period of 7 years. A minimum rate guarantee means the rates shown here will never go down, and rates will be increased if market conditions warrant. Canada Savings Bonds are cashable anytime, and as always, they're fully guaranteed by the Government of Canada. If held for 7 years, the minimum annual compound rate of return for C-Bonds is 5.14%. So Marion knows CSBs are the best place for her cash - guaranteed. You can purchase them wherever you bank, invest or work, without fees of any kind. They're even RRSP eligible.

CSB-RRIF

New this year is the CSB-RRIF option, that allows you to purchase CSBs as a RRIF without the need for a self-directed plan.

Canada Savings Bonds help keep Marion on the road, and on solid ground. **Questions?**

Call 1-800-575-5151 or visit www.cis-pec.gc.ca for answers.

Canada Savings Bonds You're on solid ground.

Canada

Guaranteed. Flexible. Cashable.

Sale ends November 1st.

Garbės svečiai JAV Lietuvių bendruomenės tarybos suvažiavime. Iš k.: KLB pirm. A. K. Vaičiūnas, vysk. P. Baltakis, PLB pirm. V. Kamantas, Lietuvos ambasadorius JT dr. O. Jusys, Lietuvos ambasadorius JAV St. Sakalauskas. Žemiau: JAV LB XV tarybos naujasis prezidiumas – D. Puškorienė, L. Karosienė, J. Karosas, A. Sakalienė, pirm. D. Skučas

Nauja Bendruomenės vadovybė Amerikoje

Jungtinių Amerikos Valstybių Lietuvių bendruomenės penkioliktosios tarybos pirmoji sesija Filadelfijoje 1997 m. rugsėjo 27-28 dienomis

ALGIRDAS K. VAIČIŪNAS

Išėjimo spaudoje, dar gerokai prieš sesiją, jau buvo baiminamasi dėl būsimosios JAV LB tarybos prezidiumo ir valdybos sudėties, ypač dėl santykių su Pasaulio lietuvių bendruomene. Lietuvoje 1997 m. liepos mėnesį per PLB seimo suvažiavimą buvo išrinkta nauja PLB valdyba, kuri po pareigų pasiskirstymo jau pradėjo darbą.

JAV LB-nės tarybos nariai šiame suvažiavime Filadelfijoje turėjo išrinkti naują tarybos prezidiumą ir valdybos pirmininką-ę. Nuo jų priklausys ateinančių trejų metų bendruomenės veikla JAV, kuri turi daug įtakos kitų kraštų lietuvių veiklai.

Neoficialus susipažinimo vakaras, kurį "Westin Suites" viešbutyje suruošė JAV LB Filadelfijos apylinkė, vyko viešbučio kambaryje, atnaujinant pažintis, susipažįstant su naujais tarybos nariais ir svečiais, atsisveičinant prie gražių ir turtingai apdengtų staliukų ir vyno taurelių. Čia mezgėsi politinės gijos ir planai būsimiems rinkimams.

Pirmasis sesijos posėdis 1997 m. rugsėjo 27 d. buvo pradėtas JAV ir Lietuvos himnais bei

vysk. Pauliaus A. Baltakio invokacija. Prie garbės stalo pakviesti svečiai – vysk. Paulius Baltakis, PLB valdybos pirmininkas Vytautas Kamantas, Kanados LB pirmininkas Algirdas Vaičiūnas, JAV LB pirmininkė Regina Narušienė, Lietuvos ambasadorius JAV Stasys Sakalauskas ir Lietuvos ambasadorius JT Oskaras Jusys.

Sveikinimai ir komisijų sudarymas vyko labai sklandžiai, tad jau prieš pietų pertrauką iš dviejų pateiktų sąrašų buvo išrinktas XV tarybos prezidiumas, kurio pirmininku tapo Donatas Skučas, o nariais – Dalia Puškorienė, Laima Karosienė, Jonas Karosas ir Aušrelė Sakalaitė. Buvęs tarybos pirm. dr. Zigmantas Brinkis perdavė pareigą Donatui Skučui vadovauti JAV Lietuvių bendruomenės XV tarybos pirmajai sesijai.

Popietiniame posėdyje buvo skaitomi įvairių institucijų ir komisijų pranešimai, o vėliau, pasiskirsčius į grupes, svarstomi klausimai, susiję su pranešimais, atsiųstais tarybos narių siūlymais.

Iškilioji vakariinė praėjo pirmosios lietuviškos knygos ir jos autoriaus Mažvydo trumpu, bet įspūdingu paminėjimu, kurį

stipriai paryškino muzikas Julius Vėblaitis, smuiku nukėlęs dalyvius į mažvydišką laikotarpį, o žodžiu – į žemaitiškai prūsišką tarmę.

Sekmadienio posėdžiai buvo pradėti šv. Mišiomis toje pačioje salėje. JAV LB valdyboje renkamas tik pirmininkas, kuris per 10 dienų turi pristatyti tarybos prezidiumui valdybos narius. Regina Narušienė neturėjo opozicijos ir buvo išrinkta naująja JAV LB valdybos pirmininke.

Komisijų pranešimuose buvo ilgiau sustota ties finansų komisijos pateiktu siūlymu, nes buvo skirta pasigalėtina maža suma PLB reikalams. Jautėsi, kad buvę nesklaidumai tarp JAV LB ir PLB jau nyksta, tačiau ne visi buvo pasirodę ištiesti ranką su alyvos šakele. Daug pastangų ir nuolaidų bei diplomatijos rodė PLB valdybos pirm. Vytautas Kamantas ir, reikia tikėtis, kad JAV LB ir PLB pradės glaudžiau bendradarbiauti. Spaudoje siūlytos formulės neįmanoma primesti valdyboms, tačiau yra galimybė, kad sekančiame Pasaulio LB, JAV LB ir Kanados LB pirmininkų susitikime bus rasta darnesnė bendradarbiavimo ir darbo vaga.

Bendruomeninėje veikloje yra daug darbo, daug yra ir darbuotojų, tačiau nedera ieškoti kam turi tekti laurų vainikas ar dėl jo tarpusavyje grumtis, kol darbas nebaigtas, kol keliai neužti, kol tikslas nepasiektas. Už Lietuvos ribų gyveną lietuviai, su mažomis išimtimis, dar neketina grįžti į tėvų ar senelių namus, tačiau jie visi nori likti tauriais lietuviais, puoselėti savo kalbą, kultūrą, papročius ir meilę savo tėvynei. Tam tikslui ir yra Bendruomenė. Ar svarbu, kad tai atlieka Pasaulio, JAV, ar Kanados lietuvių bendruomenė? Svarbu, kad yra laikomasi gyvenamojo krašto įstatymų ir bendruomenės įstatų bei gairių. Svarbu išlikti lietuviams iš kartos į kartą, bendraujant tarpusavyje ir palaikant ryšius su naujai atgimusia Lietuva.

VYTAUTAS KERNAGIS koncerto metu. Spalio 29 d. pasirodys Toronte

certus ne vieną kartą ir pamatydavo vis skirtingus vaidinimus.

Taigi V. Kernagio pasirodymas yra graži ir linksma šventė, kurią kiekvieną kartą vis kitaip dovanoja savo žiūrovams "Vieno žmogaus teatras" arba, kaip jį kažkada pavadino Čikagoje, "Kolorado vabalų karalius".

Spalio 29, trečiadienį, 7 v.v. Toronto Lietuvių Namuose lauksime jūsų koncerte, kuris aktoriams ir jūsų dėka pavirs tikra švente.

M. Gabrys

Katedros statytojo kapo klausimu

Kur įžymiojo architekto Lauryno Stuokos-Gucevičiaus kapas?

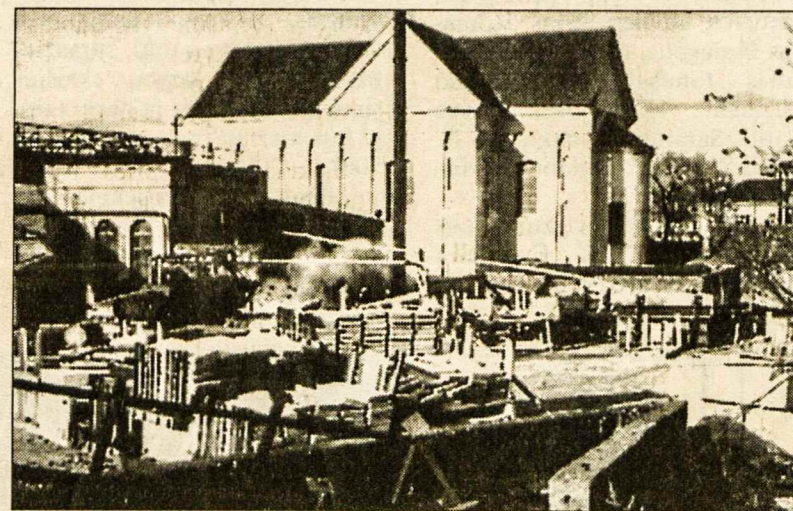
HENRIKAS PAULAUŠKAS Vilnius

Iki šiol daugybė gražiausių Vilniaus šventovių dar jaučia baisios sovietinės okupacijos padarinius – didžiausia gėda miesto valdžiai, kad iki šiol Šv. Jėzaus Širdies-Vizių šventovė yra kalėjimo teritorijoje Rasų gatvėje, kad išniekinta ir nepaprastai apleista Šv. Stepono kankinio šventovė Panerių gatvėje, kur turėtų būti ir įžymiojo architekto, Vilniaus katedros ir kitų statinių autoriaus Lauryno Stuokos-Gucevičiaus kapas. Ši šventovė buvo pastatyta 1600 m. miesto pakraštyje. L. Stuoka-Gucevičius mirė 1798 m. gruodžio 10 d., susirgęs vandenlige, kuri tais laikais buvo laikoma užkrečiama liga.

Vėliau reikėjo laidoti ne miesto ribose. Vėliau šventovė absidos sienoje buvo įmūryta marmorinė atminimo lenta su įrašais lenkų kalba. Kapas tikriausiai buvo šalia esančiose kapinėse, o nesunaikintas – tikimybė gan didelė. Bet tais sovietinės okupacijos laikais net išskendinti tą betono-asfalto cechą buvo labai sudėtinga, nebuvo didelių entuziastų. Trūkstą jų ir dabar. Įžymiojo Lietuvos architekto, nepakartojamo Vilniaus puošėjo kapas lieka nežinomas. Gal dar yra gyvų žmonių prieš karą gerai žinojusių Šv. Stepono kapines? Gal yra fotografijų? Tyrinėjimų objektas vertas pačių didžiausių pastangų.

Abu senukai mėtė žaibus, paraudo, bet kapo klausimas liko neišspręstas. Archeologas Vytautas Urbonavičius nematė prasmės imtis kasinėjimų – teritorija buvo labai didelė ir neapibrėžta. Kad kapas buvo tik užpiltas, o nesunaikintas – tikimybė gan didelė. Bet tais sovietinės okupacijos laikais net išskendinti tą betono-asfalto cechą buvo labai sudėtinga, nebuvo didelių entuziastų. Trūkstą jų ir dabar. Įžymiojo Lietuvos architekto, nepakartojamo Vilniaus puošėjo kapas lieka nežinomas. Gal dar yra gyvų žmonių prieš karą gerai žinojusių Šv. Stepono kapines? Gal yra fotografijų? Tyrinėjimų objektas vertas pačių didžiausių pastangų.

1978 m. minint L. Stuokos-Gucevičiaus 225-rių metų gimimo sukaktį, buvo mėginta ieškoti jo kapo. Atvykusi autoritetinga komisija tada apžiūrėjo

Taip atrodo Šv. Stepono šventovė ir jos aplinka Vilniuje. Šventovės sienoje įmūryta atminimo lenta, skirta architektui LAURYNUI STUOKAI-GUCEVIČIUI

Nuotr. H. Paulausko

Ivairios žinios

Kiek išleista knygų?

"Tėviškės žiburių" redakcija pasiekė sąrašas knygų, išleistų Vokietijoje minint 400 metų pirmosios lietuviškos knygos sukaktį. Reikia manyti, kad sąrašas nėra pilnas, bet ir tai jį sudaro 47 leidiniai, daugiausia poezijos ir beletristikos. Autorių tarpe randame V. Alantą, B. Brazdžionį, B. Babrauską, J. Baltrušaitį, K. Bradūną, L. Dovydėną, F. Kiršą, V. Ramoną, B. Rutkūną, A. Škėmą, Vydūną, St. Zbarską ir kt. Šis sąrašas liudija kūrybingą įnašą į lietuvių tautos kultūrą pokario metu. Įdomu, kiek išleista naujų lietuviškų knygų išeivijoje minint šiais metais 450 m. lietuviškos knygos sukaktį?

Mažvydiana

Pirmosios lietuviškos knygos 450 metų sukakties valstybinė komisija pavedė Lietuvos

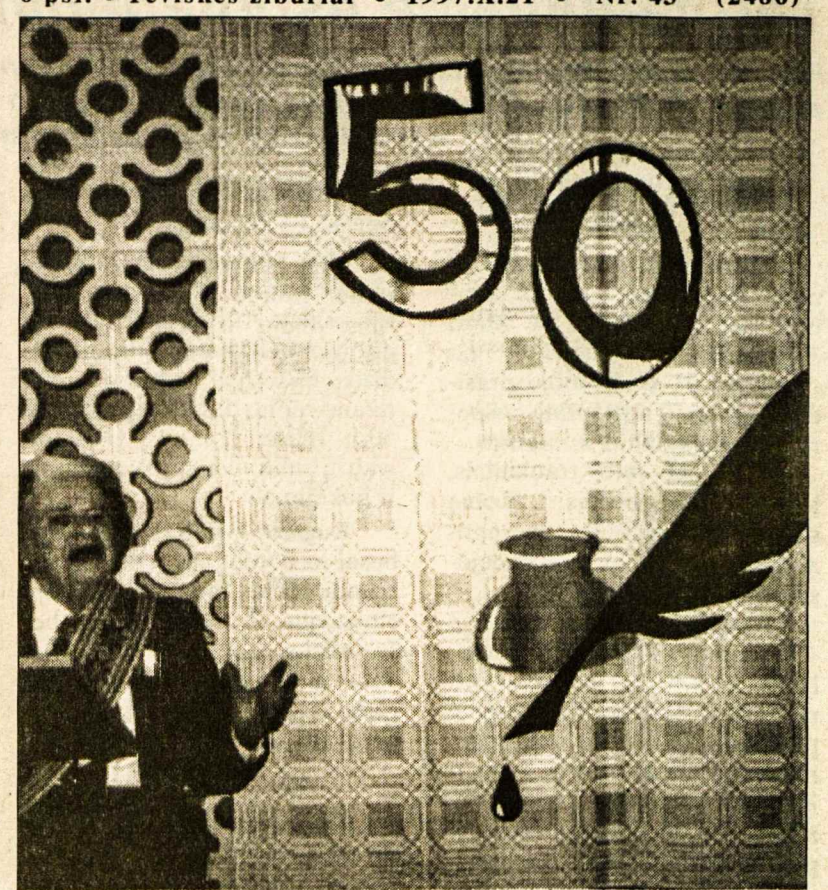
Šv. Stepono šventovės prieigas ir aplinką. Buvau liudininkas, kaip architektas Vytautas Landsbergis-Zemkalnis, atsivertęs savo 1939 m. užrašus tvirtino, kad būdamas sostinės vyriausio inžinieriumi ir architektu tais metais dar radęs L. Stuokos-Gucevičiaus kapą. Tada įvyko labai įdomus jo ir profesoriaus Eduardo Budreikos, monografijų apie architektą autorius, gan karštas ginčas. Norėdamas Žemkalniui įgelti, E. Budreika drebtelėjo:

– Jeigu jūs tiksliai žinojote, kur Stuokos-Gucevičiaus kapas, tai nereikėjo trankytis kur tai po Australijas taip ilgai, ir nebūtumėt pamiršęs, kur tas kapas buvo!

Žemkalnis buvo ne pėsčias:

– O jums reikėjo ne nupiepusias monografijas rašyti, mokslinius laipsnius kalti, o nors įžymiųjų lietuvių kapus išsaugoti!

Abu senukai mėtė žaibus, paraudo, bet kapo klausimas liko neišspręstas. Archeologas Vytautas Urbonavičius nematė prasmės imtis kasinėjimų – teritorija buvo labai didelė ir neapibrėžta. Kad kapas buvo tik užpiltas, o nesunaikintas – tikimybė gan didelė. Bet tais sovietinės okupacijos laikais net išskendinti tą betono-asfalto cechą buvo labai sudėtinga, nebuvo didelių entuziastų. Trūkstą jų ir dabar. Įžymiojo Lietuvos architekto, nepakartojamo Vilniaus puošėjo kapas lieka nežinomas. Gal dar yra gyvų žmonių prieš karą gerai žinojusių Šv. Stepono kapines? Gal yra fotografijų? Tyrinėjimų objektas vertas pačių didžiausių pastangų.

AURELIJA BALAŠAITIENĖ taria padėkos žodį susirinkusiems į jos žurnalistinio darbo sukakties minėjimą

Nuotr. V. Bacevičiaus

Kūrybinio darbo sukaktis

Klīvlando skautininkės 1997 m. spalio 5 d. suruošė jaukią šventę-minėjimą rašytojos Aurelijos Balašaitienės spaudos darbo 50-mečio. Puikią rudens popietę Dievo Motinos parapijos salėje susirinko jos spaudos ir skautavimo draugai bei draugės jos pasveikinti, palinkėti geros sveikatos, dar daug darbingų metų.

Šeimos vardu gražiais prisiminimais apie motiną pasidalino Jūratė Balašaitytė-Andros. Jai nuo mažens įsiminė autorės neuilstama meilė knygoms ir lietuviškai plunksnai.

"Tėviškės žiburių" vardu žodį tarė redakcijos narė Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė, sveikindama pabrėžusi A. Balašaitienės įnašą puoselėjant lietuvišką žodį. Ji taip pat apibūdino jos plačius žurnalistinius pasiekimus, laimėtas premijas, išleistas knygas. Buvo perskaitytas "Tėviškės žiburių" vyriausiojo redaktoriaus prel. dr. Prano Gaidos sveikinimas, kuriame palinkėta vis toliau reikštis spaudoje.

Skautininkė Elena Nainienė jautriai perskaitė keletą eilėraščių iš autorės rinkinio, leidžiamo Lietuvoje. Dr. Viktoras Stankus tarė sveikinimo žodį "Vilties" draugijos ("Dirvos" laikraščio leidėjų), o taip pat ir Klīvlando lietuvių bendruomenės vardu.

Šia proga taipgi kalbėjo garbės konsulė Ingrida Bublėnė, Lietuvių fondo vardu – Dalia Puškorienė. "Ateities" klubo linkėjimus perdavė B. Kasparavičienė, "Giedros" korporacijos – Roma Degesienė. Čiurlionio ansambliui A. Balašaitienės parodytą rūpestį prisiminė Vl. Plečkaitis, padėkodamas jai už jos įnašą ir užtraukdamas "Ilgiausių metų", visiems dalyviams prisidant.

Sveikinimai raštu irgi buvo gausūs – programos vadovė Amanda Muliolienė perskaitė "Draugo" redaktorės D. Bindokienės, "Pasaulio lietuvių" redaktoriaus B. Nainio, kredito kooperatyvo "Taupa" valdybos ir kolegų Vacio Ročiūno laiškus. O Lietuvių žurnalistų sąjunga A. Balašaitienę pasveikė garbės nare, ir jai buvo įteiktas atitinkamas pažymėjimas.

Sukaktuvininkė nuoširdžiai ir su humoru padėkojo visiems už jos pagerbimą, pabrėždama, jog ji to neverta, nes pasišventi-

mas yra girtinas tik jeigu darbas jį atliekančiam yra sunkus. O rašymas jai yra ne tik malonumas, bet net gyvybiškai svarbus, esminis užsiėmimas ir dėl to nesunkus.

Po oficialiosios dalies susirinkusieji ilgokai vaišinosi ir bendravo prie skautininkių gražiai paruošto vaišių stalo, pratešdami šią džiugią valandėlę, kurioje, kad ir trumpai, buvo padėkota šakoto talento, darbingai asmenybei. Tikimasi, kaip linkėjo šeimos nariai, kad jos auksinė plunksna dar ilgus metus nepritrūks rašalo. Div.

PADĖKA

Noriu pareikšti savo gilią padėką "Tėviškės žiburių" redakcijai už sveikinimus mano penkių dešimtmečių spaudos darbo jubilėjaus proga, kuris buvo surengtas Cleveland'o skautininkių draugovės iniciatyva. Sveikinimus savo jautria kalba perdavė iš Kanados atvykusios redaktorės Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė. Šventę per tris sekmadienius puikiai išgarsino "Tėvynės garų" radijo valandėlės vedėja Aldona Stempuzienė ir Cleveland'o Dievo Motinos parapija žiniaraštyje skelbusi įvyksiančią šventę. Už tą ir patalpų dėkoju klebonui kun. Gediminui Kijauskui, SJ, ir parapijos administratorei Nijolei Kersnauskaitei.

Padėką priklauso man raštu sveikinusiai "Draugo" redaktorei Danutei Bindokienei, Lietuvių žurnalistų sąjungos pirmininkui Kęstuui Miklui, mane paskelbusiam sąjungos "garbės nare", "Pasaulio lietuvių" redaktoriui Broniui Nainiui ir "Taupos" kooperatyviui.

Jautriai perskaitė keletą eilėraščių iš autorės rinkinio, leidžiamo Lietuvoje. Dr. Viktoras Stankus tarė sveikinimo žodį "Vilties" draugijos ("Dirvos" laikraščio leidėjų), o taip pat ir Klīvlando lietuvių bendruomenės vardu.

Šia proga taipgi kalbėjo garbės konsulė Ingrida Bublėnė, Lietuvių fondo vardu – Dalia Puškorienė. "Ateities" klubo linkėjimus perdavė B. Kasparavičienė, "Giedros" korporacijos – Roma Degesienė. Čiurlionio ansambliui A. Balašaitienės parodytą rūpestį prisiminė Vl. Plečkaitis, padėkodamas jai už jos įnašą ir užtraukdamas "Ilgiausių metų", visiems dalyviams prisidant.

Sveikinimai raštu irgi buvo gausūs – programos vadovė Amanda Muliolienė perskaitė "Draugo" redaktorės D. Bindokienės, "Pasaulio lietuvių" redaktoriaus B. Nainio, kredito kooperatyvo "Taupa" valdybos ir kolegų Vacio Ročiūno laiškus. O Lietuvių žurnalistų sąjunga A. Balašaitienę pasveikė garbės nare, ir jai buvo įteiktas atitinkamas pažymėjimas.

Sukaktuvininkė nuoširdžiai ir su humoru padėkojo visiems už jos pagerbimą, pabrėždama, jog ji to neverta, nes pasišventi-

Aurelija M. Balašaitienė

AURELIJOS BALAŠAITIENĖS pagerbtuvėse jos spaudos darbo 50-čio sukakties proga. Iš d.: "TŽ" red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, A. Balašaitienė, v.s. I. Jonaitienė, J. Malskis, A. Stempuzienė...

Nuotr. V. Bacevičiaus

LIETUVA LAUKIA PARAMOS

Atgavusi nepriklausomybę mūsų tėvynė, nuskurdinta ilgos sovietinės okupacijos, reikalinga ekonominės pagalbos.

AUKOKIME JAI PER TAUTOS FONDA.

Mūsų aukos, testamentiniai palikimai padės įtvirtinti atgautą nepriklausomybę ir pakelti krašto gerovę. Aukos bei palikimus siųskime Tautos fondo atstovybei Kanadoje šiuo adresu:

TAUTOS FONDAS, 310 Rathburn Road,
Etobicoke, Ontario M9B 2L8

ALDONA GRICIENĖ

Danutė Vaskelaitė-Čebatorienė – istorikė. Mokyti Lietuvos istorijos ji pradėjo vaikystėje, eidama iš Želvos mokyklos pro tuščias išvežtųjų sodybas. Mėlynas dangus. Čyru vyru skardena vyturiai. Vėjyje supasi berželių kasos. Šalia jų – juodos išdaužytų langų kiaurymės. Visa tai dvylikametė sudėdavo į poemus. Išliko sąsiuvinis, sulaistytas, apiplyšęs, bet ir šiandien kalbantis.

Danutę nuo vaikystės lydėjo ligos. Susirgo kraujo užkrėtimu. Mama iš Ukmergės nuvažiavo į Vilnių ir suklupo prie Aušros Vartų. Dukra liko gyva, jautri grožiui, skriaudžiamai katei ir poezijai.

Baigusi universitetą, gavo paskyrimą į Istorijos muziejų. Jame vos išlaikė – taip sunku buvo bendrauti su bemoksliais, besieliais viršininkais.

Lietuvoje prasidėjus Atgimimui, D. Vaskelaitė atgimė taip pat. „Kauno tiesoje“ greta Lietuvos nepriklausomybės akto išspausdinamas jos eilėraštis „Laisvė!“. „Ir ta sena / Nutūkusi odė / Mylimai Tėvynei / Palėpėj paslėpta / Kaip skulptūra / Kaip kardas / Laukė“. Atidengiant paminklą „Laisvės kovotojams“, didžiulė minia girdėjo Danutės žodžius apie tėviškės laukų akmenis, tapusius paminklo kūnu, „XXI amžiuje“ Lietuvos žmonės skaitė „Skausmo žemėlapi“. Parvežus tremtinių palaikus, pradėjo kristi ant jų karstelių žemės grumstai. Ir poetės žodžiai. Dar vienas kitas eilėraštis buvo išspausdintas, pasakytas gyvu žodžiu bendraminčiams. O kur kiti? Laukia eilės Rašytojų sąjungos leidykloje.

Eilėraščių susikaupė nemažas pluoštas. D. Vaskelaitės mintys vertos išvysti dienos šviesą. Tautodailė skirtame cikle yra chrestomatiniai eilėraščių. Rūpintojėliai, subėgę į muziejus, juostos, gražesnės už vaivorykštės, verpstės, mergelių svajonėmis išrašytos... „Pietoje“ malda tokia lietuviška: „O motinos, / Jūs vainikuotos erškėčiais – / Tremtim / Ir rekrutais...“ Orum, savo tautos išdidumo pajautimu dvelkia eilėraštis „Geležinė saulutė“.

Užsieniečiai, atvykę į Lietuvą, mus laiko skurdžiais. Bet skurdą mes suprantame kitaip. Tiesa, neturime už ką pirkti šokolado, bet mokame džiaugtis nagingų kalvių sukurtais saulutėmis. Margučių raštai „mus gyvent vilioja“ ir neleidžia mumyse apsigyventi juodai spalvai. Varpai! Jie skamba B. Brazdžionio, H. Nagio, taip pat ir mūsų aptariamos poetės eilėraščiuose.

D. Vaskelaitė moka trumpai reikšti mintį, netikėtų mostu parodyti tai, ką mes, atrodo, žinome, bet apie tai negalvojame: „Karas, / caras / grobė ir grobė... / Kokia turtinga / buvo Lietuva“. Tautos žėručių poetė randa senamiesčio grindinyje, tėviškės raudose, Kūčių žvakelėje. Eilėraštyje „Guostagaly“ sakoma:

*O kryžiaus karpiniai
Siūbuoja aimaną:
O didis Dieve Tėve,
Laimink ir atleisk.*

Kriksčioniškosios kultūros šviesoje šie žodžiai labai brangūs. Jų gilumas – tai atsvara daugeliui šios dienos poetų, kurie rūpinasi vien formos ieškojimais.

Eilėraščio „Knygnešiu Vincentui Juškai“ tema paprasta, vyresnei kartai gerai žinoma, bet kaip būtų gera, kad ją širdimi pajustų mūsų jaunimas, – neretas jaunuolis šiandien eina paskui žaltvykslę, o tikrųjų vertybių nemato.

Trapūs, moteriški, grynai kaip versmė D. Vaskelaitės eilėraščiai. Poetė sako: „Saulė, vėjau, paglostyk! / Antraip – gyventi negaliu“. O kitame: „Obelėlė žvelgia / Obelėlė virpa. / Pila baltą šviesą, / Baltą žodžio prasmę“. Žinoma, šis lengvumas ir skaidrumas persunktas skausmo. Ausys norėtų tik fleitų klausytis, „... bet trūksta / voratinklio nyty, / Ir džergsi / po kojom stiklai...“

Danute, mes visi žinome, kad be kančios kūrybos nebūna. Bet Jūsų kojom tu stiklų yra jau per daug. Tautos vertybių ieškantiųjų klubas „Verdenė“ dėkoja, kad, eidama per tėvynę šukių sužeistomis kojomis, Jūs turite jėgų žadinti viltį.

Danutės Vaskelaitės eilėraščiai

Leonui Vaskelai

Tėte,
Neišgirdai mano dainos,
Nepaskaitei
mano eilėraščio -
Tai kaip išeiti galėjai - - -

O kaip gi aš -

Nevarčiusi
eilėraščių tavų,
Nei raštų užslėptų
Tiktai dabar dėkoju - - -
Kaunas, 1996.II.23

* * *

Sušildyk,
Saulė, vėjau, paglostyk!
Antraip – gyventi negaliu...
[jūsų virpančių ramybės uostų
rankas ištiesusi. Gėlių
sparnais plevėna siela išsiilgus.
Sušvirk,
tylioji saule, pasislėpus
tarp drobių – ūkanų,
lapkričio šilko -
Nutulul nuo langų
ir vabalų, ir liepų - - -
Pažvelki bent trumpam
pro debesis - širdis iš lėto
apmirsta be tavęs - gyvenimo
lediniam šalty.
Paguosk akimirksniui,
kad laukt šviesos -
gerumo vasaros -
dvasia galėtų...
Kaunas, 1985.XII.15

* * *

O aš

Ir darbo stalo
Neturiu -
Tik

Kelmą

Vėjų keturių...

Ir popierių

Kai neturiu -

Rašau

Ant

Skliutų -

Keterų - - -

Tik laiko

Skambesį

Turui -

Giesmių

Klausausi

Vyturių...

* * *

Medi,

Priglausk mane -

Taip sužvarbau,

Ir vėl prašau tave

Malonės -

Aš visėjau -ėjau -ėjau

Beribiškas skurdas kloniais.

Medi, šaka paremk mane -

Aš glostau vėl tave

Akim ir rankom,

O maldavau

Dievų galia

Pasėt,

Kai vėtros ir perkūnas

Tranko - - -

Medi, priklaupus

Prie tavęs - - -

Aplink betonas

Ir mašinų plienas teka -

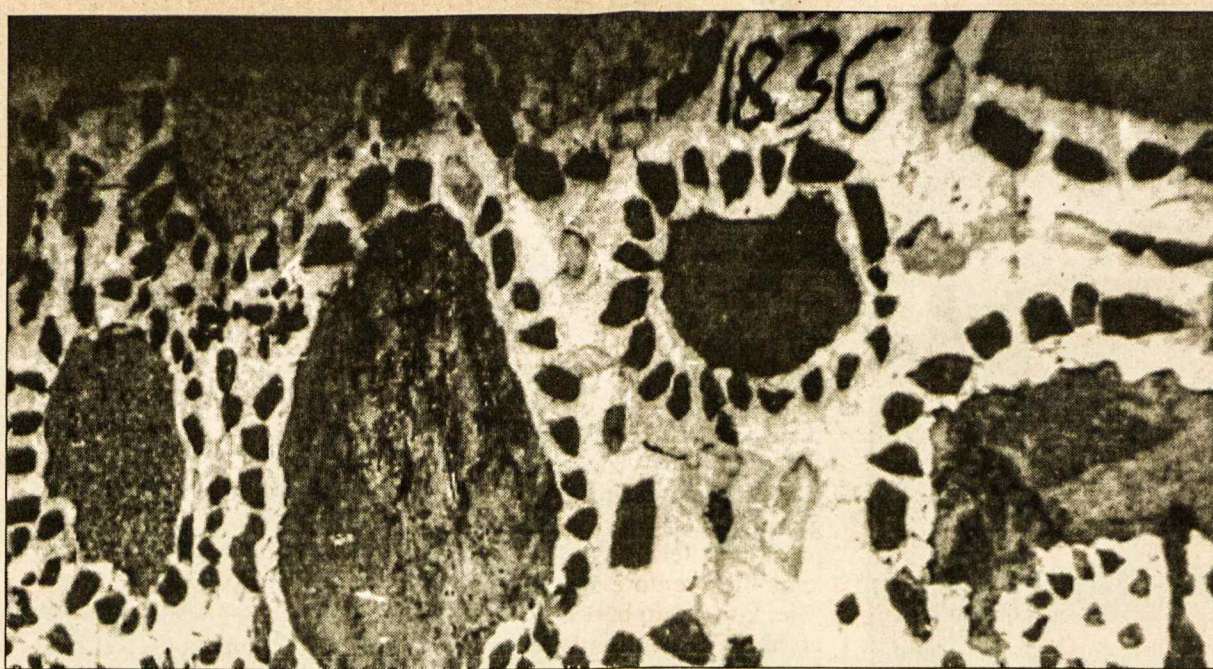
Čia paukštis

Savo giesmę tęs -

Praskink ir mano

Tiesai taką - - -

Kaunas

Noriūnų dvaro mozaikos – labai subtilūs nežinomų liaudies menininkų kūriniai. Yra ir data – 1836 metai

RETU ATODANGU ŠIUPINYS 10 nr.

Abstraktinės tapybos pradininkai

VYTAUTAS A. JONYNAS

Žmonių nepakeisi! Visiems pasitaiko pagunda švystelt mokytumu ir pavartot kokį svetimą žodį, kurio prasmės arba nesam suvokė ar supratę netiksliai. Tokiais gramėzdais, kuriais yra užteršta Lietuvos spauda, yra baisėjusi Tėviškės žiburius daug bendradarbių.

Vienas tokių mįslingų žodėlyčių yra „postmodernizmo“ terminas, neretais kyštelis nosį ir anglosakų rašinioose, ir kurio prasmė įvairuoja, nevienodai būdama suprata architektūrinę, muzikinę, tapybinę ar literatūrinę raštinę. Kaip pati jo daryba sako, jis turėtų reikšti kažkokią naują fazę, naują pakraipą, atėjusią po ilgai viešpatavusio pasaulioje modernizmo laikotarpio. Bet ar mes tikrai išmanom, kas tas modernizmas, kokie jo požymiai, esminiai bruožai, kur, kaip, ir kada jis įsivyravo įvairiose mokslo bei meno srityse, įvairiose šalyse. Į tą klausimą ne taip paprasta atsakyti. O tačiau turėtume būti pajėgūs tai padaryti.

Tą iššūkį ryžosi atremti didelio kruopštumo bei plačios erudicijos vyras, istorijos profesorius William R. Everdell stambokame savo veikalė *The First Moderns. Profiles in the Origins of Twentieth Century Thought* (Chicago. U. of Chicago Press, 1997).

Du dalykai išskiria William R. Everdell'io knygą iš kitų panašaus pobūdžio mūsų šimtmečio kultūros istorijų. Visų pirma pastanga perteikti pokyčius jausenų, galvosenoj bei savimonėj ne vien menininkų, literatų, kompozitorių, bet ir tikslųjų mokslų atstovų. Tokiu būdu, šalia Pablo Picasso, Aug. Strindberg'o, James Joyce'o ar A. Schoenberg'o aptinkam veikale ištisus skyrelius, apsakancius vadinamąjį „episteminį lūžį“ ištikusius matematikus (Georg Cantos, Rich. Dedekind, Gotlob Frege), fizikus (Max Planck, Hugo De Vries), filosofus (Bertrand Russell, Edmund Husserl), neurologus (Santiago Ramon y Cajal) ir t.t. Turi toj portretų galerijoj savo kerte ir Sigm. Freud ir Alb. Einstein.

Autorius rašo ir apie XX amžiaus siaubų išradėjus. W. R. Everdell'is paskiria ištisą skyrelį koncentracijos stovyklų išradėjui kubiečiui Valeriano Weyler y Nicolan (1896), nepamiršdamas paminėti, kad vėliau genocido techniką yra tobulinę amerikiečiai, ypač britai būrų kare, ir jų pasekėjai – rusai komunistai bei naciai.

Kitas reikšmingas knygos požymis yra tas, kad autorius

sugeba išvengti pseudo-mokslininkams būdingo akademinio žargono, afšavimo savo mokytumo hermetiška kalbėsena bei stilium. Jis atvirai prisipažįsta norįs pasiekti kuo plačiausią auditoriją. Jam tenka karts nuo karto užsiminti apie buvusius XX š. pradžioj mokslo ir meno židinius – priešišką pažangai, atžagareivišką Vieną ir švytintį naujų kelių įjėskojimu Paryžių. Tas panoramas autorius atkuria nepaprastai kruopščiai, paprastu, bet vaizdžiu stiliumi, nepalikdamas prietemo asmenybų, kuriom likimas nesuteikė laimės būti pripažintiems platesniu mastu.

Ir taip išneria iš tos užmirštųjų novatorių masės mūsų džiaugsmui *Mikalojus Konstantinas Čiurlionis*. Čia būtina mažą nušliaužta. Faktiškai W. R. Everdell'is ypatingą reikšmę pripažįsta tapytojui Pablo Picasso, Georges Seurat ir Vasilii Kandinski įnašui, skirdamas jiems ištisus skyrelius. Ir kaip tik ten, kur jis apsakio V. Kandinskio poveikį, prisimena Čiurlionį:

„Faktiškai dar prieš 1910 metus buvo pasaulyje keletas abstrakčių paveikslų. Jie atsirado Kandinskio gimtojoje šalyje ir buvo sukurti gerokai paslaptingo menininko Čiurlionio, kuriuo ir augusio Lietuvoje, gi nuomet buvo Rusijos provincija. 1911 metai yra jo mirties metais. Mikalojus Konstantinas Čiurlionis buvo devyneriais metais jaunesnis už Kandinskį ir pradėjo savo karjerą kaip muzikas. Baigęs konservatoriją ir sukūręs keletą sėkmingų simfoninių poemų gamtos motyvais, jis metė muziką, pasuko tapybon. Jo paveikslai ėmė rodytis 1906 metais serijomis – nuo trijų iki 13 drobių apimties, pavadintom muzikiniu terminu, o kiekvienam atskiram paveikslui dar buvo pridėdama tempo nuoroda. Visai kaip muzikinėje kompozicijoje nusakomos atskirios dalys: „Žvaigždžių sonata“, Andante, arba „Jūros sonata“, Allegro.

Kadangi Čiurlionio technika – tempera ant popieriaus buvo trapi, jo paveikslams neteko niekur keliauti, nebuvo daromos jų reprodukcijos. Vargu, ar Kandinski bus jas matęs, net ir po 1909 metų, kai Čiurlionis atsikraustė į Petrapilį ir ėmė darytis žinomą. Petrapilį Čiurlionį palankiai pasitiko kaip vėluojantį simbolistą Viačeslav Ivanov, tuometinis rusų simbolistų svariausias kritikas.

Tie keisti paveikslai buvo, Ivanov'o akimis, simbolistiniai, ir tokie jie, atrodo, buvo pačiam Čiurlioniui. Nors kai kurios for-

mos neaiškiai priminė simboliškus objektus – kalnus, vandenį, planetas, piramides, purslų derinius, – autorius nedaug jų vaizdavo gamtos ir žmogaus sukurtoose pasauliuose. Čiurlionio darbų tema buvo „transcendentiniai“ pasauliai, tačiau užuot vaizdavęs drobėje transcendentinius reiškinius, kaip kad buvo bandę ankstyvesnieji simbolistai (Mihail Vrubel) ar vaizdavęs juos kaip savo sielos savastį, – Čiurlionis pasuko transcendencijos link netiesioginiu keliu, panašiai kaip Alexandre Block savo poezijoje arba Maurice Maeterlinck savo dramaturgijoje.

Ivanov'as ėmė įtikėti, kad jie (tie paveikslai) atspindi ketvirtąją dimensiją. Vienas kūrinių taip sužavėjo jaunąjį Igorį Stravinskį apie 1909-tuosius metus, kad jis jį įsigijo.

Ar tai buvo pirmieji abstraktai? Jei simbolistinė estetiką tenka suvokti kaip pastangą sukurti kūrinius be siužeto, tai atrodytų, kad tie kūriniai tokie ir buvo.

Čiurlionis minimas Everdell'io knygoj dar keliose vietose. Vienoje, drauge su Kupka, Kandinskiu, Mondrianu ir Delaunay, kaip abstrakčios tapybos pradininkas (p. 249); kitur, kaip priskaitęs teosofijos žmogus, laikantis save naujos spiritulizmo epochos pranašu (p. 316-7).

Bibliografijoje minimas 1989 m. vykusios Duisburge Wilhelm Lehmbruck Museum lietuvių dailės parodos katalogas: *Čiurlionis und die litauische Malerei, 1900-1940*.

Kita bibliografinė nuoroda dar reikšmingesnė, nes joje nurodomi apytai šaltiniai.

Camila Gray, *The Russian Experiment in Art, 1963-1922*. 2nd ed. N.Y. Thames and Hudson, 1986. Čia aptinkame tokią pastabą: „Geraiusia priemonė susipažinti su Čiurlionio darbais, nebent apsilankius Čiurlionio muziejuj, Kaune, Lietuvoj, yra jo reprodukcijų rinkinys M. K. Čiurlionis, 32 reprodukcijos. Vilnius: Grožinės literatūros leidykla, 1961.

Norint susipažinti su jo biografija anglų kalba, yra žurnalo *Lituanus* specialus numeris, 1961 m. 2 nr., išspausdinęs George M. A. Hofmann'o, Alexis Rannit'o, Vyacheslav Ivanov'o, Raymond F. Piper'io ir Vlodo Jakubėno straipsnius, Romain Rolland'o, Bernard Berenson'o, Jacques Lipschitz'o ir Igorio Stravinskio pasisakymus.

Šioji nuoroda išeiviui itin miela, nes ją pripažįstama, kad žurnalas *Lituanus* leidimas nebuvo beprasmiškas ir bevertis, kaip kažkada žaunydavo kai kurie mūsų šviesūnijos atstovai.

Atsiųsta paminėti

MŪSŲ ŠOKIŲ AUDINYS, tautinių šokių vadovėlis, 222 psl. ir viršeliai. Išleido Lietuvių tautinių šokių institutas. Redagavo Genovaitė Dumčiūtė-Breichmanienė, techninis red. J. Karasiejus, brėžinius paruošė S. Einikytė Vilniuje, tekstą rinko „Tėviškės žiburiai“, gaidas spausdinimui paruošė M. Motiekaitis Čikagoje. Spausdino Danaitis Associates Inc. Toronto 1997 m. Tiražas 500 egz. Turinys – G. Breichmanienės įvadinis žodis, vienas pradininkų – V. Beliajus, tautinių šokių kūrėjos ir choreografas, jų nuotraukos, trumpos gyvenimo apybraižos; tautinių šokių aprašymai su grafiškai išreikšiais judesių nurodymais ir gaidomis.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Prel. Juozas Prunskis, Lemonte prie Čikagos gyvenantis žurnalistas, daugelio premijų mecenatas, artėja prie savo amžiaus devyniasdešimtmečio sukakties. Jis yra gimęs 1907 m. gruodžio 22 d. Žvilbučiuose prie Daugailių, Utenos rajone, mokėsis Utenos „Saulės“ progimnazijoje. Tad neuostabu, kad Utenos miestas amžiaus devyniasdešimtmečio proga jį paskelbė septintuoju savo garbės piliečiu.

Dail. Magdalena Birutė Stančienė, lyg šiol pasižymėjusi tapyba, grafika ir mozaika, prieš porą metų perėjo batikon. Savo naujųjų batikon kūrinių paroda spalio 18 d. Lemonte, Amerikos lietuvių dailės muziejuje, jį pradės šiemetinių rudens parodų sezoną. Jos batikos darbų parodą jau 1995 m. Kaune surengė M. K. Čiurlionio meno muziejus. Pernai jos Lietuvai dovanotų kūrinių albumą išleido Lietuvos dailės muziejus Vilniuje.

Veiklos keturiasdešimtmetį Čikagoje paminėjo Jaunimo centre veikianti M. K. Čiurlionio galerija, telkianti ir sauganti išeivijos lietuvių dailininkų nepriklausomai Lietuvai dovanotus kūrinius. Didelis darbas buvo pradėtas pirmąją kūrinių Lietuvai paroda Jaunimo centre. Ją 1957 m. spalio 20 d. surengė jų priežiūrai įsteigtas Lietuvių amerikiečių menininkų klubas, vadovaujamas Povilo Gaučio. Šioje parodoje tada dalyvavo 20 dailininkų su 104 kūriniiais. Dabartinėje M. K. Čiurlionio galerijoje Lietuvai yra sukaupias beveik 400 rinkinys, sukurias šimto šešiolikos dailininkų. Jis apima tapybą, grafiką, skulptūrą, keramiką bei kitus žanrus, atstovaujancius realizmą, dekoratyvinę dailę, kubizmą, ekspresionizmą, natūralizmą, abstraktizmą bei kitoms smulkesnėms meno srovėms. Dabartinę M. K. Čiurlionio galerijos valdybą sudaro pirm. Algis Janušas, kuratorė Birutė Šontaitė-Krukovskienė, sekr. Halina Plausinaitienė, išd. Halina Molėjienė, nariai Daiva Petersonaitė ir Leonas Narbutis. Garbės komitete yra kun. Antanas Saulaitis, SJ, Lietuvos garbės konsulas Vaclovas Kleiza, Marija Ambrozaitienė ir dr. Petras Kisielius.

M. K. Čiurlionio galerijos keturiasdešimtmečiui yra skirtas M. Morkūno spaustuveje gražiai išleistas išeivijos lietuvių dailininkų Lietuvai dovanotų kūrinių didoko formato ir gero popieriaus sukaustuvinis 128 puslapių katalogas. Jo autorei Jonei Liandsbergienei talkino M. K. Čiurlionio galerijos dabartinio direktoriaus Algio Janušo sudarytas katalogo išleidimo komitetas. Leidinys pradėdamas dail. Petro Aleksos M. K. Čiurlionio galerijos ir jos veiklos įvadą. Pateikiamas šimto šešiolikos dailininkų Lietuvai dovanotų kūrinių sąrašas ir po vieną jų kūrinių reprodukciją. Pabrėžiama, kad Lietuvai tapus nepriklausoma, visas rinkinys dabar yra jos nuosavybė. Šiuo reikalu galerijoje lankėsi Lietuvos dailės muziejaus direktorius R. Budrys. Pasak jo, ši rinkinį turbūt teks perkelti į Radvilų rūmus. Tačiau teks palaukti, nes tokio rinkinio perkėlimui patalpos dar neparuoštos.

Antrąją dalį Kazimiero Barėno informacinės knygos „Britanijos lietuviai 1974-1994“ vis dėlto išleido dabar gerokai suskilusi D. Britanijos lietuvių sąjunga (DBLS), š. m. rugšėjo 6 d. minėjusi veiklos penkiasdešimtmetį Nottinghamame. Ilgas laukimas, atrodo, buvo skaudus jaunystės dienomis dideliu darbštumu pasižymėjusiam žurnalistinei ir rašytojui Kazimieriui Barėnui (Barauskui), ilgamečiu redaktoriumi Vilniuje numarinto „Europos lietuvių“, daugelio dailiosios literatūros knygų autoriui, įžengusiam ar greit įžengiančiam į amžiaus devyniasdešimtmetį. „Lietuvos aid“ atstovas Leonas Peleckis Kuktatčius jau 1997 m. balandžio 2 d. laidojo pokalbio su K. Barėnu pasirinktoje antraštyje rašo: „Lietuvoje dabar esu maždaug nežinomasis“, – liūdnai konstatuoja Londone gyvenantis prozininkas, daugelio romanų ir apsakymų autorius Kazimieras Barėnas“. 1995 m. „Nemunas“ Kaune išleistoje apsakymų knygoje „Trys psichiatrai pieinių lauke“ klaidinčiai nurodė, kad tikroji K. Barėno pavardė yra Baranauskas.

„Lietuvos aid“ atstovas Leonas Peleckis Kuktatčius jau 1997 m. balandžio 2 d. laidojo pokalbio su K. Barėnu pasirinktoje antraštyje rašo: „Lietuvoje dabar esu maždaug nežinomasis“, – liūdnai konstatuoja Londone gyvenantis prozininkas, daugelio romanų ir apsakymų autorius Kazimieras Barėnas“. 1995 m. „Nemunas“ Kaune išleistoje apsakymų knygoje „Trys psichiatrai pieinių lauke“ klaidinčiai nurodė, kad tikroji K. Barėno pavardė yra Baranauskas.

„Lietuvos aid“ atstovas Leonas Peleckis Kuktatčius jau 1997 m. balandžio 2 d. laidojo pokalbio su K. Barėnu pasirinktoje antraštyje rašo: „Lietuvoje dabar esu maždaug nežinomasis“, – liūdnai konstatuoja Londone gyvenantis prozininkas, daugelio romanų ir apsakymų autorius Kazimieras Barėnas“. 1995 m. „Nemunas“ Kaune išleistoje apsakymų knygoje „Trys psichiatrai pieinių lauke“ klaidinčiai nurodė, kad tikroji K. Barėno pavardė yra Baranauskas.

„Lietuvos aid“ atstovas Leonas Peleckis Kuktatčius jau 1997 m. balandžio 2 d. laidojo pokalbio su K. Barėnu pasirinktoje antraštyje rašo: „Lietuvoje dabar esu maždaug nežinomasis“, – liūdnai konstatuoja Londone gyvenantis prozininkas, daugelio romanų ir apsakymų autorius Kazimieras Barėnas“. 1995 m. „Nemunas“ Kaune išleistoje apsakymų knygoje „Trys psichiatrai pieinių lauke“ klaidinčiai nurodė, kad tikroji K. Barėno pavardė yra Baranauskas.

Jurbarko kultūros rūmų „Mituvo“ ansamblis, vadovaujamas Ados Baublienės, paminėjo koncertinės veiklos dvidešimtpenketmetį. Jis yra dalyvavęs Lietuvos dainų šventėse, turėjęs koncertų mažose Lietuvos vietovėse.

Vilniaus universitete Šv. Jonų šventovėje Lietuvių katalikų mokslo akademijos (LKMA) diplomai buvo įteikti naujiems LKMA nariams akademikams – vysk. dr. Jonui Borutai, SJ, prof. Vytautui Landsbergiui ir prof. Vaciuui Miliui. Šioje išskilmėje dalyvavo Lietuvos seimo nariai, mokslininkai, dvasininkai, visuomenės atstovai, vadovaujami švietimo ir mokslo ministerio akademiko Zigmo Zinkevičiaus. Nario akademiko diplomus jiems įteikė LKMA pirm. prof. Giedrius Uždavinys. Naujieji akademikai skaitė trumpus pranešimus iš savo mokslinių tyrimų srities, kalbėjo apie tai, kas dabar aktualu Lietuvai. LKMA jau turi 18 akademikų (septynis – Lietuvoje, vienuolika – užsienyje), 720 narių ir apie 200 narių pagalbininkų. LKMA akademikai yra renkami balsavimu, kai kandidatą pasiūlo nemažiau kaip 20 akademijos narių arba trys LKMA nariai akademikai. Balsuoja tik akademikai. LKMA yra įsteigta 1922 m. Sovietinės okupacijos metais ji veikė užsienyje. LKMA nariais akademikais, be arkiv. Mečislovo Reičio ir arkiv. Juozo Skvirecko bei kitų dvasininkų, yra buvę ir pasauliečiai profesoriai Pranas Dovydaitis, Juozas Eretas, Stasys Šalkauskis, Kazys Pakštas, Zenonas Ivinskis ir kt.

Poezijos šventė Molėtuose surengė Molėtų rajono literatų brolija, turinti porą dešimčių narių, kurių daugumą sudaro poetai. Remigijus Gražys jau yra paruošęs spaudai ketvirtą poezijos knygą. Po vieną rinkinį yra išleidę ir keli kiti brolijos nariai. Molėtų rajono literatų brolija prieš dvejus metus yra išleidusi bendrą savo narių rinkinį „Akimirkos“. Poezijos šventėn atvyko svečiai poetai iš Vilniaus Jonas Strielkūnas ir Alydus Slepikas. Pastarasis yra kraštiečių, neseniai Molėtuose turėjęs savo knygos „Taisa tavo kraujai“ suktuokas. Poezijos šventė švelnia birbynės melodija pradėjo Molėtų muzikos mokyklos mokytojas Audronis Taryvas, žodį taręs literatų brolijos pirm. Alfonsas Kavoliūnas, šiam renginiui vadovavusi mokytoja Nijolė Repečienė, dalyvių sveikinęs rajono burmistras Valentinas Stundys. Savo poezijos kūrinius skaitė vietiniai poetai iš Vilniaus, talkininkai vidurinės mokyklos skaitovų. Koncertinę programą dalį atliko Audronės Kibickienės vadovaujamas Molėtų laisvalaikio centro moterų ansamblis. Amžiaus septyniasdešimtmečio proga buvo pasveikintas tautinė juosta apjuostas literatų brolijos narys ir kraštotyrininkas Vladas Skrebiškis.

Poeto Adomo Mickevičiaus (1798-1855) dviejų šimtų gimimo metų sukaktį jau ruošiasi Lietuva. Tas sukaustuvinis gimtadienis bus 1998 m. Kūčių diena. Lietuvos seimas jau išrinko minėjimų Lietuvoje komisiją. Tą valstybinę komisiją sudarė: pirm. Justinas Marcinkevičius – poetas ir Lietuvos mokslų akademijos narys, vicepirm. Arvydas Vidžiūnas – seimo švietimo, mokslo ir kultūros komiteto vadovas, sekr. Juozas Širvinskas – Lietuvos kultūros viceministeris, Žibartas Jackūnas – seimo ryšių su Lenkija grupės vadovas, Mindaugas Briedis – Lietuvos valstybinės UNESCO komisijos vadovas, seimo nariai – rašytojas Jonas Avyžius, Vytautas Bogušis, Artūras Plokštas, Vilniaus burmistras Rolandas Pakšas, Vilniaus universiteto rektorius Rolandas Pavilionis, Lietuvos operos ir baletu teatro meno vadovas bei vyr. dirigentas Jonas Aleksa, regioninių problemų ir tautinių mažumų departamento direktorius Remigijus Motuzas, radijo stories „Znad Willi“ vadovas Česlovas Okincišas ir dar kiti seimo sudarytos valstybinės minėjimų komisijos nariai, kurių iš viso yra 25. Šiai komisijai talkins ir keli Lenkijos atstovai. Pirmiausia planuojama paruošti poeto A. Mickevičiaus dviejų šimtų gimimo metų sukausties minėjimų programą, kurią turės patvirtinti seimas ir Lietuvos vyriausybė.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 62 milijonus dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind.2.25%	Asmenines paskolas nuo 7.00%
180-364 d. term. ind.2.50%	
1 metų term. indėlius2.75%	Sutarties paskolas nuo 7.00%
2 metų term. indėlius3.50%	Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu 1 metų 5.25%
3 metų term. indėlius4.00%	2 metų 5.90%
4 metų term. indėlius4.25%	3 metų 6.40%
5 metų term. indėlius5.00%	4 metų 6.55%
1 metų GIC-mėn. palūk.2.75%	5 metų 6.75%
1 metų GIC-met. palūk.3.25%	Su keičiamu nuosimčiu 1, 2, 3 metų 4.95%
2 metų GIC-met. palūk.3.75%	
3 metų GIC-met. palūk.4.25%	
4 metų GIC-met. palūk.4.50%	
5 metų GIC-met. palūk.5.25%	
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.3.25%	
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.3.75%	
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.4.25%	
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.4.50%	
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.5.25%	
Taupomąją sąskaitą2.00%	
Kasd. pal. taupymo sąsk.2.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk.2.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.2.75%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės. Pardudodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimeame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC" kortelė

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALIJAS
- VĖSIMO SISTEMAS
- Taisau visų rūšių
- ŠALDYTVUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytaui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronto.
Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

- Centrines šildymo ir A/C sistemas
- Skalbimo mašinas, džiovintuvus
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Indų plovimo mašinas, virkklas
- Šaldymo sistemas, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui
tel. 416 370-3539 arba 416 740-9650 Toronto
(Nemokamai atvažiuoju į kainoti)

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)
Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI
tel. 239-7733

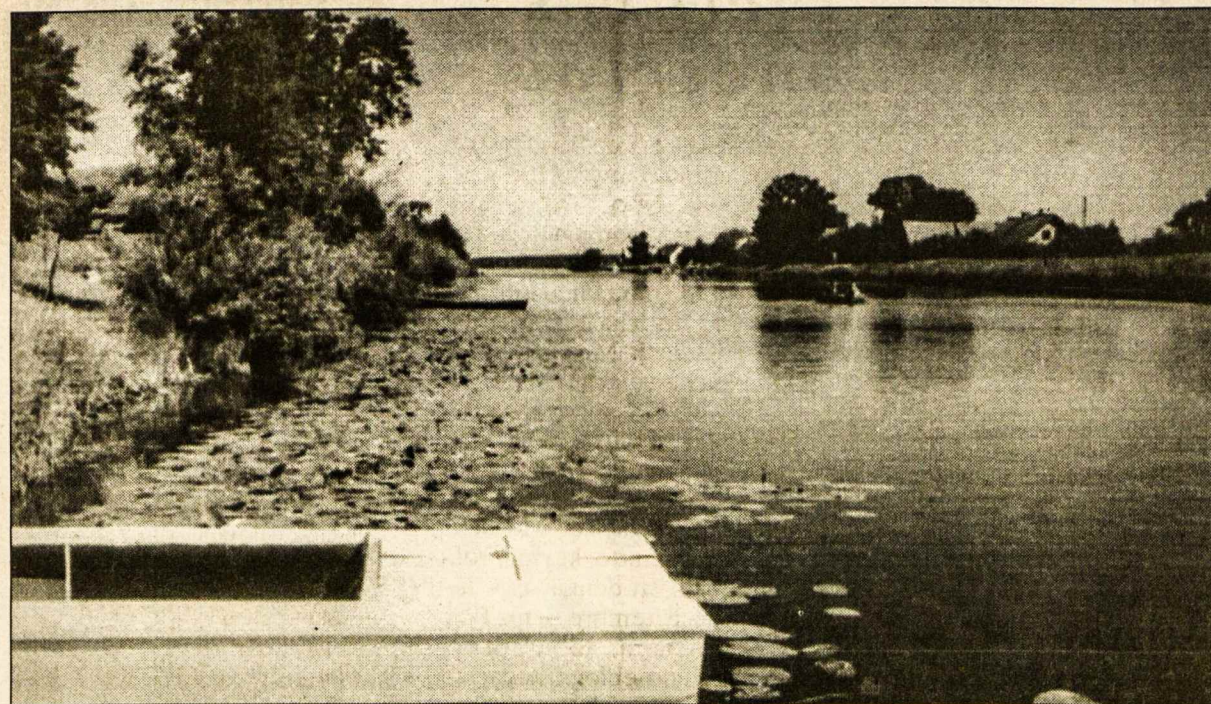
namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED
3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

BURNHAMTHORPE & MILL 6 kamb. "condominium".
Prašo \$169,900. \$165,900 \$159,900 \$229,900
BLOOR & HAVELOCK 2 butų namas. Prašo \$244,900. \$239,900

Skambinti

TEODORUI STANULIUI
SAŽININGAS IR GREITAS PATARNAVIMAS
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A9
(2 blokai į vakarus nuo Lietuvių namų)
tel. 416 769-1616 FAX 416 769-1524

Abipus Minijos žemupio išsistatęs senas žvejų kaimas – Minija (Mingė, Minė). Sodybos, jų kiemai, darželiai žvelgia į upę, prie kurios krantų plūduriuoja valtys – ir žvejoti, ir susisiekti su kaimynu kitoje upės pusėje

Atostogos ant laivų milžinų

B. STUNDŽIA, Toronto

1993 m. per 5 milijonus žmonių praleido atostogas jūroje ant turistinių keleivinių laivų. Spėjama, kad 2000-taisiais metais aštuoni milijonai plauks turistiniais jūrų keliais, dažniausiai Karibų jūroje, per Panamos kanalą, palei Aliaską skersai Atlantą ir Viduržemio jūroje.

Atrodo, kad turistinių laivų verslas klesti, nes statomi didelio tonažo nauji laivai su visokiais patogumais ir naujais įrengimais. Vienas laivas turės bėgimo takus, kitas mažą golfo aikštę, o kiti dar kai ką, jau nekalbant apie maudymosi baseinus, pirtis, parodų sales.

Per keletą metų žadama pastatyti per 10 turistinių laivų, kurių trys turėtų būti superlaivai, patys didžiausi pasaulyje. Pirmasis, kuris bus nuleistas į vandenį "Sun Princess" yra 257 metrų ilgio, turi 10 denių (blikčių) keleiviams. Tonažas – 77,000. Bėgimo takas sieks trečdalį kilometro. Galės sutalpinti 1950 keleivių ir bus didžiausias pramoninis laivas. Žiemą plaukios tarp Karibų jūros salų, o vasarą – palei Aliaską.

Netrukus dydžiu šį laivą pralenks kitas "Carnival Cruise Line" bendrovės laivas "Carnival Destiny", kurio tonažas sieks 100,000. Šis laivas turės 12 denių (blikčių), dviejų aukštų valgyklas, galės sutalpinti 3350 keleivių. Jo ilgis bus 267 metrai.

Metais vėliau "Princess" bendrovė tikisi nuleisti į vandenį 104,000 tonų superlaivą "Grand Princess".

Iš tikro buvo planuota pastatyti 90,000 tonų laivą, bet, svarstant laivo įrengimus, vieną sumanymą sekė kitas, ir dydis išaugo iki 104,000 tonų. Iki šiolei modernūs turistiniai laivai buvo apie 70,000 tonų. Juos pralenkė keleiviniai laivai, kaip pvz. "Queen Mary" su 80,000, bet jie buvo skirti kelionėms per Atlantą ir turėjo kelias keleiviams klases. Pramoginiai turistiniai laivai yra vienos klasės.

Superlaivai "Destiny" ir "Grand Princess" bus tokie dideli, kad negalės plaukti per Panamos kanalą, todėl turės plaukioti Karibų ir gal Viduržemio jūrose.

Atrodo, kad turistinių keleivinių laivų bendrovės lenktyniauja, kas daugiau pasistatys laivų ir kaip juose bus užimami žmonės. "Royal Caribbean Cruise" linijos laivas "Legend of the Seas" bus pirmas su 18 skylių golfo aikšte. Kelionę pradės gegužės mėnesį Karibų jūroje, žiemą plauks per Panamos kanalą, o vasarą – Aliaskoje. Ši bendrovė numatys per keletą metų pastatyti šešis superlaivus.

Gruodžio mėnesį bendrovės "Celebrity Cruises" naujas 70,000 laivas "Century" pradės plaukioti Karibų jūroje iš Floridos Fort Lauderdale uosto. Kitus du superlaivus numato paleisti plaukioti 1997 metais.

"Carnival" bendrovės du laivai po 70,000 tonų "Imagination" pasirodys jūroje dar šią vasarą ir kitas toks pat laivas "Inspiration" – sekančiais metais.

1997 m. šalia "Sun Princess" pasirodys kitas 77,000 tonų laivas "Down Princess". Tai, jei laikai nepablogės, laivų pakaks visiems norintiems smagiai praleisti laiką jūroje. Viena bendrovė bando skirti laivą kelionei apie pasaulį. Žinoma, tokia kelionė brangiai atsieina, nes tik viena savaitė ant laivo kainuoja asmeniui apie 2-3000 dolerių.

Taip atrodo vasarnamis Nidoje prie Baltijos jūros Ntr. K. Dambaraitės

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. 416 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

Queen Travel International Ltd **ALGIS MEDELIS**
133 Roncesvalles Ave.,
TORONTO, Ont. M6R 2L2 Tel. 416 531-4800

Kelionės į visus kraštus, visomis oro linijomis!

Į Vilnių: nuo spalio 1 d. specialia sutartimi su Lietuvos avialinija nupigintos žiemos sezono kainos:
Iš Toronto, Montrealio, Otavos – nuo \$ 899.00 + mokesčiai
Iš Vankūverio, Edmontono, Kalgario – nuo \$1079.00 + mokesčiai

REMKIME SAVĄJĄ ORO LINIJĄ!

Tik mes išrašom bilietus ant LAL bilietų šaknelių!
Tikimės, kad šios kainos yra tikrai geriausios visoje Kanadoje!
Pasitikrinkite – ir tada skambinkite ALGIUI MEDELIIUI. Pas mane atvažiuoti nėra būtina – kelionę sutvarkysim telefonu, bilietus pristatom!
Asmeniškai susitikti su manimi Queen Travel įstaigoje galite trečiadieniais tarp 11 val. ryto ir 5 val. vak., arba kitu Jums tinkamu laiku, iš anksto susitarus.

ALGIS MEDELIS

MEDELIS CONSULTING
45 Forest Heights Str., Whitby, Ont. L1R 1T7
Tel. 1-905-666-9086 FAX 1-905-666-9183
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atsikviečiant Jūsų giminės iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienį. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKIETIŠKUS DOLERIUS. GARANTUOTA!

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

PARAMA

AKTYVAI per 106 milijonus dolerių

MOKA:	IMA:
2.00% už 30-89 dienų term. indėlius	už asmenines paskolas nuo7.00%
2.25% už 90-179 dienų term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu
2.50% už 180-364 dienų term. indėlius	1 metų5.25%
2.75% už 1 m. term. indėlius	2 metų5.90%
3.50% už 2 m. term. indėlius	3 metų6.40%
4.00% už 3 m. term. indėlius	4 metų6.55%
4.25% už 4 m. term. indėlius	5 metų6.75%
5.00% už 5 m. term. indėlius	(fixed rate)
2.75% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
3.25% už 1 m. GIC invest. pažym.	
3.75% už 2 m. GIC invest. pažym.	
4.25% už 3 m. GIC invest. pažym.	
4.50% už 4 m. GIC invest. pažym.	
5.25% už 5 m. GIC invest. pažym.	
2.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
3.25% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
3.75% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
4.25% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
4.50% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
5.25% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
2.00% už OHOSP (variable rate)	
2.00% už taupymo sąsk. (gyv.draudra)	
2.00% kasd. pal. čekių sąsk. nuo 50,000	
3.75% už JAV dol. 1 m. GIC	
2.75% už JAV dol. kasd.pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymo sąsk.) pagal santaupų dydį iki \$2,000.

Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas. Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirm., antr., trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6

Telefonas: 416 532-1149

Etobicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8

Telefonas: 416 207-9239

PRINTING
NET

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Priimanamos kainos, aukšta kokybė.

TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave., Toronto Ont., M8V 1R3
Savininkas Jurgis Kuliešius

Knygų rišykla "SAMOGITIA" meniškai riša knygas bei žurnalus

A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

Sutton GROUP

PAŽADU JUMS
24 valandų
tarnybines paslaugas,
greitą dėmesį,
sąžiningumą,
išsamią informaciją.
Prašau skambinti šiaandien

tel. 416 236-6000
pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

Į Lietuvą su Nordland Express

Siuntiniai laivu • Oro paštu
Pinigų perdavimas • Prekybiniai pervežimai

Nordland Express 1650 Bloor St. W.,
Toronto, Ontario, Canada M6P 4A8

Darbo valandos: Nuo pirmadienio iki penktadienio
9 v.r. iki 6 v.v.

Toronto 416 535-5000

Skyrius: North York 164 Willowdale Ave., North York, Ont.
416 222-4021

Hamilton Alfredas Zorkus
905 522-9966

London Jonas ir Marytė Narusevičiai
1055 Guildwood Blvd.
519 657-1751

Montreal Andrejs Vitols
105 56th Ave., Lachine
514 637-9102

Už Toronto ribų 1-800-561-3113

Jaunujų Lietuvos muzikų koncertas

ILONA BERESNEVIČIENĖ

1997 m. spalio 26 d. torontiečiai ir kiti turės puikią progą pasiklausti jaunujų Lietuvos talentų. Per daugelį metų visi pripratome girdėti tas pačias atlikėjų pavardes, o čia bus puiki progą susitikti su jaunais dainininkais – Aušra Cicėnaitė ir Vaidas Vyšniauskas. Jiems akompanuos muzikos akademijos studentė Eugenija Kuprytė.

Aušra Cicėnaitė jau yra buvusi Toronto su ansambliu "Kanklės". Jinai – Kauno muzikinio teatro primadona, paruošusi daugelį operų ir operėlių vaidmenų. 1996 m. pavasarį dalyvavo V. Banaičio operoje "Jūratė ir Kastytis" Čikagoje. 1997 m. jai buvo paskirta Valstybinė jaunųjų menininkų stipendija.

Sol. Vaidas Vyšniauskas irgi nemažiau žinomas Lietuvoje ir už jos ribų. Operos solisto karjerą pradėjo 1994 m. kovo

26 d. Vilniaus operos teatro scenoje dainuodamas G. Verdi "Traviatoje". Nuo 1995 m. dirbo Kauno muzikiniame teatre. 1995 m. buvo pakviestas atlikti L. Bernšteino muzikinio kūrinio "Vestsaudo istorija" pagrindinį Tonio vaidmenį. Muzikos kritikė A. Ramanauskaitė apie šį dainininką rašė "Kauno dienoje".

"Stiprių pagiriamuoju žodžiu išsiskyrė norėdusi pamaloninti pagrindinio Tonio vaidmens atlikėją V. Vyšniauską. Muzikos akademijos penktosios prof. V. Noreikos studentas turi išties malonaus tembro, lanksčios frazuotės tenorą, tikslų ritmo pojūtį ir visai nebologą, organišką, betarpišką vaidybos techniką. Beje, Tonio vaidmenį solistas kol kas atlieka be dublerio – tai išties sudėtinga".

Abiem solistams Toronto akompanuos jauna Lietuvos pianistė Eugenija Kuprytė. Tai Lietuvos muzikos akademijos prof. O. Šteinbergo fortepiono klasės studentė. Ji 1995 m. tapo J. Gruodžio pianistų-koncertmeisterių konkurso laurete. 1995 m. koncertavo tarptautiniam muzikos festivalyje bei 39-oje LFB studijų savaitėje "Lietuva: jos ateities vizija" Čikagoje.

Šie trys talentingi jaunieji menininkai yra pasiruošę atvežti įdomią ir įvairią programą, kurios pagrindinė dalis bus mums gerai žinomas ir mėgstamas operetės žanras. Dainininkai koncertams Amerikoje ir Kanadoje atsiveš sceninę-teatrinę aprangą.

SKAITYTOJAI PASISAKO

VILNIAUS DIENA

"TŽ" nr. 40(2483) Č.S. vedamajame straipsnyje "Vilniaus diena minint" teisingai apibūdinamas 1920 m. spalio 9 d. pilsudkininkų-želigovsininkų klata ir jos pasekmę lietuvių galvosenoje apie lenkus, džiaugiasi, kad nuo to nelemto Vilniaus krašto atplėšimo praėjo jau 77 metai ir per tą laiką daug kas pasikeitė, nes ir Lietuvoje ir Lenkijoje išaugo nauji žmonės. Argi?

Nejaugi paskutinio karo metu dar vis tie patys pilsudkininkai-želigovsininkai žudė Vilniaus krašte nekaltus administracijos pareigūnus ir civilius lietuvių gyventojus, skeldami pasauliui, kad jie kovojo su Vokietija?

Nejaugi dar ir dabar tie patys pilsudkininkai-želigovsininkai plėšo trispalvę ant Lietuvos konsulato patalpų Seinuose ir teršia konsulato sienas priešlietuviškais, grubiais, nekultūringais pasisakymais?

Nejaugi dar ir dabar Vilniaus krašte, ypač jau lenkų nutautintose šio krašto dalyse, tie patys pilsudkininkai-želigovsininkai persekioja išsekusius kovoję dėl tapatybės lietuvių vien dėl to, kad jie norėtų mokytis bent savo vaikus valstybine lietuvių kalba?

Jeigu jau, kaip Č.S. tvirtina, išaugo Lietuvoje ir Lenkijoje nauji žmonės, tai ar atsirado bent vienas iš tų naujai išaugusių žmonių Lenkijoje, kuris bent žodžiu būtų pasmerkęs ar apgailėjęs pilsudkininkų-želigovsininkų klata?

Mano akimis žiūrint į dabartinę padėtį Vilniaus krašte jau "nepriklausomoje" Lietuvoje padėtis pasikeitė tik tiek, kad trūksta Bociansko ir Jalbrzykovskio. Bet kažin, ar Lietuvos-Lenkijos santykiams besivystant dabartine kryptimi ir tokių neatsiras.

Būtu labai labai gera ir malonu, jei Č. S. svajonė dėl Lietuvos-Lenkijos ateities santykių taptų tikrove ir nepasibaigtų antra 1920 m. klata.

Stasys Jakaitis, Toronto, Ont.

Red. pastaba. Pagrindinė minio "TŽ" vedamojo straipsnio mintis – rūpintis lietuvių Vilniaus krašte. Išsiskleidę "želigovsininkų" ir kitokių buvo ir bus, bet tai neturėtų lemti tokio tų dviejų valstybių Lietuvos ir Lenkijos artėjimo, kuris skriaustų Vilnijos lietuvių.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(Prieš Lietuvių Namus)

Tel. 416 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Perkat ar parduodat namą?
Patikėkit šį rūpestį man.
Aš jums sąžiningai patarnausiu.

Gintautas Tumosa

TEL. 416 769-1616

Nemokamas namų įvertinimas

West Realty Inc., REALTOR®
1678 Bloor Str. West, Toronto, Ont. M6P 1A9

Registruota masažo terapeutė

Ramona Girdauskaitė, B.Sc., R.M.T.

20 High Park Blvd., Toronto.

Gydymasis masažas ("Craniosacral Therapy")

Priima pacientus pagal susitarimą

Telefonas 416 536-5437

Su gydytojo nurodymu dauguma privačių sveikatos draudų bendrovių (extended health care benefits) gydymą masažu padengia pilnai ar iš dalies.

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)

Mississauga, Ontario L5G 3H7 **Tel.: 905 271-7171**

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7

(Priešais Lietuvių Namus)

Tel.: 416 530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.

(Orthodontist)

Telefonas

2373 Bloor Street West 416 763-5677

(Prie Jane St.)

Advokatas

VIKTORAS E. RUDINSKAS,

B.Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P.Eng.

Tel. 416 240-0594

27 John St., Second Floor

Weston, Ontario M9N 1J4

(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Lengvai pasiekiamas autobusu nr. 79 (Scarlett Road) nuo Runnymede požeminio stoties.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

PACE, JOHNSON

2 Jane Street, Suite 500

(Bloor ir Jane gatvių kampas)

Toronto, Ontario M6S 4W3

Tel. 416 762-7393

Fax 416 762-0231

CMD INSURANCE SERVICES INC.

Dėl visų rūšių draudų Jūs galite kreiptis į Walter Dresher (Drešerį), taip pat naujos automobilio ir namų draudimo reikalais; į Rimą Drešerienę kreiptis jau apdraustų automobilio ir namų reikalais ir į Ričardą Drešerį – dėl visų komercinių draudų. 1945 Dundas St. E., Suite 215, Mississauga, Ontario, L4X 2T8

Tel. 905 624-4866, 1-800-665-3406

FAX 905 624-8238

CMD Insurance Services Inc.

Nekilnojamo turto įkainojimas – mortgicijų, mokesčių, turto ir kt. Kreiptis į Rick Drešerį tel. 416 233-3334

DRESHER Appraisal Ltd.

Nekilnojamas turtas. Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į Valterį ar Rick Drešerius

Tel. 416 233-3334

DRESHER Real Estate Ltd.

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. DAUGINIS – telefonai 416 762-4232, 905 822-7376

Lilija Pacevičienė – telefonai 416 762-4232, 519 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

2 Jane Street, Suite 204 (kampas Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3

416 762-4232 FAX 416 762-5588

2261 Bloor Street West,

Toronto, Ontario M6S 1N8

Visais namų pirkimo-

pardavimo reikalais jus

informuos ir maloniai

patarnaus

NIJOLĖ B. BATES

tel. 416 763-5161

(24 val. pager)

Prieš norėdami pirkti ar parduoti namus, kreipkitės į

RUBY REAL ESTATE LTD., Broker

27 John St., City of York, Ontario M9N 1J4

Tel. (416) 249-RUBY(7829)

Profesinis nekilnojamos nuosavybės reikalų tvarkymas

SKAMBINKITE:

Victor E. Rudinskas, Chief Broker,

B.Eng., M. Eng., P.Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

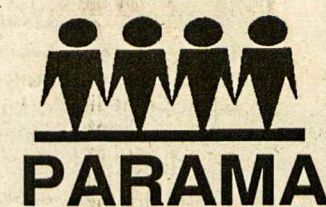
ARBA

Dr. Leona Rudinskas, Associate Broker

Jūs galite sutaupyti už teisingą patarnavimą

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

platina

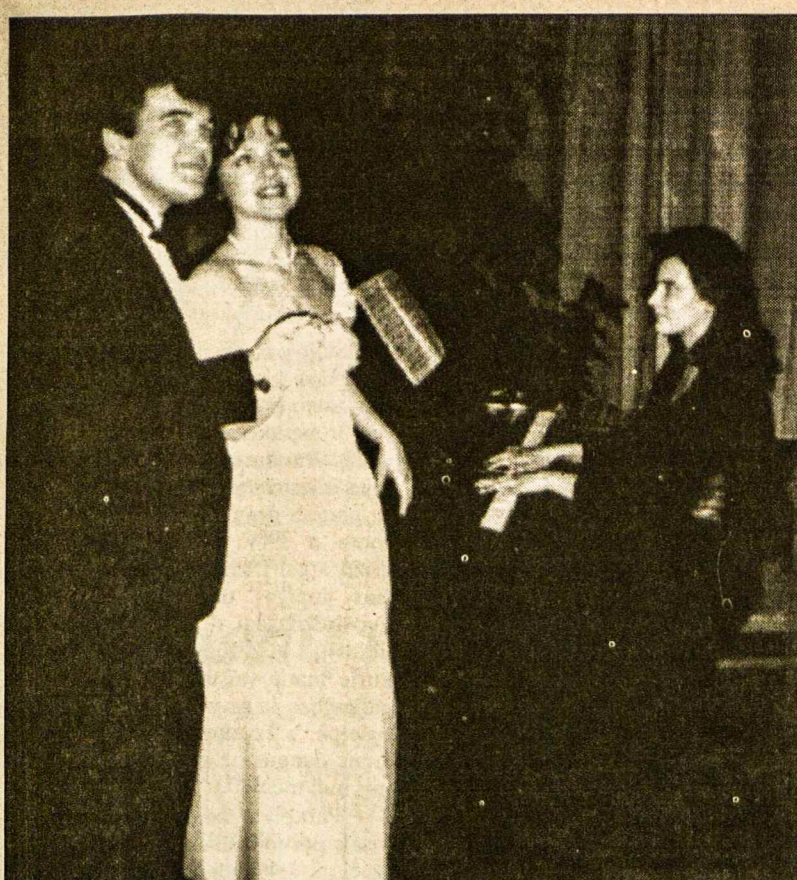
lietuviškas progines monetas

Turime išimtinę platinimo teisę Šiaurės Amerikoje

Kviečiame teirautis abiejuose skyriuose:

1573 Bloor St. W., Toronto
Tel. 416 532-1149 • Fax 416 532-5595

2975 Bloor St. W., Etobicoke
Tel. 416 207-9239 • Fax 416 207-9401

Jaunieji Lietuvos muzikai: akompaniatorė EUGENIJA KUPRYTĖ, solistė AUŠRA CICĖNAITĖ, solistas VAIDAS VYŠNIAUSKAS

Kelionės į Lietuvą 1997!
Kainos priklauso nuo oro linijos bei kelionės trukmės. Telraukitės apie mūsų SUPER SAVING kainas.
Sutvarkome išskirtimus ir parūpiname draudimą
Organizuojame grupines ir individualias keliones laivais
Skambinti **Audronei** tel. 416 255-8473,
Faksas 416 252-8854
Re.#02556148 Division of Scandinavian Travel Centre

Prieš perkant ar parduodant namą prašau kreiptis į mane. Sąžiningai ir nuosirdžiai patarnausiu ir naudosiu INTERNET sistemą pagal jūsų pagalbą.
Kęstutis (Ken) Raudys, agentas
416 239-8881 24 val. pager, namų: 416 231-2367
ISLINGTON-ALBION/REXDALE rajone parduodamas 3 miegamųjų namas. \$219,000
Countrywide WESTIDE REALTY INC.
4214 Dundas St. W. Suite 106, Etobicoke, ON M8X 1Y6 E-mail: kraudys@ldirect.com

Astra Travel & Services Inc.
1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7
LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:
* Keliones į Lietuvą * Keliones į šiltus kraštus * Draudą *
* Bilietus atvykstantiems iš Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą) *
* Dokumentų vertimą * Išskirtimų sutvarkymą ir išsiuntimą *
* Dideles nuolaidas dažnai keliaujantiems *
* Sąžiningą, rūpestingą patarnavimą ir žemas kainas *
Kreipkitės visomis darbo dienomis
TEL: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390

Dr. DAIVA NORKIENĖ
ŠEIMOS GYDYTOJA
Mielai priima naujus pacientus
(416) 767-7725
2150 Bloor Street West (prie Runnymede), Toronto, Ontario M6S 4V7, Suite 205 (pirmame aukšte)

Juozas (Joseph) NORKUS
Re/max West įstaigoje ilgiausiai dirbantis agentas.
- 25 metai namų remonto patyrimas.
- Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas.
- Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. 416 769-1616, namų – 416 532-5893
Nemokamas namų įvertinimas

Vilija Valiūskienė,
diplomuota pianistė-pedagogė, priima mokinius nuo 4 m. amžiaus fortepijono, dainavimo, teorijos pamokoms. Taip pat ruošia konservatorijos egzaminams. Moko visomis savaitės dienomis, gali atvažiuoti į mokinio namus.
Tel. 416 531-1906
Adresas: 12 Bartlett Ave (Bloor ir Dufferin), Toronto, Ont. M6H 3E6.
Fax 531-1906

TORONTO

Anapilio žinios

– Spalio 19, sekmadienį, Lietuvos kankinių šventovėje 11 v.r. Mišiose dalyvavo Lietuvos ambasadorius Kanadai dr. A. Eidintas su žmona bei Lietuvos generalinis konsulas Toronte H. Lapas su žmona.

– Rudeninė kapinių lankymo diena bus lapkričio 2, sekmadienį. Mišios bus Lietuvos kankinių šventovėje 3 v.p.p. Autoaiškštėje bei kapinėse tvarką prižiūrės Toronto VI. Pūvio kuopos šauliai. Autobusas kapinių lankymo pamaldoms važiuos nuo Islington požeimių traukinių stoties Anapilin 2.30 v.p.p., o nuo Anapilio atgal išvažiuos 5.30 v.p.p. Anapilio autobuselis tą sekmadienio rytą važiuos Anapilin į pamaldas įprasta sekmadienio tvarka.

– Lietuvoje mirė a.a. Marija Pranulienė, mūsų gero parapijiečio Juozo Skilandžiūno ir kun. dr. Viktoro Skilandžiūno bei Prano Skilandžiūno sesuo.

– Parapijos metinis susirinkimas bus spalio 26, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių parapijos salėje. Visi parapijiečiai prašomi kuo gausiau susirinkime dalyvauti. Parapijos tarybos sekcijos skatinamos iki šios datos sušaukti savo posėdžius ir paruošti savo veiklos pranešimus.

– Spalio 29, trečiadienį, Anapilyje vyks Kanados lietuvių katalikų kunigų vienybės suvažiavimas.

– Besiruošiant 2000 m. krikščionybės sukakčiai, ateinančiąjį metį Šv. Tėvo yra paskelbti Šv. Dvasios metais. Ta proga Toronte arkivyskupas nori, kad Sutvirtinimo sakramentas būtų teikiamas kiekvienoje parapijoje per Sekmines. Tad ir mūsų parapijoje Sutvirtinimo sakramento teikimas numatytas ateinančiais metais gegužės 31, Sekminių dieną. Todėl prašome tėvelius kuo greičiau registruoti savo vaikučius Sutvirtinimo sakramento pamokoms, kurias praves G. Kurpis. Registruoti galima priėmusius Pirmąją Komuniją, kurie ateinančiais metais bus ne jaunesni kaip 12 m. amžiaus. Registruotis galima iki spalio 26, sekmadienio, parapijoje tel. (905) 277-1270.

– Mišios spalio 26, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Leonardą ir Vytautą Dargius, 11 v.r. už parapiją. Wasagoje 2 v.p.p. už Pakalkų šeimos mirusius.

Lietuvių Namų žinios

– Sekmadienio popietėje spalio 19 d. dalyvavo 190 asmenų. Svečių knygoje pasirašė dr. Margarita Švedienė, inžinierė Lidija Sakalauskienė iš Vilniaus, Stepas Gramaliauskas iš Port Elgin, Dalia ir Jaunis Melvydžiai iš Franklin, MI, Rūta Butkevicienė, Teresė Ubartienė iš Kauno, Vika ir Vytas Radžiai iš Otavos. Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN moterų būrelio narė L. Matulevičienė.

– LN valdybos posėdis – spalio 23, ketvirtadienį, 7 v.v.

– Ligonių lankymo komitetas prašo žinių apie vienišus ir sergančius tautiečius, kuriuos galėtų aplankyti komiteto nariai. Pranešti dr. Ginei Gincauskaitei tel. 416 532-7115.

– Šeštadienį, spalio 25 – tradicinis LN pokylis Karaliaus Mindaugo menėje. Programoje – vyrų choras "Aras".

– Naujus sumanymus bei pagidavimus galima perduoti pasinaudojant "Lokio" svetainės dėžute. – Aukos slaugos namams priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siūsti tiesiog: Labdaros fondas, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

– Anapilio knygyne jau galima gauti kapams puošti žvakių ir lietuviškų kalėdinių sveikinių.

– Anapilio keltuvo vajui aukko: \$100 – Č. L. Senkevičiai.

– Išeivijos lietuvių klierikų studijoms Romoje aukko: \$500 – S. E. Pusaškiiai.

– Šv. Kazimiero kolegijai Romoje aukko: \$100 – V. J. Pilkauskai.

– A. a. Audronės Kazanavičienės atminimui Dana, Ted ir Taras Chornomaz "Tėviškės žiburiams" aukko \$20.

– Šv. Jono lietuvių kapinėms aukko: \$100 – E. Ažubalienė, O. Balsienė (savo tėvų a.a. Albinos ir Juozo Kriauciūnų mirties metinių proga); \$50 – L. S. Olekos; \$20 – B. Tamoliūnienė (a.a. Virginijos Žemaitienės atminimui).

– Mielos mamytės a.a. Halinos Rickienės 7 metų mirties prisiminimui (1997 m. spalio 29 d.), Alina, Kazys Žilvyčiai ir šeima "Tėviškės žiburiams" aukko \$100.

Prisikėlimo parapijos žinios

– Praeitą sekmadienį, spalio 19, buvo mišių sekmadienis ir parapijos metinė šeimų šventė. Pamokslus sakė Šiaulių vyskupijos Kražių parapijos klebonas kun. Alionidas Budrius. Per Mišias giedojo vaikų choras, jaunimas grojo gitarom. Jaunimo atstovai V. Kulikauskaitė, O. Smalenskaitė ir D. Sonda, dalyvavę Pasaulio jaunimo dienos Paryžiuje, po Mišių trumpai pasidalino savo išpūdžiais su Mišių dalyviais. Per 10.15 v.r. Mišias giedojo ir "Armonikos" ansamblio nariai.

– Santuokos Sakramentą priėmė Audronė Bitėnaitė ir Troy Robertson.

– Spalio 15 d. palaidota a.a. Ona Beresnevičienė, 92 m. Paliko sūnų Albiną, dukrą Birutę Tamoliūnienę ir seserį Marcelę Spurienę. Spalio 20 d. palaidotas a.a. Petras Bigauskas, 78 m. Paliko žmoną Laimą, sūnus Raimundą, Andrių ir Allan su šeimomis, brolį Vytautą Torontė ir seserį Liunę Lietuvoje. JAV mirė Jonas Freimanas, Jono Freimano, jn. tėvas. Torontė mirė a.a. Erika Repeckienė, Jono Repeckos žmona.

– Platinami bilietai sekmadieniais salėje, o kitu laiku pas Reginą Masionienę (232-2840) į iškilmingą parapijos pokylį, kurio tikslas yra sutelkti lėšų parapijos persikėlimui. Pokylis įvyks lapkričio 8 d., 5 v.p.p. parapijos salėje. Jei kas turi vertingų daiktų pokylio metu vyksiančiom varžytinėm prašom paskambinti M. A. Kušlikienei 234-0500 ar Ir. Poškutei 586-4636.

– Uždaros rekolekcijos moterims įvyks lapkričio 28-30 d.d. Rekolekcijoms vadovaus kun. Julius Sasnauskas, OFM. Registruotis pas dr. O. Gustainienę 249-7397.

– Jaunų Lietuvos menininkų koncertas įvyks spalio 26 d., 2 v.p.p. parapijos salėje. Programą atliks sopranas A. Cicėnaitė, tenoras V. Vyšniauskas ir pianistė E. Kuprytė. Pelnas skiriamas parapijos persikėlimo fondui ir našlaičių šalpos fondui "Globa".

– Šią savaitę Kennebunkport'e, Maine, vyksta lietuvių pranciškonų Šv. Kazimiero provincijos suvažiavimas, kuriame, dalyvaujant 5 atstovams iš Lietuvos, bus išrinktas naujas provincijolas ir jo patařejai. Iš Toronto į suvažiavimą išvyko klebonas kun. A. Simanavičius, OFM, ir kun. E. Jurgutis, OFM. – Mišios spalio 26, sekmadienį: 8.15 v.r. už a.a. Joną Juodį; 9.15 v.r. už a.a. Juozą; 10.15 v.r. už a.a. Antaną ir Aušrą Sapijonius, Vincento šeimos intencija ir padėkos intencija; 11.30 už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Maironio mokyklos žinios

– Nors mokslo metai vos prasidėjo, bet jau aktyviai veikia komitetai, ruošiantys Maironio mokyklos 50 metų sukaktį.

– Prašome sekti mokytojų ir provincijos vyriausybės sprendimus. Jei mokyklos bus uždarytos, neįveiks ir mūsų šeštadieninė mokykla. Prašome tuo atveju skambinti M.S.S.B. informacijos telefonu 416 222-8282, ext. 2873.

– Spalio 18 d. mokyklos auditorijoje įvyko "Armonikos" koncertas. Nuoširdžiai dėkojame muzikantams, kad atvyko į mokyklą ir pralinksmino visus.

– Lapkričio 1 d., 11 v.r. mokyklos auditorijoje vyks Kernagio koncertas. Visi tėveliai maloniai kviečiami dalyvauti. Laisva auka bus renkama prie įėjimo išlaidoms padengti. Laukiame visų.

– Metinis tėvų susirinkimas šaukiamas lapkričio 8 d., 9.30 v.r. mokyklos bibliotekoje. Kviečiame visus tėvelius gausiai dalyvauti, nes bus pranešimas apie Toronto Maironio mokyklos 50 metų sukakties šventę, kuri įvyks 1998 m. gegužės 23 d. Anapilyje.

– Vilniaus radijo užsieniui laidos nuo spalio 26 d. bus girdimos nauju – 5905 kHz dažniu.

– A. a. Juozo Valevičiaus atminimui G.P. Breichmanai "Tėviškės žiburiams" aukko \$25.

– A. a. Juozo Valevičiaus atminimui M. Vaitonienė "Tėviškės žiburiams" aukko \$25.

– A. a. brolio B. Sarapo ir vyro A. Lorenzo atminimams pagerbti, tremtinių vaikų mokyklai "Lietuvių Namai" Vilniuje, E. Lorenčinė paaukojo \$30.

– A. a. Juozui Valevičiui mirus, užjaušdami žmoną, dukterį, sūnus ir jų šeimas, Aldona ir Aleksas Valadkos "Tėviškės žiburiams" aukko \$25.

– A. a. Juozui Valevičiui mirus, užjaušdami žmoną Lidiją ir šeimą bei artimuosius, Marytė ir Vytas Kazlauskai "Tėviškės žiburiams" aukko \$50.

Toronto "Volungės" choras, vadovaujamas muz. D. VISKONTIENĖS, drauge su Ročesterio chorą "Putinas", koncertuoja Ročesteryje 1997.X.4

DIENOS ŠVIESOS TAU-PYMO LAIKAS baigiasi spalio 25 d. Naktį iš šeštadienio į sekmadienį laikrodžių rodyklės atskamos vieną valandą atgal.

Baltiečių moterų taryba rengia pietus "The Westin Harbor Castle" viešbutyje lapkričio 1, 12.30 v.p.p. Kalbės Sarmite Bulte, High Park'o apylinkės parlamento narys. Bilietus galima užsisakyti paskambinus Irenei Vibrienei 416 762-8414. I.V.

Kanados lietuvių jaunimo sąjungos suvažiavimas ir "Haloween" šokiai įvyks 1997 m. lapkričio 1, šeštadienį, Toronto Lietuvių Namuose. Suvažiavimo pradžia – 1.30 v.p.p., šokių – 8 v.v. Jaunimas kviečiamas abiejuose renginiuose gausiai dalyvauti, užmegzti naujas pažintis ir susitikti su jau pažįstamais draugais. Dėl informacijos skambinti Andrei tel. 905 274-7672.

"Tėviškės žiburii" administracija kapų lankymo dieną, lapkričio 2, sekmadienį, bus atidaryta po 9.30 v.r. Mišių iki 3 v.p.p.

Kanados lietuvių katalikų kultūros draugijos "Žiburiai" metinis narių susirinkimas įvyks lapkričio 11, antradienį, 7.30 v. v. Anapilio parapijos salėje. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

Pirmosios lietuviškos knygos 450 metų sukakties minėjimas įvyks lapkričio 29-30 d.d. Numatyta plati programa: KLB XVI-tosios krašto tarybos suvažiavimas, Kanados lietuviškų mokyklų mokytojų suvažiavimas, ekumeninės pamaldos, knygyneklų ir mažvydijos parodos, Martyno Mažvydo "Kaktizmo" sukakties minėjimas.

To plataus renginio komitetas posėdžiavo spalio 8 d. ir praneša, kad į šventę atvyksta iš Lietuvos prof. Domas Kaunas ir Silvija Vėlavicienė, iš Čikagos ev. vysk. Ansas Dumpys. Finansai renginį lig šiolei parėmė Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas (\$500) ir Kanados lietuvių fondas (\$450). Kredito kooperatyvas "Parama" yra gavusi iš Lietuvos 50 litų sidabrinių monetų, išleistų šiai sukakčiai paminėti, kurias pardavinės po \$45. Siuntinėjami laišukai KLB apylinkėms kviečiant prisidėti prie minėjimo rengimo. Ruošiami lankstinukai ir plakatai, kuriuose bus nurodyta visa šventės programa. Inf.

Toronto lietuvių jaunimo ansamblio "Gintaras" metinis koncertas įvyks 1998 m. balandžio 26, sekmadienį, 4 val. po pietų Anapilio salėje. Visuomenė yra kviečiama gausiai dalyvauti. Rengėjai prašo tą dieną nerengti kitų subvimų, nes apsunksina jų pastangas ruošiant pasirodymą. K.

A. a. Petro Karaliūno atminimui pagerbti beglobių vaikų fondui "Vaiko tėviškės namai" aukko: \$20 – B. B. Barisas, M. V. Kriščiūnai, J. V. Plečkaičiai; \$5 – V. Kecorienė, V. Gudaitis. Dėkojame velionies testamentu vykdytojoms M. Kriščiūnienėi ir J. Plečkaitienei bei visiems aukotojams.

A. a. Audronės Kazanavičienės atminimui pagerbti "Vaiko tėviškės namams" aukko: \$30 – A. M. Pranėvičiai; \$25 – B. Stalioraitienė; \$20 – I. A. Jurcevičiai, B. C. Pakštai, A. S. Zimnickai, A. A. Kilinska, A. S. Ūkelis, A. Mason, R. J. Tarvydai; \$10 – J. S. Andriuliai, G. Chvedukienė, A. Č. Pažerūnas, A. Bražys, A. Petkevičienė; \$5 – St. Štukičienė. "Tremtinių grįžimo fondui" aukko: \$25 – P. Linkevičius; \$20 – A. Augaitienė, B. G. Trinkai. Velionės vyrai Antanui Kazanavičiui ir aukotojams nuosirdžiai dėkoja

KLK moterų dr. jos centro valdyba

1997 m. spalio 29, trečiadienį, 7 v.v.
Toronto Lietuvių Namuose įvyks
linksmas vakaras su
VYTAUTU KERNAGIU
Nepraleiskite progos pasilinksinti, pasijuokti ir su gera nuotaika grįžti namo. Veiks baras.
Bilietus galėsite įsigyti abiejose parapijose po Mišių

Poeto Henriko Nagio mirties metinių minėjimas-literatūros vakaras, surengtas KLB Toront'o apylinkės valdybos, įvyko didžiojoje Anapilio sodybos salėje spalio 19 d. Renginyje su dalyvavo apie pusantro šimto žiūrovų, kurie per nepilnas dvi valandas ne tik atidžiai sekė muzikos ir dailiojo žodžio pyne, bet jungėsi į programos dalių sukeltą rimtį ir nuotaiką.

Po įvadinio "In memoriam", palydėto smuiku (Audra Šarpytė) ir fortepiono (Leokadija Kanovičienė) sąskambiais ir velionies poezijos ištraukomis, skaitytomis Ramūnės Sakalauskienės, Vinco Piečiūno ir Rasos Lukoševičienės Kurienės, iš Montrealio atvykusios dr. Ilona Gražytė-Maziliauskienė kalbėjo apie Henriko Nagio kūrybą, paryškindama pagrindinius ir būdingiausius jos bruožus, susijusius su žodžiais: žemė, šiaurė, brolis, sakalas... Vaizdų viešnia kalba gražiai derinosi ir papildė visą meninį lygį išlaikiusią programą. Pastarosios vadovas Vincas Piečiūnas prieš 15 min. pertrauką pristatė tik ką išleista garsojuostę "Poetas Henrikas Nagys kalba" ir čia pat leido velionii per ją įsiriškusius prabilti. Pertraukos metu parodų salėje minėjimo dalyviai domėjosi Henriko Nagio nuotraukų ir kūrybos parodėle.

Antrojoje renginio dalyje buvo skaitytos ištraukos iš Henriko Nagio poezijos leidinių pradedant 1946-taisiais ir baigiant 1996 m. Atliko čia aukščiausiai paminėti skaitovai, palydimi smuikininkės ir pianistės muzikiniais įtarpais, pritaikant J. S. Bacho, B. Dvariono, J. Bramso, V. Balsio, L. van Beethoveno, R. Šumano, H. Wienawskio, C. Franko kūrinių dalis. Pabaigoje velionies žmona Birutė Nagienė perskaitė pačius paskutinius eilėraščius, poeto parašytus ligoninėje prieš mirtį.

Programai pasibaigus, visi buvo pakviesti į gretimą salę pasivaikinti kava ir vynu, pasidalinti išpūdžiais, prisiminti pažintus mirusiu poetu.

Minėjime dalyvavo iš Otavos atvykęs Lietuvos ambasadorius Kanadai dr. A. Eidintas ir ponija; taip pat ir gen. garbės konsulas H. Lapas su ponija. Buvo matyti svečių iš Lietuvos ir kitų vietovių. S.

Kovai su vėžio liga Lietuvoje a. a. Aldonos Šipielienės vienerių mirties metinių atminimui aukko: \$20 brolis ir brolienė A. ir I. Zalagėnai; a.a. Virginijos Žemaitienės atminimui pagerbti aukko: \$20 – E. Bočkienė, E. J. Bukšaičiai, A. K. Ivanauskai, A. P. Skilandžiūnai, B. T. Stanuliai, A. J. Vaškevičiai, J. Vingelienė. Didelis ačiū. M.P.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei patalynų bendrovė, atlieka įvairius stalius, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonios kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvoras. Garantuojamos priemonės kainos ir daro kokybę. Skambinti Robertui Melkiui, tel. 416 760-7181.

Kražių klebonas kun. Alionidas P. Budrius, aplankęs "TŽ", informavo apie didelius užmojus atnaujinti istorinę šventovę, kleboniją ir buvusius kolegijos rūmus, kuriuose caro laikais mokė lietuvių vienuoliai jėzuitai. Sovietmečiu tie istoriniai pastatai buvo labai apleisti, dabar reikalingi kapitalinio remonto, kuriam reikia ir išeivijos paramos. Klebonas ją telkia lankdamasis Kanadoje ir JAV-bėse.

"TŽ" redakcijoje lankėsi viešnios iš Lietuvos – gydytoja Margarita Švedienė ir inžinierė Lidija Sakalauskienė, lydimos torontietės Monikos Povilaitienės, kuri rūpinasi lėšų telkimu vėžiui sergantiems ligoniams Lietuvoje. Minėtos viešnios yra pusserės seselės N. Sadūnaitės, kuri globoja visą eilę vėžinių bei juos šelpia gautomis lėšomis iš Toronto. – "TŽ" taip pat aplankė jų skaitytojai bei rėmėjai Bronė ir Jonas Lukoševičiai iš Montrealio.

Socialinių mokslų doktorantė Rūta Butkevicienė, buvusi garbės prof. I. Lukoševičienės studentė Kaune, viešėjo Toront'e porą savačių, aplankė vietines institucijas, ruošiančias socialinius darbuotojus (social workers), kurių reikalingumą labai jaučia ir dabartinė Lietuva. Viešnia, globojama I. Lukoševičienės, aplankė "TŽ" ir tapo jų skaitytoja. Studijų reikalais ji lankysis ir JAV-se.

"Vilniaus" rūmuose spalio 3 d. įvyko metiniai Toronto lietuvių pensininkų pietūs. Susirinko 130 klubo narių. Pirminkas A. Sukauskas trumpu įžanginiu žodžiu padėkojo susirinkusiems ir prisegdamas gėles pagerbė tuos, kurie sulaukė 90 m. amžiaus. Į jų tarpą įsijungė ir Marija Raiilienė. Choras "Dainai" labai gražiai padainavo patriotinių, linksmų ir svajingų dainų. Valdybos narė T. Kobelskienė pravedė loteriją. Daugelis džiaugėsi ištrauktais laimėjimais. Pasisotinę V. Birštono pagamintais skaniais pietumis, visi patenkinti išsiskirstė. Klubo nariai dėkingi valdybai už malonų praleistą laiką. P.N.

Rimas J. Juodis ir Irena Bancevičiūtė sumainė žiedus Lietuvos kankinių parapijos šventovėje. Religines apeigas atliko prel. J. Staškevičius. Jaunosios palyda buvo tautiniais drabužiais pasipuošusios. Per Mišias jautriai pagiedojo jaunosios giminaitė sol. Virgilija Bruozytė-Muliolienė iš Klivlando. Dalyvavo ir jaunosios mamytė Onutė Bancevičienė iš Lenkijos, teta Janė Bruozytė iš Australijos ir teta Julija iš Baltimorės. Jaunoji Irena, vos prieš kelerius metus atvykusi į svečius pas tetą, susipažino su Rimu ir dabar vienas kitam pasižadėjo tęsti gyvenimą kartu. Jaunasis Rimas yra veiklus Toronto Lietuvių Namų ir slaugos namų valdybose. Vestuvinė puota buvo surengta Lietuvių Namuose, kur gausiems svečiams dalyvaujant jauniesiems perduota daug linkėjimų telegramomis. O ypatingai gražūs linkėjimai buvo pareikšti jaunojo mamos. S. Pr.

MONTREALQUE

Švė. M. Marijos pasirodymo Fatimoje 80 metų sukakties proga, Aušros Vartų šventovėje spalio 13 d., 8 v.r. buvo kalbamas Rožinis. Po to seselių namuose dr. Jonas Mališka pasakojo apie Fatimą ir jos reikšmę pasauliui bei kiekvienam mūsų gyvenime.

Paskutiniu metu perdažyti Aušros Vartų šventovės išoriniai žibintai, turėklai, laukujės durys ir sutvarkytos spygnos.

A. a. Juozas Urbanavičius (Joseph Urban), 90 m. amžiaus, mirė spalio 8 d. Palaikai sudeginti spalio 11 d. Mount Royal krematoriume. Liko dukrė, brolis Čikagoje ir daug giminių šiame žemyne ir Lietuvoje.

A. a. Edvardas Adomaitis (Edward Adams), 82 m. amžiaus, mirė spalio 11 d. Po gedulinių pamaldų St. John Brebeuf šventovėje spalio 14 d. palaidotas Notre Dame des Neiges kapinėse. Liko dukrė ir sūnus su šeimomis, sesuo ir kiti artimieji. B.S.

– Aušros Vartų parapijos kunigams atnešęs padovanoti skulptūrėlę Antanas Mickus papasakojo tokią istoriją. Klebonas kun. T. J. Kubilius, nuėjęs į Šv. Juozapo oratoriją, prašė brolių Andriejų pagel-

bėti. Netrukus prancūzas prekybininkas J. Kubiliui išrašė 25.000 čekį. Tad dabar Julijos ir Prano Mickų, o jų sūnaus Antano atnešoji Šv. Juozapo skulptūra primins, kokiū būdu atsirado ir buvo pabaigta Aušros Vartų parapijos šventovė.

– Šioje parapijoje viešėjęs Kražių parapijos klebonas kun. A. Budrius, aukojęs spalio 12 d. dvejas Mišias ir pasakęs du pamokslus, apkalęs kai kuriuos bičiulius, apžiūrėjęs miesto žymybes ir susipažinęs su naujais draugais, iškeliavo į Torontą ir JAV. Prieš rengdamasis grįžti atgal į Lietuvą, žemaitis svečias kunigas taip pasakė: "Kuo nuosirdžiausiai dėkoju Montrealio lietuvių bendruomenės nariams, kurie mane vaišino, vežiojo, pagal galimybes ir savo širdies dosnumu sušelpė. Teatlygina šimteriopai Jums dangus už gerumą dangiškomis malonėmis".

– Parapijos komitetas kartu su visais parapijiečiais ir kunigais lapkričio 2, sekmadienį, po 11 val. Mišių rengia parapijos pietus, į kuriuos kviečia ne tik savo parapijiečius, bet ir svečius iš plačių apylinkių, ypatingai tuos, kurie anksčiau gyveno Montrealyje.

Parapijos komitetas

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827

FAX: 766-1349

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai – Automobilai – Prekyba – Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Tel. 514 722-3545

FAX 514 722-3546

JOANA ADAMONIS, A.I.B.

DONNA SVRAKA, A.I.B.

PETRAS ADAMONIS, C.I.B.

Res. 514 256-5355

Greitas ir tikslus patarimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

Aukojo "Tėviškės žiburiams"

"Tėviškės žiburiams" aukko: \$100 – A. Burbulevičius; \$50 – S. Gotceitas, A. Ambraska; \$20 – N. Draugelis; G. Repšys, J. Astas, G. Venskaitis, Č. Obarskas, K. Gilmanas, B. McKenny, V.G. Kairiai; \$10 – G. Karsokas, J. Petravičius, E. A. Trečiokas, Z. Malo, A. Didžiulis, E. Filek; \$5 – J. Venckus, J. Naujokaitis, kun. V. Piktura.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė: V. Šerkšnys, M. Gaivelis, S. Kazlauskas, B. Lukošius, S. Augaitis, B. Jasevičius, M. Leparskas, K. Bačanskas, J. Gasperas, J. Katkauskas, N. Draugelis, L. Dagys, O. Yčas, K. Norkus, B. Dundys, K. Liauba, J. Povilauskas, E. A. Trečiokas, A. Mikėnienė, S. Markus, A. Ambraska, M. Juodviršis, G. Dagys, V. Janulaitis, J. Mikalauskas, J. Miškinis, A. Nugent, R. Vaitkevičius, E. Karosas, S. Vaičiškaitis, S. Auderis, V. Kryžanauskas, G. Gedvilis, J. Asmenavičius, P. Aras, L. Oleka.

Irena Lukoševičienė, socialinių mokslų magistrė ir garbės profesorė, Lietuvos pareigūnų pakviesta, praėjusią vasarą lankėsi gimtajame savo krašte ir padėjo atitinkamiems pareigūnams paruošti vaiko apsaugos įstatymą. Klaipėdos mieste surengtame seminare ji skaitė paskaitą apie dabartines šeimos problemas bei vaiko globą. Seminaro dalyvavo įvairių profesijų tautiečiai bei tautietės, susirūpinę šeimos ateitimi. Vietinis dienraštis 1997. VII. 8 laidoje išspausdino ilgoką straipsnį, kuriame Audronė Gližerienė atpasakojo paskaitininkės mintis.

Lietuvos televizijos darbuotojai B. Bušma ir S. Vosylius, lydimi V. Kulnio, spalio 17 d. lankėsi "Tėviškės žiburiuose" ir papasakojo apie filmų serialą "Giminės", grožiniu būdu atskleidžiantį dabartinio Lietuvos gyvenimo aktualijas. Anot svečių, serialas turintis gerą pasisekimą ir visada laukiamas žiūrovų. Jų sukurti filmai rodomi ir Toront'e. Svečiai paliko puošnų plakatinį kalendorių su jame išspausdintomis aktorių nuotraukomis. Tai graži įvairaus amžiaus vaidybinio meno grupė. Svečiai Toront'e viešės iki šio mėnesio pabaigos, lankysis CBC televizijos studijoje, susipažins su TV filmų darbais bei technika.

Rėmėjo prenumeratą už dvejus metus atsiuntė: A. Norkevičius, B. McKenny.

Garbės prenumeratą atsiuntė: \$100 – A. Rauba; \$85 – D. Slyžys; \$70 – V. Stankas; \$60 – P. Raulinaitis, S. Gotceitas, D. V. Gotceitas, A. Diržys, S. Valickis, J. Šarūnas, P. Sakalas, A. I. Žemaitis.

Nuosirdus ačiū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame garbės bei rėmėjo prenumeratoriams ir visiems, kurie, siųsdami reguliarią prenumeratą, prideda ir auką.